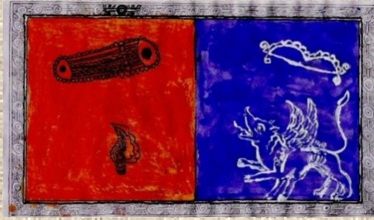
ISSN 2229-547X VIDEHA
𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯: 𑓓𑓕𑓓 𑒧 𑒁𑓀𑒏 𑓐𑓑 𑒮𑒱𑒞𑒧𑓂𑒥𑒩 𑓒𑓐𑓒𑓒 (𑒫𑒩𑓂𑒭 𑓑𑓕 𑒧𑒰𑒮 𑓑𑓗𑓗 𑒁𑓀𑒏 𑓓𑓕𑓓)
(𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯 www.videha.co.in)

𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒮𑒰𑒯𑒱𑒞𑓂𑒨 𑒂𑒢𑓂𑒠𑒼𑒪𑒢: 𑒧𑒰𑒢𑒳𑒭𑒲𑒧𑒱𑒯 𑒮𑓀𑒮𑓂𑒏𑒵𑒞𑒰𑒧𑓂

𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯- 𑒣𑓂𑒩𑒟𑒧 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒣𑒰𑒏𑓂𑒭𑒱𑒏 𑒆-𑒣𑒞𑓂𑒩𑒱𑒏𑒰

𑒮𑒧𑓂𑒣𑒰𑒠𑒏: 𑒑𑒖𑒹𑒢𑓂𑒠𑓂𑒩 𑒚𑒰𑒏𑒳𑒩

(c) ૨૦૦૦- ૨૦૨૨। સર્વાધિકાર સુરક્ષિત। માલિસ્રિક્ ગાછ્ જે સન્ ૨૦૦૦ સં યાહૂસિટીજ્પર છલ્ http://www.geocities.com/.../bhalsarik_gachh.html , http://www.geocities.com/ggajendra શ્રાદિ લિંકપર શ્રા શ્રછનો ૫ જુલાઇ ૨૦૦૪ ક પોસ્ટ્ http://gajendrathakur.blogspot.com/2004/07/bhalsarik-gachh.html કેર રૂપમે ઇન્ટરનેટપર મૈથિલીક્ પ્રાચીનતમ્ ઉપસ્થિતક્ રૂપમે વિદ્યમાન્ શ્રછિ (કિછુ દિન્ લેલ્ http://videha.com/2004/07/bhalsarik-gachh.html લિંકપર, સ્રોત્ wayback machine of https://web.archive.org/web/*/videha 258 capture(s) from 2004 to 2016- http://videha.com/ માલિસ્રિક્ ગાછ્-પ્રથમ્ મૈથિલી બ્લાગ્ / મૈથિલી બ્લાગક્ એગ્રીગેટર)। ઈ મૈથિલીક્ પહિલ્ ઇંટર્નેટ્ પત્રિકા થિક્ જકર નામ્ વાદ્મે ૧ જન્વરી ૨૦૦૮ સં 'વિદેહ' પડ્લૈ। ઇંટરનેટ્પર મૈથિલીક્ પ્રથમ્ ઉપસ્થિતિક્ યાત્રા વિદેહ્- પ્રથમ્ મૈથિલી પાક્ષિક્ ઈ પત્રિકા ધરિ પહુંચલ્ શ્રછિ, જે http://www.videha.co.in/ પર ઈ પ્રકાશિત્ હોઇત્ શ્રછિ। શ્રાવ્ "માલિસ્રિક્ ગાછ" જાલવૃત્ત્ ' વિદેહ' ઈ-પત્રિકાક્ પ્રવક્તાક્ સંગ્

મૈથિઠી ભાષાક્ ળાઠવ્રિત્તાક્ એગ્રીગેટ્રક્ ૧ૂપ્એ પ્રયુક્ત્ ભs ૧૯૯્ શ્રછિ।

𑒄 𑒣𑒞𑓂𑒩𑒱𑒏𑒰𑒏𑓂 𑒧𑒰𑒮𑓂𑒧𑒹 𑒠𑒴 𑒙𑒰 𑒁𑓀𑒏𑓂 𑒢𑒱𑒏𑒪𑒻𑒞𑓂 𑒁𑒕𑒱 𑒖𑒹 𑒧𑒰𑒮𑒏𑓂 𑓐𑓑 𑒂 𑓑𑓕 𑒞𑒱𑒟𑒱𑒏𑒹𑓀 www.videha.co.in 𑒣𑒩 𑒄 𑒣𑓂𑒩𑒏𑒰𑒬𑒱𑒞𑓂 𑒏𑒋𑒪𑓂 𑒖𑒰𑒃𑒞𑓂 𑒁𑒕𑒱।

Videha e-Journal: Issue No. 353 at www.videha.co.in

𑒮𑒧𑒰𑒢𑒰𑒢𑓂𑒞𑒩 𑒣𑒩𑒧𑓂𑒣𑒩𑒰𑒏𑓂 𑒫𑒱𑒠𑓂𑒨𑒰𑒣𑒞𑒱- 𑒔𑒱𑒞𑓂𑒩 𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯𑓂 𑒮𑒧𑓂𑒧𑒰𑒢𑒮𑓀 𑒮𑒧𑓂𑒧𑒰𑒢𑒱𑒞𑓂 𑒬𑓂𑒩𑒲 𑒣𑒢𑒏𑒪𑒰𑒪𑓂 𑒧𑒝𑓂𑒛𑒪𑓂 𑒠𑓂𑒫𑒰𑒩𑒰

𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒦𑒰𑒭𑒰 𑒖𑒑𑒖𑓂𑒖𑒢𑓂𑒢𑒲 𑒮𑒲𑒞𑒰𑒨𑒰𑓁 𑒦𑒰𑒭𑒰 𑒂𑒮𑒲𑒞𑓂। 𑒯𑒢𑒳𑒧𑒢𑓂𑒞𑓁 𑒅𑒏𑓂𑒞𑒫𑒰𑒢𑓂- 𑒧𑒰𑒢𑒳𑒭𑒲𑒧𑒱𑒯𑓂 𑒮𑓀𑒮𑓂𑒏𑒵𑒞𑒰𑒧𑓂।

શ્રક્ષ્ય઼ ષ્યમ્મા (શ્રાષ્ય઼ ષ્યામ્હ)
તિહુશ્રન્ ષ્પેત્તાહિ કાગ્નિ તસુ કિત્તિવ઼ઠ્ઠિ પસરેઙ્ગ। શ્રક્ષ્ય઼ષ્યમ્મા૧મ્મ્ ળઉ મઞ્ચો વન્યિ ન દેઙ્ગ॥ (કીર્તિઠ્તા પ્રથમઃ પઠ્ઠવ઼ઃ પહિઠ્ દોહા॥)
માને શ્રાષ્ય઼૧ૂપી ષ્યામ્હ નિર્મામ્ કક શ્રોઙ્ગપ઼ (ગદ્ય઼-પદ્ય઼ ૧ૂપી) મંય્ ળ નૈ વાન્હઠ્ ળાય઼્ તં ઐ વ્રિભુવ઼ન૧ૂપી ક્ષેવ્રમે શ્રોક઼કીર્તિ૧ૂપી ઠત્તી કેના પસ્રત્।
શ્રનુક્રમ્
ઐ શ્રંક્મે શ્રછિ: -
૧. ગળેન્દ્૧ ઠાકુ઼- નૂતન્ શ્રંક્ સમ્પાદ્કીય઼્ શ્રંક્ ૩૫૨ પ઼ ટિપ્પમ્મી
૨. ગદ્ય઼
૨. ૧. પાઠક્ હર્ષ પોથી કિએ પઢ઼િથ- ગળેન્દ્૧ ઠાકુ઼
૨. ૨. ઠેષ્પકક્ શ્રામંવ્રિત્ ૧ચ્ના શ્રા શ્રોઙ્ગપ઼શ્રામંવ્રિત્ સમીક્ષકક્ સમીક્ષા સી૧ીળ્- ળગદાનન્દ્ ઝ્હા 'મનુ' ક વાઠ્કથા "માટિક્ વાસન્" શ્રા શ્રોઙ્ગપ઼ ગળેન્દ્૧ ઠાકુ૧ક્ ટિપ્પમ્મી
૨. ૩. નિર્મઠા કર્મ્મ્- શ્રગ્નિ શ્રિખ્યા (માગ્- ૫)
૨. ૪. પ્રામ્મવ઼્ કુમા઼ ઝ્હા- મગવ઼ાન્ હઞ્ચા ગ૧ીવ્ કિએ વનેઠૌં!
૨. ૫. ૧વીન્દ્૧ ના૧ાય઼મ્મ્ મિશ્ર- માવ્રિમૂમિ (૩પન્ય઼ાસ્) - ૧૦મ ષ્પેપ્
૨. ૬. ગળેન્દ્૧ ઠાકુ઼- વીહ્નિ કથા- શ્રપન્-શ્રપન્ માગ્ય઼
૨. ૭. ગળેન્દ્૧ ઠાકુ઼- ગઢ઼-ના૧િકેઠ્ ૩પન્ય઼ાસ્-વ્રય઼ીક્ પહિઠ્ ૩પન્ય઼ાસ્ "સહસ્રશીર્ષા" ક વાદ્ દોસ઼ ૩પન્ય઼ાસ્- દ . . . શ્નાઙ્ગઠ્સ્
૩. પદ્ય઼
૩. ૧. ૧ાળ્ કિશો઼ મિશ્ર- સત્ શ્રો દૂઙ્
૩. ૨. ગળેન્દ્૧ ઠાકુ઼- શ્રળીગત્ શ્રછિ દુર્મિક્ષ્- ૩-૪
૩. ૩. સ્ય઼ામ્ વિહા૧ી મિશ્ર- વિહા૧ક્ દઠ્ - વદ્ઠ્ સર્કા઼
૩. ૪. શ્રાશીષ્ શ્રનયિન્હા઼- ૨ટા ગળઠ્

૧. ગળેન્દ્1 ઠાકુર્- નૂતન્ શ્રંક્ સમ્પાદ્કીય્

સાહિત્ય્ શ્રકાદેમી પુ1સ્કા૪ પ્રસંગ્ (યુવ઼ા શ્રા વાઙ્ પુ1સ્કા૪ ૨૦૨૨) - મૈથિઠી ઊઙ્ વિવ઼ાદક્ શ્રન્તાક્ કોનો સમ્ભાવ઼ના નૈ દેખ્વામે શ્રાવિ 1ઙ્ઙ્ શ્રછિ।

૧

યુવ઼ા-પુ1સ્કા૪ પ્રસંગ્

" શ્રંતતઃ" (મુન્ની કામ્તાક્ કવિ઼તા સંગ્રહ્) શ્રંતિમ્ ૨ેસ્ યનિ પહુંચઙ્- શ્રોત્s હાનિ ગેઙ્ વા હ1ા દેઙ્ ગેઙ્ા દેખી શ્રગિઠા સાઙ્ કી હોઙ્ણ મુન્ની કામ્તાક્ કિછુ પોથી http://www.videha.co.in/archive.htm પ૪ ડાઉન્ઠોડ્ ઊઙ્ ઉપઠબ્ધ્ શ્રછિ। ઊપ્પક્ ધોશ્રા- ધોતી- સાડ઼ી નૈ વ઼1ન્ કો1ા- ધોતી-સાડ઼ી પ1મ્પ1ાક્ છથિ। હિન્ક૪ 1ચ્નામે શ્રસઠી ના1ી-વિ઼મર્શ્ તં મેટ્વે ક1ત્, કિછુ એહેન્ વિ઼ષય્ સેહો મેટત્ ળે મૂઙ્ પ1મ્પ1ામે શ્રપ્પન્ યનિ સોચ્ઠો નૈ ગેઙ્ શ્રછિ, ળેના ડ્1ગ્-ટેસ્ટિંગ્ ઊઙ્ ગ1ીવ્ ઊક્નિક્ વ઼ેક્ટ1ક્ 1ૂપ્મે પ્રય઼ોગ્ શ્રા શ્રોક૪ મિત્યુ઼ા ધ્યણ્. . .

૨

વાઙ્-સાહિત્ય઼ પુ૧સ્કાર્ પ્રસંગ્

ઐ પર્ કોનો યર્યૈ વ્ય઼ર્થ્, શ્ર૭વે યુશ્રા યોતી-સાડ઼ીક્ ૩ળર્ દપ્-દપ્ શ્ચાર્મહા૩સ્ યિકન્ ૭ોક્નિક્ પોથી સમ્ ૌસ્બે ૧હ્ય઼ા છપ્વૅને ઌ કો૧ા યોતી વ૭ો સમ્ ૧હ્થિ મુદા વય્યા સમ્ ૭ઙ્, ળૂ૧ી ૭ઙ્ નૈ। કે સમ્-ગ્રા૩મ્ડ્ ૭િસ્ટ્ તૈય઼ાર્ કે૭ક્ કી તકર્ નામ્ સાર્વ઼ળ્નિક્ કય઼ઙ્ ળાય઼ત્? કી શ્રોક્રા સ્થાય઼ી ૧ૂપસં પ્રતિવન્ધિત્ કય઼ઙ્ ળાય઼ત્? નૈ કય઼ઙ્ ળાય઼ત્ તખ્ન્ મૈથિ૭ીક્ પ્રતિષ્ઠા વાંયઙ્ કોના ૧હિ સકત્?

ઐ વર્ષૂઙ્ પુ૧સ્કાર્ પહિઙ્ વર્ કો૧ા-યોતી પ૧ંપ્રાક્ ૩પન્ય઼ાસ્કાર્ શ્રી ળ૭દીશ્ પ્રસાદ્ મ૧ુ્ડઙ્કેં હુન્કર્ ૩પન્ય઼ાસ્ " પંગુ" ૭ઙ્ દેઙ્ ગે૭ન્હિ, શ્રા સે સાહિત્ય઼ શ્રકાદેમીક્ ઙ્તિહાસ્બે પહિઙ્ વર્ મે૭ૈ। માત્ર યોશ્રા-યોતી વ૭ા ૭ઙ્ ઙ્ પુ૧સ્કાર્ નિળર્વ઼ ૧હૈ। વ઼િદેહ્મે ઙ્ યા૧ાવ઼ાહિક્ ૧ૂપેં ઙ્- પ્રકાશિત્ મેઙ્ શ્રૈર્ પુસ્તકાકાર્ શ્રાય઼ઙ્ા ઙ્ પોથી સંક્તિ૭ત્ મેઙ્ વ઼િદેહ઼:સ્દેહ્ ૨૧ મે ળે ઐ ૭િંક્ http://www.videha.co.in/archive.htm પર્ ડા૩ન્૭ોડ્ ૭ઙ્ ૩પ૭વ્ય્ શ્રછિ।

ય઼ુવ઼ા પુ૧સ્કાર્ મુન્ની કામત્ કેં સેહો દેઙ્ ળેવાક્ યાહી છઙ્, પુ૧સ્કાર્ શિવ઼્ કુમાર્ પ્રસાદ્કેં સેહો શ્રનુવ઼ાદ્ ૭ઙ્ દેઙ્ ળેવાક્ યાહી છઙ્ મુદા એક્કે વ૧િષ્ ૬ૂ-૬ૂ, તીન્-તીન્ ટા કો૧ા-યોતી-સાડ઼ી પ૧મ્પ૧ાવ્૭ા કેં ઙ્ નૈ દેઙ્ ળા સકત્। એક્કે ટા કો૧ા-યોતી વ૭ાકેં દેઙ્ ગે૭ૈ તહીમે શ્રગ્રા-પિછ્ડ઼ા દુ૭ૂક્ યોશ્રા-યોતીયા૧ી શ્રા વ઼ર્મશંકર્ સાહિત્ય઼કાર્ (વાય઼ો૭ા૭િક૭્ વ઼ર્મશંક્રતા સં એકર્ કોનો સ૧ોકાર્ નૈ) કન્ના૧ોહ્ટ્ ૩ડેને છથિ। મુદા એક્કે વ૧િષ્ ૬ૂ-૬ૂ ટા કો૧ા-યોતી પ૧મ્પ૧ાવ્૭ા કેં ઙ્ નૈ દેઙ્ ળા સકત્। એક્કે ટા કો૧ા-યોતી વ૭ાકેં દેઙ્ ગે૭ૈ તહીમે શ્રગ્રા-પિછ્ડ઼ા દુ૭ૂક્ યોશ્રા-યોતીયા૧ી શ્રા વ઼ર્મશંકર્ સાહિત્ય઼કાર્ (વાય઼ો૭ા૭િક૭્ વ઼ર્મશંક્રતા સં એકર્ કોનો સ૧ોકાર્ નૈ) કન્ના૧ોહ્ટ્ ૩ડેને છથિ।

શ્રછિ।શ્રી ળ૭દીશ્ પ્રસાદ્ મ૧ુ્ડઙ્, શ્રી ૧ાળ્દેવ઼્ મ૧ુ્ડઙ્, શ્રી વેયન્ ડાકુર્ (ક્રમસં મૈથિ૭ીક્ સર્વ઼શ્રેષ્ઠ્ ળીવ઼િત્ કથા-૩પન્ય઼ાસ્કાર્, કવ઼િ શ્રા નાટક્કાર્) , શ્રી ૩મેશ્ પાસ્વ઼ાન્, શ્રી ૩મેશ્ મ૧ુ્ડઙ્, શ્રી ૧ામ્દેવ઼્ પ્રસાદ્

ઝાકડ઼ " હાડૂહા" , શ્ની દુર્ગાનન્દ્ ઝાકડ઼ કેં કોનો શ્રસાઙનમેન્ટ્ નૈ? ભુદા કી મૈથિઠી એકવ઼ાઙઝ્રી વોર્ડ્ દ્વ઼ાાા મૈથિઠીકેં ધ્યતમ્ કર્વાક્ ષકયંત્ર મૈથિઠીકેં ઝાિ દેત્? નૈ, કા1ામ્? કા1ામ્ ળૈ તહેં શ્ની ળગદીશ્ પ્રસાદ્ ઝાકડ઼, શ્ની 1ાળ્દેવ઼્ ઝાકડ઼, શ્ની વેયન્ ઠાકુર્, શ્ની ૩મેશ્ પાસ્વ઼ાન્, શ્ની ૩મેશ્ ઝાકડ઼, શ્ની 1ામ્દેવ઼્ પ્રસાદ્ ઝાકડ઼ " હાડૂહા" , શ્ની દુર્ગાનન્દ્ ઝાકડ઼ શ્રા શ્રાન્ ગોટે શ્રપન્ તન્-મન્-ધનસં મૈથિઠીક્ ળડ઼િકેં શ્રપન્ ખૂન્-પસીનાસં પટા 1હ઼ છથિ. . ઈ ષકયંત્ર- મૈથિઠીકેં ઝાર્વાક્- નૈ સશ્ચ઼ હએત્। ઈ ઝાષા ળિવૈત્ 1હત્।

શ્રવ઼િઠમ્વ્ એકવ઼ાઙઝ્રી કમેટીક્ સઝ્ સદસ્ય઼ શ્રપન્ શ્રપન્ શ્રસાઙમેંટ્ વ઼ાપસ્ કર્થિ / કા1વાવ્થિ (શ્રપન્ ઝાને શ્રપન્ , શ્રપન્ પિવ઼ાર / વચ્ચા / ચેઠા યપાટી) , નૈ તં હિન્કા સઝ્ પ઼ર્ત્યાગપત્ર દેવાક્ ઠે઼ દવ઼ાવ્ વનાશ્રો઼ ળાએ, હિન્કર્ સવ્હક્ ધા1ક્ સોહાં શ્રષ્ટળાન્ કએ઼ ળાએ, 1ાષ્ટ્1ગીતક્ ગાશ્રો઼ ળાએ, 1ાષ્ટ્1ગીતક્ શ્રષ્ટળામ્ કએ઼ ળાએ /

મિથિઠા 1ાળ્ય઼ ળં ऐ સ્થિતિ મે વનત્ તં ય઼એહ્ દસ્ પિવ઼ાર મિથિઠા કેં ભૂળિ ખા ળાએત્ /

મિથિઠા 1ાળ્ય઼ સંઘર્ષ્ સમિતિ સઝ્ ऐ છદ્મ શ્રનુવ઼ાદ્ સમ્કેં શ્રપન્ સમાજે ળ1ાવ્થિ / તપ્ને શ્રો સિદ્ધ્ કા' સક્તા ળે શ્રો મિથિઠા 1ાળ્ય઼ વનેતા શ્રાકિ મૈથિઠી 1ાળ્ય઼ /

યોશ્રા-યોતી યાગી ઠોક્નિકે સાહિત્ય઼ શ્રકાદેમીક્ શ્રપન્-શ્રપન્ શ્રનુવ઼ાદ્-શ્રસાઙન્મેંટ્ શ્રાપસ્ કs દેવાક્ યાહી શ્રા શ્રો સઝ્ શ્રસાઙન્મેંટ્ નંદ્ વ઼િઠાસ્ 1ાય઼, 1ાળ્દેવ઼્ ઝાકડ઼, 1ામવિઠાસ્ સાહુ, ધીરેંદ્1 કુમાર, દુર્ગાનંદ્ ઝાકડ઼, મનોળ્ કુમાર ઝાકડ઼, શિવ઼્ કુમાર પ્રસાદ્, ૩મેશ્ પાસ્વ઼ાન્, સંદીપ્ કુમાર સાશ્ચી, વેયન્ ઠાકુર, મેઘન્ પ્રસાદ્, કિશન્ કા1ીગર, ઠાહ્દેવ઼્ મહતોં, ૩મેશ્ ઝાકડ઼, શા1દાનંન્દ્ સિંહ, સુમાષ્ કુમાર કામત્, ભુન્ની કામત્ શ્રાદિ કેં દેહ્ ળાય઼, શ્રા સે કેઠાસં મૈથિઠી ઠેહ્ શ્રગ્નિવ઼ી1ક્ એક્ટા શ્ચૌળ્ તૈયાર મs ળાય઼ત્। મેઘન્ પ્રસાદ્ વ઼િદેહ્ મે શ્રપન્ શ્રાઠેપ્મે ઈ ઙચ્છા

વ્ય઼ક્ત્ કેને છઠાહ્ ਜુદા તપ્નો હુન્કા શ્રનુવ઼ાદ્-શ્રસાઇન્મેંટ્ નૈ દેઠ્ ગેઠ્ા શ્રશોક્ શ્રવ઼િયઠ્ કેં એક્ તિહાઇ વયાઇ, કા1મ્ તીન્ટા કો1ા યોતી-સાડ઼ીક્ વદ્ઠા હુન્કર્ કાર્ય઼કાઠ્મે એક્કેટા કો1ા-યોતીકેં પુ1સ્કાર્ભેટ્ પેઠૈ શ્રાવ્ શ્રગ્રા-પિછ્ડ઼ા દુનૂ દિસુકા યોશ્રા-યોતી વઠા માય઼ાવ઼ી સમ્ કોન્-કોન્ વહન્નો કી-કી ૩ક્વા ૩ડ઼ેતન્હિ શ્રા શ્રગિઠા વર્ષ્સં શ્રેંર્સં એક્છાહા યોશ્રા-યોતિય઼ાઇન્ સાહિત્ય઼ શ્રકાદેમી મs ળાય઼ત્ વા નૈ તકર્૩ત્તર્તં મવ઼િષ્ય઼ક્ કોપ્પિમે શ્રછિ।

શ્રંક્ ૩૫૨ પર્ટિપ્પમી

વ઼િદ્ય઼ાનન્દ્ ઢા

કેદાર્નાથ્ યૌધ્રી ળી પર્ળે કિછુ કહઠ્ ગેઠ્, સનિપ્હું સત્ય઼, શ્રાઇ યનિ સમ્માન્, સહય઼ોગક્ માપ્ઠામે ગ્રુપ્વાળી એતેક્ હોઇત્ શ્રછિ ળે ૩યિત્ કથાકાર્ શ્રવ઼હેઠ્નાક્ શિકાર્ મs ળાઇત્ છથિ। વહુત્ વેંર્ એહન્ દેપ્s ઠેઠ્

મેટાઇએ ળે સાહિત્ય઼ શ્રકાદ્મીક્ સમ્માન્મે એહન્ નિમ્ન સ્તાનીય઼ ૧ચ્ના કેં યુનહ્ ળાઙ્ત્ શ્રછિ ળે પઢ઼િ કs શ્રાંપ્પિ નોને-નોંમs ળાઙ્ત્ શ્રછિ। સાર્દનમન્ કેદાં વાવૂક્ હેપ્ની, વ્યક્તિત્વ઼ શ્રા ક્રિતિત્વ઼કેં।

પ્રમવ઼ હ્રા

વિ઼દેહ્ સમય઼-સમય઼પર મૈથિઠીક્ હેપ્યક્ સમક્ સાહિત્યિ઼ક્ ળીવ઼ન્પર વિ઼શેષાંક્ નિકાઠૈત્ ૧હૈત્ શ્રછિ ળઙ્સં નૈ પ્પાઠી માષા-સાહિત્ય઼મે વિ઼મિન્ન્ હેપ્યક્ સમ્કક્ ય઼ોગદાન્કેં સ્થાપિત્ કર્વામે ક્ઽ મૂમિકા નિમા ૧હહ્ શ્રછિ શ્રપિતુ નવ઼તુનિય઼ા કમ્ ળાન્કાની વઠા પાઙક્ સમ્મે એ સમ્ સાહિત્ય઼કાર એવ઼ં હુન્કર ક્રિતિક્ પનિયય઼ પ્રસ્તુત્ કs શ્રોઙમે નુયિ ળગાવક્ કાળ્ સેહો કs ૧હહ્ શ્રછિ। એહિ ક્રમ્મે ક્ઽ કેદાર્નાથ્ યૌધ્રી વિ઼શેષાંક્ સેહો છહ્ા એ સં પહિનેહો કતેકો ૧યનાકા૧ક્ પનિયય઼ હમ્રા સન્ પાઙ્કકેં વિ઼દેહક્ માધ્ય઼મસં પ્રાપ્ત મેહ્ શ્રછિ।

ય઼દ્ય઼પિ પુવ઼ાનિ ગાંવ઼ (નેહ્રા) ક યૌધ્રી પ્પાનદાનસં હમર સંપર્ક ૧હહ્ શ્રછિ મુદા એપ્પન્ યનિ હમ્ શ્રી કેદાર્નાથ્ યૌધ્રીક્ સાહિત્યિ઼ક્ ળીવ઼ન્ સં પનિયિત્ નૈ છહહુંા વિ઼દેહક્ માધ્ય઼મસં હુનક્ પનિય઼્ય઼ક્ સંગે કિછુ વ્રિત્તાંત્ શ્રા હુનક્ ૧ચ્ના પઢ઼વાક્ સેહો શ્રવ઼સર મેટહ્।
" શ્રવાના નહિતન્" પઢ઼િ કs શ્રાળાદીક્ નત્કાહ્ વાદક્ શ્રનેકો સામાળિક્ શ્રા નાળનૈતિક્ પનિસ્થિતિક્ માન્ હોઙત્ છૈક્। ક્ઽહો ળે મિથિઠા નાળ્ય઼ક્ માંગ્ કતેક્ પુનામ્ છૈક્। પૂર્વ઼મે એકર કી કાનામ્ શ્રા મૂમિકા સવ્ ૧હહૈ શ્રછિ।

એ શ્રંક્મે શ્રી કેશવ઼ માનદ્વ઼ાળક્ સંસ્મનામ્ શ્રા કથા (પ્પેઠૈના) સેહો વહુત્ નોયક્ છૈક્। પ્પેઠૈના કથામે હેપ્યક્ ગ્રામીમ્ ળીવ઼નક્ એકટા પૂના પીઢ઼ીક્

સમય઼ાવ઼િધિકે, વ઼િભિન્ન્ પરિસ્થિતિ આ ઘટ્નાક્ માન્વ઼ીય઼્ ભાવ઼્નાક્ પહ્લૂ આ નોસ્ટાલ્જિય઼ાકેં નીક્ જેકાં વાન્હને છથિ।

વ઼િદેહ્ ટીમ્કેં શ્રી કેદાર્નાથ્ ચૌધ્રી વ઼િશેષાંક્ હેત્ બધાઇ।

અપન્ મંતવ્ય઼ editorial.staff.videha@gmail.com પર પઠાઉ।

ગદ્ય઼ ખણ્ડ્

२. १. પાઙક् હર્ષ પોથી કિए પઢ़િથ- ગળેन्द्1 ઙાકુ

ળેમ્સ् ળાઽસક् શ્રોના તં પોથી સમ् પ્રકાશ્નસં પૂર્વે પ્રસિદ્ય् હેવ्s ϴાગϴ् છϴન્હિ મુદા એક् વેં એહ्નો મેϴ् ળપ્પન् હુન્કા શ્રપન् 1ન્ના કે વ્યાખ્યાયિત् કડ્s પડ़ϴન્હિ શ્રા પ્રશ્ન ૩ઙϴ् ળે ϴપ્પક् શ્રપન् 1ન્ના ϴિપ્ϴાક् વાદ् શ્રોઽપ્રસં શ્રપન् સમીક્ષાક् શ્રયિકાર છોડ़િ દિશ્રए શ્રા શ્રોક સમીક્ષા શ્રાને ϴોક् માત્ર કર્થિ, ળેમ્સ् ળાઽસક् ૩ત્ત છϴ- નૈ।

શ્રા તઽ શ્રનુરૂપેં "પાઙક् હર્ષ પોથી કિए પઢ़િથ" - ϴપ્પક् દ્વારા શ્રપ્પન् પોથી/ 1ન્નાક् સમીક્ષા સીνીળ् મે પહિϴ् પ્પેપ્મે શ્રહાં પઢ़ϴોં "શ્રાશીષ् શ્રનયિન્હાર્કેં: -

http://www.videha.co.in/new_page_89.htm

૧. શ્રાશીષ્ શ્રનચિન્હાર ૦૧ શ્રગસ્ત્ ૨૦૨૧
દોસર્ ધ્યેપ્મે "ગળેન્દ્ર ઠાકુર" લિખ્ખિ ૧૯૯ છથિ ળે ભોક્ હુન્કર્ પોથી સભ્ કિએ પઢ़न्हુ।

૨. ગળેન્દ્ર ઠાકુર ૦૧ સિતમ્વર ૨૦૨૨ પાઠક્ હમર્ પોથી કિએ પઢ़थि- ગળેન્દ્ર ઠાકુર
પહિલ્ ગપ્ ળે ૧૯ના સુન્બે છિએ નીક્ છૈ મુદા પોથી ભેટત્ કેના? પહિને નેપાલ્ પડેભાર ઠાકચ્યર્ માર્તે ળકાં ૧હૈ શ્રાવ્ તં પોથી/ પત્રિકાસં મહગ્ ઠાકચ્યર્ સે શ્રાવ્ નેપાલ્ પોથી નૈ ળાઇએ હમ્ ન્યૂ ળર્સીમે ૧હૈ છી, મધુવની-દરભઙ્ગામે મૈથિલી પોથી-પત્રિકા ભેટિતે નૈ શ્રછિ તં યૂગાન્ડા, યૂ. એસ્. એ. શ્રા શ્રાસ્ટ્રેલિયામે કતs ભેટત।
તઁ લલ્ શ્રહાં સભકેં હમ્ કહવ્ ળે હમર્ સભટા ૧૯ના શ્રન્તર્ળાલ્પર્ ૩પલવ્ધ્ શ્રછિ એ લિંકપર્
http://www.videha.co.in/new_page_90.htm , સે ભૌગોલિક્ સીમાક્ સમાપ્તિક્ ઘોષણા ભેલ્, ૩પલવ્ધતાક્ સેહો કોનો સ્ટાક્ લિમિટ્ નૈ।
શ્રાવ્ હમ્ શ્રપન્ પોથીક્ વિવ્રમ્ દેવ્ નિમ્ન ખાનમે-
મૂલ
પદ્ય (સામાન્ય કવિતા, ગીત્-પ્રવન્ધ, ગળલ્ શ્રા વાલ્ કવિતા-ગળલ્)
ગદ્ય (સામાન્ય કથા-૩પન્યાસ્-સમાલોચના-નિવન્ધ-પ્રવન્ધ-નાટક્-સમ્પાદકીય શ્રા વાલ્ સાહિત્ય)
શ્રનૂદિત્
ગદ્ય- હમર્ શ્રનૂદિત્ સામાન્ય કથા શ્રા વાલ્ સાહિત્ય

પદ્ય- હર્ષ શ્રનૂદિત્ પદ્ય સાહિત્ય
પહિને પદ્ય પર્શ્રાવી, ૩દય નારાયણ્ સિંહ્ ળી હર્ષ કિછુ પદ્યકેં ૩દ્ઘ઼ાિત્ કેને છઠાહ્, હુન્કા નીક્ ઠાગઠ્ છઠન્હિ, હુન્કર્ વિશ્ઠેષણ્ નીયાં દs ૧હઠ્ છી-
" કતેકો પંક્તિ ભાસિક્ પાઠકક્ મોન્મે ગ્રંથિત્-મુદ્રિત્ ભs ળએતન્હિ, ળેના કિ
" ઢહૈત્ ભાવ઼નાક્ દેવાઠ્
ખાસ્હ શ્રદ્રિઢ઼તાક્ ડાઢ઼

શ્રાકાંક્ષાક્ વખારી શ્રછિ ભાર્ઠ્
પ્રતીક્ વનિ ડાઢ઼
ઘર્મે ૧ાખઠ્ હિભાઠ્-ઠકડ઼ીક્ ભન્દિર્ શ્રાકિ
શ્રોસારાપર્ ૧ાખઠ્ તુઠસીક્ ગાછ્
પ્રતીક્ સહિ઼ષ્ણુતાક્ ભાત્ર"
શ્રથ્વા, નિમ્નોક્ત્ પંક્તિ-યેકેં ઠs ઊિશ્ર :
" સુનૈત્ શૂન્યક્ દ્રિશ્ય
પ્રક્રિતિક્ કૈનવાસક્
હહાઙ્ત્ સભુદ્રક્ યિત્ર

શ્રન્હાર્ ઘોહક્ યિત્રક્ઠાક્ પાત્રક્ શ્ર્વદ્
ક્યો દેખત્ નહિ હર્ષ ઈ યિત્ર શ્રન્હાર્ મે
તં સુન્વો તં કરત્ પાત્રક્ શ્રાકાંક્ષાક્ સ્વર્"

મિથિઠેક્ નહિ શ્રપિતુ ભાર્તક્ કતેકો સંસ્ક્રિતિક્ પ્રભાવ્ દેખઠ્ ળા સકૈછ્ હિનક્ કથા-કવિતામે। એહિસં મૈથિઠી ક્રિયાશીઠ્ ૧ચનાક્ પરિદ્રિશ્ય શ્રાર્ વઢ઼િ ળાઙ્છ્, શ્રા નવ્-નવ્ યિત્ર, ધ્વનિ શ્રા કથાનક્ સામ્ને શ્રાવિ ળાઙ્ત્

અછિ ।

કવ઼િ કોન્ મન્દાકિની કેં ખોજૈ છથિ જે કહૈત્ છથિ-

" મન્દાકિની જે આકાશ્ મધ્ય઼

દેખલ્ આઇ પ્રિથ્વ઼ીક્ ઊપર્. . . "

અપન્ વ઼િશાલ્ બ્રહ્માણ્ડક્ છાપ્ છોડૈછ રચનામે નીક્ જકાં પ્રતીત્ હોઇત્ અછિ । આ આ' એકટા વાત્ સ્પષ્ટ અછિ કોષ્કાર ગજેન્દ્ર ઠાકુર આ રચનાકાર ગજેન્દ્ર ઠાકુર ભિન્ન્ વ્ય઼ક્તિ છથિ, વ્ય઼ક્તિત્વ઼મે સેહો અનાક્. . . જતએ કોશકારિતામે સમ્પાદકત્વ઼ તથા ટેક્નોલોજી �સં સમ્બન્ધિત્ વ્ય઼ક્તિક્ છાય઼ા ભેટિતે અછિ, મુદા સૃજનક્ મુહૂર્તમે સે સ્રષ્ટા ભેલ જાઇત્ છથિ । અનેકો રચનામે માત્ર ગોલ-મટોલ કથ્ય નહિ, રાજનીતિક્ ભાષ્ય઼ સેહો ભેટા દૈત્ અછિ। તાહિમે હિન્કા કોનો હિયકિયાહિટ નહિ છન્હિ। ઓના દેખલ્ જાએ તં કુરુક્ષેત્ર ક કતેકો મહારથી છલાહ્ = પ્રત્યેક્ વ઼ીર-યોદ્ધા। અપન્-અપન્ ક્ષેત્ર આ વ઼િદ્યાક્ પ્રસિદ્ધ પારંગત્ વ્ય઼ક્તિ છલાહ્, ક્ય઼ો કતેકો અક્ષૌહિણી સેનાક્ સંચાલનમે, તં ક્ય઼ો તીરન્દાજીમે, આદિ આદિ । સભ્ જનૈત્ છલાહ્ જે ધર્મ્ આ અધર્મક્ ભેદ્ કી હોઇછ મુદા તૈ઼યો સભ્ ક્ય઼ો જેના આસન્ન્ વ઼િપર્ય઼ાય઼ક્ સામ્ને નિરુપાય઼ ભs ગેલ છલાહ્। આજુક્ સન્દર્ભમે સેહો કથા મે તથા વ્ય઼ાખ્યામે એહન્ પરિસ્થિતિક્ દૃશ્ય દેખલ્ જાઇત્ અછિ । સૈહ્ એહિ મહા-પાઠક્ (મેટાટેક્સટ્) ખૂબી કહવ઼ા નહિ તં ઓ કિય઼ેક્ ભિખ્તાહ્-

દેખૈત્ દેશવ઼ાસીકેં પછાડ઼ૈત્

મંત્ર-તંત્રયુક્ત્ દુપહરિય઼ામે જાગલ્

ગુન્યુની વ઼ણા સ્વ઼પ્ન

વનૈત્ અછિ સભસં તીવ્ર ધાવ઼ક્

અખ્હીક્ સભસં શુર્તિગર્ પહલમાન્

દમસાઇત્ માણિકક્ સ્વ઼ર્તોડ઼ૈત્ છૈક્ ઓકર્ એકાન્ત્

કારિખ્ યિરિત્ રાતિક્ નિન્ન્

𑒗𑒳𑒙𑒻𑒞𑓂-𑒁𑒥𑒻𑒞𑓂-𑒗𑒳𑒙𑒻𑒞𑓂 𑒢𑒱𑒢𑓂𑒢𑓂 𑒂 𑒮𑓂𑒫𑒣𑓂𑒢𑒏𑓂 𑒞𑒰𑒩𑒞𑒧𑓂𑒨

. . .

𑒋𑒯𑒱 𑒧𑒯𑒰𑒣𑒰𑒚𑒏𑒹𑒿 𑒋𑒏𑒙𑒰 𑒋𑒏𑓂𑒮𑒣𑒹𑒩𑒲𑒧𑒹𑒢𑓂𑒙𑓂 𑒏𑒹 𑒩𑒴𑒣𑒧𑒹 𑒠𑒹𑒐𑒲 𑒞𑒿 𑒮𑒹𑒯𑒼 𑒚𑒲𑒏𑓂, 𑒂 𑒮𑒣𑓂𑒞𑒩𑓂𑒭𑒱-𑒧𑓀𑒛𑒪𑒏𑓂 𑒢𑒱𑒔𑒼𑒛𑓃 𑒁𑒟𑒫𑒰 𑒮𑒣𑓂𑒞-𑒏𑒰𑒝𑓂𑒛𑒧𑒹 𑒫𑒱𑒦𑒰𑒖𑒱𑒞𑓂 𑒂𑒡𑒳𑒢𑒱𑒏𑓂 𑒧𑒯𑒰𑒏𑒰𑒫𑓂𑒨 𑒩𑒴𑒣𑒧𑒹 𑒠𑒹𑒐𑒲 𑒞𑒿 𑒮𑒹𑒯𑒼 𑒚𑒲𑒏𑓂 𑒯𑒋𑒞𑓂।"

𑒩𑒰𑒖𑒠𑒹𑒫𑓂 𑒧𑒝𑓂𑒛𑒪𑓂 𑒪𑒱𑒐𑒻 𑒕𑒟𑒱: -

" 𑒮𑒯𑒮𑓂𑒞𑓂𑒩𑒰𑒥𑓂𑒠𑒲𑒏𑓂 𑒔𑒾𑒣𑒛𑓃𑒣𑒩 𑒥𑒻𑒮𑒪𑓂 𑒁𑒯𑒰𑓀 𑒖𑒱𑒢𑓂𑒑𑒲𑒏𑓂 𑒐𑒹𑒪𑓂 𑒠𑒹𑒐𑓂 𑒩𑒯𑒪𑓂 𑒁𑒕𑒱। 𑒑𑒯𑒢𑓂 𑒁𑒢𑓂𑒫𑒹𑒭𑒝𑓂 𑒏𑒩𑒻𑒞𑓂 𑒋𑒏𑓂-𑒋𑒏𑒙𑒰 𑒔𑒱𑒞𑓂𑒩𑒏𑓂 𑒩𑒔𑒢𑒰 𑒏S 𑒩𑒯𑒪𑓂 𑒕𑒲 𑒂 𑒍𑒃 𑒩𑓀𑒑𑒧𑒹 𑒛𑒴𑒥𑒱 𑒩𑒯𑒪𑓂 𑒕𑒲।

𑒁𑒮𑒲𑒧𑓂 𑒮𑒧𑒳𑒠𑓂𑒩𑒏𑓂 𑒏𑒰𑒞𑒏𑓂 𑒠𑒵𑒬𑓂𑒨
𑒯𑒵𑒠𑒨𑓂 𑒦𑒹𑒪𑓂 𑒩𑓀𑒑𑒮𑓀 𑒣𑒴𑒩𑒱𑒞𑓂. . . . ।

𑒁𑒯𑒰𑓀𑒏𑓂 𑒁𑒢𑓂𑒞𑒩𑒏𑓂 𑒏𑒫𑒱 𑒩𑒫𑒱𑒏𑓂 𑒔𑒱𑒞𑓂𑒩 𑒅𑒣𑒮𑓂𑒟𑒱𑒞𑓂 𑒏𑒩𑒻𑒞𑓂 𑒏𑒯𑒻𑒞𑓂 𑒁𑒕𑒱-

" 𑒮𑒴𑒩𑓂𑒨𑓂 𑒏𑒱𑒩𑒝𑓂 𑒣𑒮𑒩𑒱 𑒕𑒪𑓂 𑒑𑒹𑒪𑓂
𑒏𑒞𑒹𑒏𑓂 𑒩𑒯𑒮𑓂𑒨𑓂 𑒥𑒱𑒪𑒰𑒋𑒪𑓂
𑒞𑒱𑒧𑒱𑒩𑒏𑓂 𑒡𑒳𑓀𑒡𑓂 𑒦𑒹𑒪𑓂 𑒁𑒕𑒱 𑒏𑒰𑒩𑒲
𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒄 𑒏𑒲. . . . . . . ।

𑒮𑓀𑒑𑓂𑒩𑒯𑒧𑒹 𑒏𑒱𑒕𑒳 𑒯𑒻𑒏𑒴 𑒣𑒜𑓃𑒥𑒰𑒏𑓂 𑒮𑒳𑒁𑒫𑒩𑓂𑒮 𑒦𑒹𑒙𑒪𑓂। 𑒏𑒱𑒕𑒳 𑒮𑒳𑒂𑒠𑓂 𑒥𑒠𑒪𑒥𑒰𑒏𑓂 𑒪𑒹𑒪𑓂. . . . । 𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰𑓀𑒔𑒪𑒏𑓂 𑒑𑒧𑒏𑒮𑓀 𑒁𑒯𑒰𑓀𑒏𑓂 𑒏𑒫𑒱𑒞𑒰 𑒯𑒫𑒰 𑒮𑒥𑒯𑒏𑓂 𑒧𑒼𑒢𑒏𑒹𑒿 𑒑𑒧𑒏𑒰 𑒩𑒯𑒪𑓂 𑒁𑒕𑒱 :

" 𑒧𑒼𑒢𑓂 𑒣𑒰𑒛𑓃𑒻𑒞𑓂 𑒕𑒲 𑒔𑒰𑒢𑒏𑓂 𑒐𑒹𑒞𑓂
𑒗𑒱𑒪𑓂𑒪𑒲 𑒏𑒔𑒾𑒛𑓃𑒲
𑒪𑒼𑒜𑓃𑒻𑒞𑓂 𑒏𑒰𑒙𑒪𑓂 𑒔𑒰𑒢𑒏𑓂 𑒗𑒙𑓂𑒙𑒰
𑒍𑒯𑒱 𑒥𑒲𑒕𑒪𑓂 𑒬𑒲𑒮𑒏𑓂 𑒣𑒰𑒃𑒮𑓀 𑒏𑒲𑒢𑒪𑓂
𑒪𑒰𑒪𑓂𑒗𑒛𑓃𑒲
𑒖𑒹𑒏𑓂𑒩𑒹 𑒢𑒰𑒍𑓀 𑒪𑒰𑒪𑓂 𑒕𑒛𑓃𑒲 𑒂
𑒮𑒞𑓂 𑒔𑒩𑒱𑒂 𑒐𑒹𑒪𑓂. . . . ।"

પ્રવ઼ાસ્એ ૧હૈત્ સ્અ૧મ્ હોઇત્ ગાઅ્ ર્ઘા ઐ પાંતિએ વિ઼ય઼ોગક્ શ્રોઙ વ્ય઼ાથાક્ વ઼ર્મ્ન્ એટૈત્ શ્રછિ। એક્ટા નવ઼ીન્ ઊય઼ક્ સંગ્-

" પતા નહિ ધ્રુવિ કs ળાએવ્

શ્રાકિ એત્હિ અવિ-ધ્યપિ

વિઊાએવ્. . . . . ।"

ઐ વ્ય઼ંગ્ય઼એ સ્પષ્ટ્ દ્ર઼ાષ્ટિગોચ઼્અs ૧હઊ્ શ્રછિ।

" ઊાડી આર્વાએ કોનો દેવી નહિ

વાછી એઊાપ઼્શ્રોકો થોડ઼્ નહિ

પ૧ન્તુ છી પૂળ્નીય઼ા શ્રહાં. . . . ।"

વાઢ઼સં ૩ત્પન્ન્ એઊ્ સઅસ્ય઼ા શ્રા શ્રોક્રા છોટ્-છીન્ પાંતિએ સએટનાઙ ગાગ્રએ સાગ઼્અર્વાક્ પ્રય઼ાસ્ ઐ પાંતિએ પવિઊક્ષિત્ અs ૧હઊ્ શ્રછિ-

" ડાઅ્-ડાઅ્ કટઊ્ છઊ્ હડ઼્હ઼

ઊપ્રસં વુન્ની પડ઼િ ૧હઊ્

સઅ્ટા યાન્ યા૩઼્અીતક્ કોડી

ટટિ ધ્યસઊ્ પાનિક્ એઊ્ ગ્રાસ્. . . ।"

નવ઼્-નવ઼્ વિઅ્વસં કવ઼િતા સઅ્ પૂવિત્ શ્રછિ-

" સહસ્ત્૧વાઢ઼િન ળકાં દાનવ઼ાકા઼

ઘટનાક્રઅક્ ળંળાઊ્

શ્રૂઊિ ગેઊ્ સાંસ્

હડ઼્વડ઼ા કs ૩ડ઼્ઊહું હઅ્. . . . ।"

હડ઼્વડ઼ા કs નૈ વઊ્કિ શ્રહાં સયેત્ અs કs ૩ડ઼્ઊહુંા નવ઼્-નવ઼્ યિત્ર વ્વ઼નિ

ઉs કs નવ઼ીન્ દ્રિષ્ટિક્ સંગો પતા નૈ કત્s ધનિ ળાએવ્ા કત્s ગન્તાવ્ય઼ શ્રછિ શ્રહાંક્ા

" વ઼િશ્વ઼ક્ મંથનમે

હોએત્ કિછુ વહાં શ્રાવ્. . . .

પથક્ પથ્ તાકવ્. . . . .

પ્રય઼ામ્ દીર્ઘ્ મેઠ્ શ્રાવ્. . . . ।" "

ઈ સભ્ કવ઼િતા શ્રહાંકેં મેટ્ ળાય઼ત્ હર્ષ પોથી " સહસ્રાવ્દીક્ ચૌપડ઼ ર્પ" મો શ્રાવ્ હર્ષ પોથી " સહસ્રળિત્" સં દૂ ટા કવ઼િતા પ્રસ્તુત્ શ્રછિ।

નળિ ઠાગિ ળાઇ છૈ

માએ કહૈ છથિ

ળે નળિ ઠાગિ ળાઇ છૈ

વેટાકેં દેખિ ળે ઠાગૈએ શ્રો શ્રાઇ સુન્દર્

સાંહ્મે છાહ્ પડ઼િ ળાઇ છૈ શ્રોકર્ મુંહ્પર્

સે તં સત્તે! હમ્રા સન્ કકર્ વેટા

મુદા મોન્મે ઈ શ્રવિતે નળિ ઠાગિ ળાઇ છૈ

કોનો કાળ્ શ્રુનૂ કરૈએ

માનિતે નાસ્ કાળ્ એક્કે વેર્

ખતમ્ હેવા ધનિ સુધિ નૈ નહૈ છૈ

કિય઼ો કહૈએ ળે કતેક્ નીક્ શ્રછિ શ્રહાંક્ વેટા

તં માએક્ કનેળ્ ધકસં નહિ ળાઇ છૈ

કનેળ્ વૈસ્s ઠગૈ છૈ

કી કરૈ છૈ?

કોન્ સુન્દર છૈ?

મુદા કહૈત્ નહૈ છથિ માએ

ળે નષ્રિ ઠાગિ ળાઙ છૈ
વાતે-વાર્ત્પ હર્મ વેટાકેં
કનિયાં કહૈ છથિ સાસુકેં
મ્નાં શ્રહાંક્ વેટા ઘવ૧ાઙ વઠા નૈ શ્રછિ
દુષ્ટક્ નષ્રિ નૈ ઠગૈ છૈ શ્રહાંક્ વેટાકેં

મ્નાએ મ્નુદા શ્નનિ દિન્, સનિસૌ-તોની શ્રા મેં૧યાઙ ળડ઼વૈ છથિ
સુર્સુની ઠાગિ ળેતૈ શ્રોક્રા તં વુહ્વ્ ળે નષ્રિ નૈ ઠાગઠ્ છૈ
શ્રા સુર્સુની ળે નૈ ઠાગતૈ તં વુહ્વ્ ળે નષ્રિ ઠાગિ ળાઙ છૈ

કનૅ કાઠ્ સુર્સુની નૈ ઠગઠાપર્ મ્નાએ હોઙ છથિ ચિન્તિત્
દેપ્પિયૌ નૅ, હમ્રા વેટાકેં નષ્રિ ઠાગૈ છૈ છોટો-છોટ્ ગપ્પ઼ૅ.
નષ્રિ ઠાગિ ળાઙ છૈ. . . વાતે-વાર્ત્પ હર્મ વેટાકેં. . .
મ્નુદા તપ્નૅ છિકૈત્ છન્હિ વેટા, શ્રોક્રા સુર્સુની ઠાગિ ળાઙ છૈ
મ્નાએક્ મ્નુંહ્પ શ્રવૈ છન્હિ મ્નુસ્કી
સનિસૌ-તોની શ્રા મેં૧યાઙ સર્વામે કનેક્ શ્રાઁ દs દૈ છથિ. . .
કહઠિયન્હિ નૅ મ્નાં દુષ્ટક્ નષ્રિ નૈ ઠગૈ છૈ શ્રહાંક્ વેટાકેં

કટિહાની

૧
કન્કની છૈ વસાત્મે
હાડ઼મે ઢુકિ ળાએત્ ઈ કન્કની

પોસ્ટમાર્ટમ્ કએઠ્ શ૧ીર ળે ૧ાખ્ઠ્ શ્રછિ
સાત્ટા મોટ્કા ક્ષિઠ્ઠપ્ર, ળડ઼ત્ કનીકાઠ્મે
ગોઇડામે શ્રાગિ ળે શ્રનઠન્હિહેં સુમ્નળી
૧ાખ્ખિ દેઠ્ નીયાં
કનકનાઇત્ પાનિમે ડૂમ્ દs
ગોઇડાક્ શ્રાગિસં શ્રાગિ ઠs
શ૧ીર્કે ગતિ-સદ્ગતિ દેવા ઠેઠ્
કs દેઠન્હિ શ્રગ્નિકેં સમર્પિત્
ત્રિમ્મ્, કાઠ્ શ્રા ઘ્રિત્ સમેત્
ઘુ૧િ કs ળેતા સમ્
ઠોહ્, પાર્થ, શ્રાગિ શ્રા ળઠ્ નાંઘિ, છૂવિ
ડેઢ્ માસક્ વચ્ચાકેં કો૧ામે ઠેને માએકેં છોડ઼િ
ઘર સમ્ ઘુ૧ૈ છથિ

એક્કૈસમ્ શતાબ્દીક્ પહિઠ્ દશ્કક્ શ્રન્તિમ્ ૧ાતિક્ મોર્મે
મુદા નૈ છૈ કોનો શ્રન્ત
પહિ૧ાવ઼ા શ્રા પુનુખ્પાત્કેં છોડ઼િ દિયૌ
મહિઠાક્ શ્રવ઼સ્થા દેખૂ
ઐ કનકનાઇત્ વસાતસં વેશી માનુખ્
હાડ઼મે ઢુકઠ્ ળાઇત્ શ્રછિ
કમ્ઠા કાત્ નૈ યમુનાક્ કાત્
હળાર માઇઠ્ દૂર ગામસં શ્રાવિ
મિળર્દ હોઇત્ શ્રછિ ખ૧૧ખ્વાઠી કાકીક્ શ્વેત્ વસ્ત્૧
સાડિ સાઠ્ પૂર્વક્ વ઼એહ્ ખિસ્સા
વ઼એહ્ સમાળ્
માત્ર પહિ૧ાવા વદ્દિઠ ગેઠ્

માત્ર નદી-યાર્વદ્દિઠ ગેઠ્

સાત્ટા શિઠ્ઠપર્વાપ્યઠ્ શ્રો શ્નીર્

શ્રગ્નિ ઠીઠિ ૧૯ઠ્ સુડ્ડાહ્ કs ૧૯ઠ્

ए્કટા પવિવ્રાર્ક્ષેત્રસં વનવए પડ્ત્

શ્રા તીસ્ વર્ષક્ વાદ્ દેખ્વ્ શ્રોકર્પવિમ્માજ્

તાધ્રિ હાડ્મે ઢુકઠ્ ૧૯ત્ ई સદ્ કન્કની

ऐ વસાતક્ કનક્નીસ્ વડ્ડ્ વેશી સદ્

૨

ગોપીયાનન્, ગંગૌટ્, માઠા, ૩ળર્નવ્ વ્રસ્ત્ર

મુંહ્મે તુઠસીદઠ્, સુવ્રર્મ્ ખ્મડ્ ગંગાળઠ્

કુશ્ પસાત્રઠ્ મૂમિ તુઠ્સી ગાછ્ ઠગ્

૩ત્તર્મુંહે

પોસ્ટમાર્ટમ્ કएઠ્ શ્નીર્

સુમ્નળી સેહો નવ્ ૩ળર્વ્રસ્ત્ર પહીવિ

ળનૌ, ૩ત્તરી પહીવિ, નવ્ માટિક્ વર્તનક્ ળઠસં

તેકુશ્રાસં પૂવ્ મુંહે મંત્ર પઢ઼ે છથિ

શ્રા શ્રોइ ળઠસં ચિત્કકેં શિક્ત્ કરૈ છથિ

વ્રામા હાથ્મે ऊક્ ઠs ગોइડાક્ શ્રાગિસં ધધ્કવૈ છથિ

તીન્ વેર્ ચિત્કક્ પ્રદીક્ષમ્મા કs

મુંહ્મે શ્રાગિ શ્રર્પિત્ હોइત્ શ્રછિ

કપાસ્, કાइ્, ઘ્રિત્, ધૂમન્, કર્પૂ, યાનન્

કપોત્વ્રેશ્ ચિતક્

પાંચ્-પાંચ્ટા ઠક્ડ઼ી સમ્ દૈ છથિ

કપોતક્ દગ્ધ્ શ્નીરાવ્રશેષ્ સન્ માંસપિમ્ડ્ મs ગેઠાપર્

સતક્ડિયા ७s સાત્ વેંપ્રદક્ષિણા कs
કુ1હ્િ1સ્ શ્રોક ઊકક્ સાત્ છૌ સં ષ્યાम्ड् कs
સાતો વન્યન્કેં કાિટ
સાતો સતક્ડિયા શ્રાગિમે ક્ષેંકિ
વા૭્-વ્રિદ્ય્કેં શ્રાગાં कs
એડ઼ી-દૌડ઼ી વચ્વૈત્
નહા૬૭ ળા૬ છથિ
તિ૭ાઝળિ મોડ઼ા-તિ૭્-ળ૭સં
વિનુ દેહ્ પોછ્ને
શ્રા ક્ષેંમ્રિત્કક્ શ્રાંગનમે
દ્વાર્યક્રમસં ૭ોહ્, પાર્થ, શ્રાગિ શ્રા પાનિ
સ્પર્શ્ कs ઘંધુનિ ળા૬ છથિ
મણિકાન્ત્ દાસ્ ૭િષ્ય૭ન્હિ " ત્વ઼ઝ્યાહઝ્ય" વડ્ડ્ નીક્ ૭ાગ૭્।

હર્ષગળ૭્

શ્રોમ્ પ્રકાશ્ દ્દા ૭િષ્યૈત્ છથિ-
" શ્રોના તં સમ્ વા૭્ ગળ૭્ કહનિહાંગળ૭્કાંસમ્ એ મે સક્ષમ્ છથિ શ્રા નીક્ સં નીક્ વા૭્ ગળ૭્ ૭િષ્ 1હ૭્ છથિ, મુદા એ સન્દર્મ્ મે હમ્ શ્રી ગળેન્દ્1 ડાકુળીક્ વા૭્ ગળ૭ક્ 3૭્૭ેષ્ કા1વ્ ૩યિત્ વૂહ્િ 1હ૭્ છી। હુન્કં એક્ટા વા૭્ ગળ૭ક્ મત્૭ા શ્રછિઃ-
કનિયાં પુત્રા છોડ઼્ શ્રાનૂ વાવી
ળં 1ંગ્ ગુ૭ાવી છૈ તં ળાનૂ વાવી
એ ગળ૭્ કેં પૂ1ા પઢિ कs કને દેખ્યિૌ। ૬ ગળ૭્ કનિયા પુત્રાક્ 3૭્૭ેષ્ કૈત્ નેના-મુટ્કાક્ મનોાંળન્ તં કનિતે શ્રછિ, સંગ્હિ શ્રળુકા વાળા1વાદક્ વ૭િવેદી પંકુર્વાન્ મે૭્ મનુક્ષ્ય્ક્ માર્મિક્ વ્રિવેચ્ના સેહો

કનૈત્ શ્રછિ।"
શ્રો ઊિપ્પિ ૧૯ઠ્ છથિ શ્ર ૧ય્નાક્ માર્દે-
વાઠ્ ગળઠ્

કનિય઼ાં પુત્રા છોડ઼ શ્રાનૂ વાર્વી
ળં ૧ંગ્ ગુઠાવી છૈ તં ળાનૂ વાર્વી

વોને-વોને શ્ચિ૧ૈઍ ળે દૈતા સમ્
વ઼નસપ્તો ઠs ઘૂર્ઠિ માનૂ વાર્વી

સાત્ ૧ંગ્ ઠs મોર્ મેઠે ગામ્જે
પ૧ી ૧હૈઍ ગામ્ શ્રકાનૂ વાર્વી

કન્ની દૂ હિતૈ વય્યા સજ્જે
મા૧ઠ્ શ્રાંપ્પિ વિસ્રી ડાનૂ વાર્વી

પાનિ શ્રકાસ્ યતીં ળા-ળા ઘૂમી
પંય્ ઠગા ટિકુઠી શ્રકાનૂ વાર્વી

યમ્મ્ ગુડ઼િય઼ા સંગ્ પ્યેઠૂ કૂદૂ
૧ાતિ સપનાઉ નિન્ન્ શ્રાનૂ વાર્વી

સુતા દિય઼ૌ ઐ ગુડ઼િય઼ાકેં શ્રા સુતૂ
યઢ઼િ ઐ૧ાવ઼ત્ દિન્ ગાનૂ વાર્વી

ઈ સંક્ઠિત્ શ્રછિ હર્મ મોટા-મોટી સય઼્ પન્નાક્ ગળઠ્ સંગ્રહ્ " યાંગિ વાટ્

વનેવાક્ દામ્ શ્રગૂવાર્પિને છં" ળઙમે ગળઠ્ ૪૦ પન્નામે છૈ શ્રા ૬૦ પન્નામે મૈથિઠી ગળઠશાસ્ત્ર્1 છૈ।
ઐ પોથીક્ " ટાઙટઠ્ ગળઠ્" એત્s દs 1૯ઠ્ છી-

શ્રકત્ તીત્ પ્રેમક્ ળે પથિક્ શ્રદૌકાઠસં
યતાઠ્વૂઢ્ પ્રેમ્કે઼ં વોહેઠક્ દુનૂ હાથળં

નિર્મઠ્ શ્રાંગુ1સં છૂવૈ ળે શ્રોકર્પુઙ્પુ1ી
શ્રશ્રૈસી પસાૈ નિદ્1દી શ્રગિઠકામ્ઙ્ ળં

નિમર્ળના પ્રેમ્ ળે છઠૈ યપોયપ્ નિશ્છઠ્
વિદોૈ ઠઠ્ પ્રેમીકં છઠૈ શ્રો કડ઼ેક્માન્ તં

શ્રકર્તવ્ કર્તવ્ય઼મે મેદ્ નૈ વુદ્ઠકૈ ળે
ળ11ઉ પ્રેમક્ ગપ્પ્ નૈ કહિય઼ો નુકેઠ્કૈ ળં

ય્યઝળ્યૂહ઼ર્એ1ાવ઼ત્ નૈ વાટક્ છેં વાટ્મે
યાંગિ વાટ્ વનેવાક્ દામ્ શ્રગૂવાર્પિને છં
મુન્ના ળી હમ્રાસ્ સાક્ષાત્કાર્મે પુછ્ને છઠાહ્ ળે ૩પઠવ્ય્ શ્રછિ વિ઼દેહ્: સદેહ્ ૩૩ પ્રિ. ૪૧૫ પર્શ્રોકર્કિછુ શ્રંશ્ દs 1૯ઠ્ છી

મુન્નાળી: એતેક્ કાળ્ કેઠાક્ પછાતિય઼ો એપ્પન્ યનિ શ્રહાંક્ કોનો મૂઠ્ય઼ાંકન્ (વ્ય઼ક્તિત્વ઼ શ્રા ક્રિતિત્વ઼ દુનૂક્) નૈ મs સકઠ્। શ્રઙ સં શ્રપ્નાકે પ્રમાવિ઼ત્ તં નૈ પવૈ છી?
ગળેન્દ્1 ઠાકુર: નૈ, એહિસં હમ્ સહ્મત્ નૈ છી। હમ્રા પ્રાપ્ત્ ઈ-પત્ર શ્રા યિટ્ઠ઼ી સમ્, પાઙકક્ પ્રશંસાપત્ર, પામ્ડુલિપિ સમક્ પનિ1ક્ષમાક્ હર્ય઼ોળ્નાક્

સક્ષ્ઠતા શ્રા ભાષા-વ઼િઌ્ઞાનક્ હર્ષ શ્રોય્ ડ઼ સભ્ હમ્રા સંતુષ્ટિ દેને શ્રછિ। ધ્યાવ્ ઊેક્ સેહો શ્રહાંકેં નીક્ કહત્ સે કોના સમ્ભવ્? સે હમ્રા યાહ્વો નૈ કની। વ્ય઼ક્તિત્વ઼ શ્રા ક્રિતિત્વ઼ દુનૂક્ મૂલ્ય઼ાંકન્ મૈથિલી કી શ્રાનો ભાષામે મ્રિત્યુક્ વાદે હોઙ છૈ।

ભન્ ઐસો નિર્મલ્ ભય઼ો ઊૈસે ગંગા નીર્
પીછે પીછે હરિ ફિરૈં કહત્ કવીર્ કવીર્॥
(કવીર્)
(મોન્ એહન્ નિર્મલ્ ભs ગેલ્ ઊેના ઙ ગંગાક્ ઊલ્ શ્રછિ। પાછાં-પાછાં ભગવ઼ાન્ કવીર્-કવીર્ કહૈત્ પછોર્ ધેને છથિ-કવીર્)
ધ્યઞ્ઊધૂર્ હૈ઼ાવ઼ત્ નૈ વાટક્ છૅં વાટ્મે
ધાંગિ વાટ્ વનેવાક્ દામ્ શ્રગૂવાર્ પેને છં
(ઊેક્રેં કાળ્ કેઠાક્ વાદ્ દામ્ મેટૈ છૈ હમ્રા શ્રગૂવાને પેને છી।)

ઊગદાનન્દ્ દ્રા " મનુ" - " ગઊેન્દ્ર ઠાકુર્ ઊીક્ ઙ ૩ક્તિ સય઼્ ટકા ઠીક્ છૈન્ -" ઊે ઊતેક્ વચ્યા વનિ ઊેતા શ્રો શ્રોતેક્ નીક્ વાલ્ ગઊલ્ કહ્તા| "
ચન્દન્ કુમાર્ દ્રા- " ગઊેન્દ્ર ઊી ગઊલ્ વ્ય઼ાકર્ણકેં પુષ્ટ્ કરૈત્ નહિ ધ્યાઠી ગઊલ્ ઠિષ્ઠાહ્ શ્રપિતુ સરલ્ વ઼ર્ણિક્ શ્રા' સરલ્ માત્રિક્ વહ્રક્ રૂપ્ મે મૈથિલી ગઊલ્ સંસાર્કેં દૂટા શ્રન્મોલ્ વહર્વ઼ા ગઊલ્-છંદક્ ઢાંચા દેઠધિન્હ ઊે હમ્રા સન્-સન્ કતેકો નવ઼તુરિય઼ા શ્રા' નવ઼સિખુશ્રા કેs ઠીક્ ગઊલ્ ઠિખ્વા હેતુ સહાય઼ક્ સિદ્ધ્ ભેલ્ શ્રછિ. એહિ સં મૈથિલી ગઊલ્ કેં શ્રભૂતપૂર્વ઼ સમૃદ્ધિ ભેટિ રહલ્ છૈક્।"
શ્રાશીષ્ શ્રનચિન્હાર્ ઠિખૈ છથિ-
" ભુદા હાલ્હિમે ગઊેન્દ્ર ઠાકુર્ દ્વ઼ારા વહ્રે-ભુતકાવિભ્મે સશ્કતાપૂર્વ઼ક્ ગઊલ્ ઠિખલ્ ગેલ્। તંએ શ્રાવ્ એકર્ ચર્ચા શ્રાવ઼શ્ય઼ક્। શ્રોના મૈથિલીમે વ઼ાર્ણિક્ વહ્રક્ ધ્યોળ્ સેહો ગઊેન્દ્ર ઠાકુર્ દ્વ઼ારા ભેલ્ શ્રછિ ઊકર્ શ્રનુક્રમ્ પ્રાય઼ઃ હરેક્ નવ઼્ ગઊલ્કાર્ કએ રહલ્ છથિ।"

શ્રો ગળ઼્ નીયાં દેઠ઼્ ળા ૧૯ઠ઼્ શ્રછિ।
વઠ્ને મ્રુતકાવિ઼્
વઠ્ને મ્રુતકાવિ઼્ મ્રુતકાવિ઼્ શ્રાડ઼્ નુક્ન શ્ર ઊ ઊન્ (ઇ॥) યાવિ વેઁ

શ્રઠાં વૂદ્ધિ ઠૈ છી ળુશ્રાની શ્રનેને
ળિવૈ કોન્ વૈવે નિય઼ાની શ્રનેને

ઠઠાનો ૩ડેઠૌં ૩દાસી ગવેઠૌં
સિઠાવૈ કિએ છી મદાની શ્રનેને

ળતેકો નવાની છવાની વુનૈએ
ધુનેવૈ કિય઼ો નૈ સુતાની શ્રનેને

ધનોમે ૩પાસે વઠાનો નિનાસે
દઠાને શ્રકાઠે નયાની શ્રનેને

યઠૈ છી પ્યટોઠી ૩ડા એ મનોસે
મસાડી શ્રવૈએ વ઼િયાની શ્રનેને

શ્રા શ્રઠી ગળ઼્ સંગ્રઠક્ ગળ઼્ સમસં કિછુ શ્રેઁ શ્રઠાં ઠેઠ઼્, ળં શ્રન્ત્ ળાડ઼ત્-
ળાડ઼ત્ કના ળાય઼ તં નીયાંમે દેઠ઼્ ઈ-મેઠ઼પઁ શ્રવ઼શ્ય઼ સૂચિત્ કની।
૩ડ઼ૈએ ચિડ઼ૈ શ્રા વઠૈએ શ્રનેને એ નીઠ઼્ શ્રકાશ્ વિય઼્
એનાવ઼ત્-મન્ ળપ્યન્ ૩ચિય઼ાડ઼એ શ્રઠેળવ્ કોના

𑒠𑒹𑒐𑒪𑓂 𑒖𑒰𑒢𑒪𑓂 𑒮𑒹𑒯𑒼 𑒂𑒃𑒋
𑒩𑒏𑓂𑒭𑒰𑒠𑒲𑒣𑓂 𑒮𑒹 𑒢𑒱𑒠𑓂𑒩𑒰 𑒩𑒯𑒪𑓂 𑒁𑒕𑒱

𑒏𑒏𑓂𑒩𑒰 𑒏𑒲 𑒏𑒯𑓂𑒥𑒻 𑒏𑒹 𑒣𑒞𑒱𑒂𑒋𑒞𑓂
𑒑𑒯𑓂-𑒑𑒯𑓂𑒧𑒹 𑒁𑒩𑓂𑒟𑒰𑒞𑓂 𑒥𑒯𑒳𑒞𑓂 𑒁𑒕𑒱

𑒁𑒢𑓂𑒛𑒹𑒢𑒹 𑒢𑒻 𑒠𑒻 𑒕𑒲 𑒏𑒰𑒢𑓂 𑒥𑒰𑒞𑓂 𑒏𑒱𑒋 𑒨𑓃𑒾
𑒡𑒱𑒧𑒼 𑒞𑓀 𑒏𑒢𑒴 𑒖𑓀 𑒮𑒋𑒯𑓂 𑒧𑒩𑒪𑓂 𑒁𑒕𑒱

𑒔𑒱𑒢𑓂𑒞𑒰𑒏𑓂 𑒧𑒼𑒙𑓂𑒑𑒩𑒹𑒐𑓂 𑒏𑒣𑒰𑒩𑓂𑒣
𑒕𑒪𑓂 𑒕𑒼𑒙𑓂 𑒮𑒹 𑒥𑒢𑒪𑓂 𑒂𑒥𑓂 𑒕𑒹𑒥𑒰𑒩𑓂

𑒂𑒏𑒰𑓀𑒏𑓂𑒭𑒰𑒏𑓂 𑒣𑒖𑓂𑒩𑒻𑒞𑓂 𑒁𑒑𑓂𑒢𑒱𑒏𑓂 𑒥𑒱𑒨𑓂
𑒣𑒻𑒡𑓂 𑒕𑒲 𑒞𑒩𑓂𑒏𑒔𑒹𑒢𑓂𑒯𑒰𑒮𑒲 𑒏𑒯𑓂𑒪𑒯𑒳𑓀

𑒂𑒖𑒳𑒏𑓂 𑒥𑒰𑒞𑓂 𑒐𑒞𑒧𑓂 𑒯𑒼𑒋𑒞𑓂 𑒨𑓃𑒾
𑒧𑒼𑒢𑒳𑒏𑒰 𑒥𑒮𑒰𑒞𑓂 𑒮𑒹 𑒥𑒱𑒩𑓂𑒩𑒼 𑒥𑒢𑒪𑓂

𑒣𑒴𑒕𑒴 𑒮𑒧𑒮𑓀 𑒂 𑒕𑒼𑒛𑓃𑒴 𑒢𑒻 𑒏𑒏𑓂𑒩𑒼
𑒢𑒥𑓃𑓂 𑒥𑓃𑒱𑒯𑒰𑒢𑓂 𑒏𑒱𑒋 𑒕𑒪𑓂 𑒩𑒼𑒏𑒪𑓂

𑒂𑒮𑓂𑒞𑒹 𑒮𑓀 𑒖𑒹 𑒮𑒱𑒯𑓂𑒏𑒱 𑒅𑒛𑒪𑓂 𑒄 𑒥𑒮𑒰𑒞𑓂
𑒁𑒢𑓂𑒞𑒩𑓂𑒧𑒢𑒏𑓂 𑒬𑒏𑓂𑒞𑒱 𑒥𑒜𑒱𑒪 𑒠𑒹𑒞𑓂 𑒮𑒞𑓂𑒞𑒻

𑒧𑒰𑓀𑒕𑓂 𑒥𑒱𑒢𑒳 𑒣𑒰𑒢𑒱𑒏𑓂 𑒅𑒢𑓂𑒙𑒰 𑒣𑓂𑒩𑒹𑒧𑓂 𑒯𑒧𑒩𑓂
𑒣𑓂𑒩𑒹𑒧𑓂 𑒣𑒰𑒥𑒱 𑒐𑒙𑒥𑓂𑒞𑒰𑒯𑓂 𑒥𑒢𑒪𑓂 𑒁𑒕𑒱

તેળર્ગછી સે છદ્મ ળઝાન્ મેઠ્
પ્યિર્પ્યિ કટાવૈ મૌકી પ્રતિપઠ્

નટુશ્રા વિપ્ટા વનિ હંસૈ શ્રછિ
તોહૂં હમ્રે સન્ શ્રછિ દેપ્યઠ્

ડ1ક્ ધાટ્ નહાએઠ્ છી હમ્
સે સહવ્ દહોદિશ્ શ્રત્યાર્યા

ઐ1ાવ઼ત્ દેપ્યૈત્ ડ્ળોતક્ વિર્ગો વાઢ઼િ દુર્ભિક્ષ્
ગ્રહ્મક્ ડ્ર સૂર્ય઼ થાકઠ્ દેપ્યૈ છી યોન્હ1ાએઠ્

યન્દ્1માક્ ડ્ળોતક્ યર્ય્ તં વડ઼ હોડ્ર છૈ
એહિ પિગૌંછ્ ડ્ળોતક્ પ્યેર્હા કહ્ઠક્

શ્રાનિ-વૂર્વાટે યઠી શ્રા ળા કS પહુંયી
વીય્ સડ઼ક્ ડાઢ઼્ છૈ ગોકિ ને સકિતૌં

શ્રા દેપ્યઠ્ મેઘક્ ટિક્કર્પ્યસિ 1હઠ્ છૈ શ્રકાસ્મે
હુઠ્સિ તાકઠ્ પ્યેત્ દિસ્ ૩ઠ્ઠાસ્ પર્વ઼ત્ યઢ઼ઠ્ ઐ

ળાઊ કત્ત્S ટિટ્હી સેહો ડ્ળોગિય઼ામે મ઼ાગઠ્
શ્રન્હગિય઼ા ગાતિ શ્રા ળિન્ગી દૂર્-દ્દામ્ ળે મેઠ્

ડ્ળોગિય઼ા છૈક્ કત્વો છૈ તં ગાતિયે઼ સગ્રો
દિનોમે ગ્રહમ્ શ્રા સગ્રો શ્રન્હાર્પસ્રઠ્

હનિકય઼ શ્ચકી વ઼િયાર્મોનક્
શ્ચડ઼િય્છ઼ મેને વેસમ્હાર્મs ગેઠે

ગોંહિ શ્રાએઠ્ શ્રછિ હશ્રા ટોઠ્
ળઠસ્મ્રાયિ તં વ્ય઼ોપાર્મs ગેઠૈ

ઐ૧ાવ઼ત્ ગળ્-ગ્રાહક્ ગળ્ નૈ
દુનૂમે મેઠક્ નિય઼ાર્મs ગેઠૈ

શ્રાંપ્પિ શ્રોઙ્ડઠ્ ળાઙ્એ કહૂ કી કની
નૈ વુદ્દઠીં તમસાઙ્એ કહૂ કી કની

યાન્ છૈ પ્પથ્રી વનઠ્ શ્રહિડામ્ શ્રા
યાની શ્રાગિ યુયુશ્રાઙ્એ કહૂ કી કની

દેપ્પિ છ઼્ઠવિ શ્રનુભૂતિક્ ક્ષમ્
ઠ્ઠ પાંતી ઙ્તિહાસ્ વનત્ નૈ

વાન્હક્ કાત્મે ઘર્વનેને વાટ્ ળોહી
વાટ્ વિસ્રિ કs નૈ વિઠમૈએ હશ્રા કી

ઠ્ઠડક્ વહૈત્ યાર્છૈ ળે થમ્કઠ્
૩ન્ટિ વહ્ઠૈ તં ડાહ્ દૈએ ૧હિ ૧હિ

ડંકક્ શ્રવૈત્ યોટ્ સુનૈત્ મેઠ્ દિન્ કતેક્
ऊહિ શ્રવિતે શ્રવૈત્ વ઼િમિન્ન્ મેઠ્ ૩સ્રિ ગેઠ્

ઠય્છ્નો તં વાપક્ ળિદ્દ્ ગુન્ઠકૈ
નીક્ તીક્ મૂઠિ સએહ્ વનઠિऐ

વૂહ્રિ સક્ઠોં નૈ નિશ્રામાગ્ ૧ાક્ષિક્ ખેર્હા
ઠૂહ્રિ સક્ઠોં નૈ પ૧ાતીક્ પાંતિક્ ખેર્હા

વહ્રાશ્રોઠ્ ગેઠૈए યિડ઼ૈય઼ા एના ૧
કહૈए હિતૈષી ड़ क्षिका૧ી વડ઼ા ૧

क्रू स्व઼ાપ્ન શ્રા સુન્દ ળીવ઼ન્ દેપ્ઠોં નિન્નસં ળગઠાર્પ
કોના હમ્ માનવ્ ળં કિય઼ો ड़ કહ્ઠક્ કિછુ નૈ વદઠैए

કહૈए ड़ મિઠવૈ શ્રાड़ નો૧ોમે કને ગોઠા
ળં માંગે પીવિ एતૈ માવ્ના પીતૈ ઠગૈए ड़

કોન્ પક્કા ૧ંગસં ઢૌ૧ાવી ળે યોપ્પ૧ાए નૈ
મોનક્ ૧ંગો યોપ્પ૧ાइए યઠૂ ઘુ૧િ યઠી

મોને ૩દાસી ૩ડ઼િયાઽત્ ળાઽત્
ળે વુન્ની વુનિઐઠ્ છિય્યા શ્રહીં તં છી

યર્કો પનિયાનિ ઽ વનેઠૌં કએક્ વેં
૩વે૧ક્ વાટ્ તાકી શ્રા સુનુળ્ કહાઽ છી

શ્રોક્રા દેપ્પિ વુદ્ઠહું ગઢ઼િનેક્ સોપાન્
વનૈત્ વનૈત્ વનૈ મૂર્તિ શ્રહાં દેપ્પાઽ છી

કોન્ટા વયઠ્ નૈ એકાન્તી ઠે એકોટા
શ્રન્હ૧ોપ્પે ૩ડૈ છી શ્રા ગન્તી ગનૈ છી

પિશ્રા ગેઠાહ્ દેશાન્ત દૂ૧સ્ત્ દેસ્
કિયો નૈ ઘુનૈ શ્રછિ સે શ્રાસો નૈ તકૈ છી

૩ગ્રિ નવ્ નૂપ્ શ્રપન્ ઠિપ્પૈવ્ તપ્પન્ કિને
૩ત દછિન્ ડગહ વહૈવ્ તપ્પન્ કિને

કન્કન્ ક૧ત્ વનત્ સદિપ્પન્ તઠિયા યૌ
સુશ્રદ્ પૈવ્ ળૌં શ્રહં હ્રપ્પૈવ્ તપ્પન્ કિને

પડ઼ાઽન્પ કનૈત્ શ્રછિ મ્રાગ્ ળં કતૌ
ગળેન્દ્૧ મન્ વૂહૈ હિયૈવ્ તપ્પન્ કિને

ળે દેપ્ઠક્ વનિયા૧ક્ ગાછ્ કહ્ઠક્ વિ૧દાવન્ ઽહે

૩ડ઼કુસ્સી ꣐ાગૈ દ꣐ાર્ન્પ છૈ શ્રાવ્ ૩ળડ઼નહિ઼ए नीक्

ળક્રા કત્હુ ने છૈ પુછાની से શ્રછિ સૌ૧ાડક્ નોતિહાની
यन्द्ोगत् नै प्रेम् શ્રછિઝળઠ્ से શ્રાવ્ વિસ૧નહિ઼ए नीक्

હાથી શ્રપ્નો પएરે માની યુટ્ટી શ્રપ્નો પएરે માની શ્રછિ
ऐ૧ાવ઼ત્ प्रेम्-ળિંળી૧સં છા૧ઠ્ तैं ડોકોનહિ઼ए नीक्

શ્રાદ્તિ ળે ꣐ાગઠ્ વ઼ેદ્ના સહ્વાક્
ગેંડ્ વનૈए से સોહર્ન્ગ꣐ગૈए

વનિ માંછ્ શ્રકુ꣐ાङ છી વાહ્વ્ ળાઠ્મે કક્પ્ન્
ળં શ્વંસિ વ્રાम्‌ પાएવ્ શ્રાપ્પિ વશ્રોને से દેપ્તૈ શ્રો

नै વુહ્ળિऐ ई एતે વઢ઼ઠ્ શ્રછિ વાત્
દેપ્યઠ્ શ્રાङ ળે શ્રો મંસિય઼ા ૧હઠ્ શ્રછિ

હગ્રાસ્ કતે की માંગૈ છઠ્ ૧હ્૧હાં
ળે ળુમઠ્ શ્રો વિનુ ꣐ેને ળા ૧હઠ્ શ્રછિ

શ્રોર્કહાક્રોસ્ હર્મયુપ્પી સુનૈ છઠ્
વાળવ્ से વિનુ સુન્નો ળા ૧હઠ્ શ્રછિ

શ્રાવ્ શ્રા૩ હર્મકિછુ હાङकू/ શેनर्यू/ ટન્કા/ हैवून्
વીહિ઼नि કથા सन् ई વિ઼યા સીવિય઼સ્ नै માનઠ્ ળાङ છૌમુદા ળં નિયુઠ્કા

૧૪ના સમ્ (હર્પોથી " સહસ્રળિત્" સં) શ્રહાંકેં ગમ્મીર્ઊગૈએ તં વુટૂ ળે હર્કાળ્ સશ્ઠ્ મેહ્।

૧
પ્રક્રિતિ ૌષ્
કુશ્ તિઠ્ ળઠસં
વિ઼ઠ્યા વનિ
સઠ્યા કી વિ઼મેદ્
દૂવિ શ્રક્ષત્ ળઠ્ (ટન્કા/ વ઼ાકા)
ક૧વી૧સં
ઘર્ગાછ્ પહાડ઼્
ઘે૧ઠ્ શ્રછિ (હાઇકૂ)
વનૈયા ઠોક્
ઘ૧ક્ પનિવહ્
વિદ્તિ નહિ (શેનર્યૂ)
કહ્ડ઼્ ૩પાનિ કs ય્યા૩, પ્રક્રિતિકેં ઘર્મે વસા૩, શ્રુઠ્વ઼ા૧ી વના૩, પહાડ઼ક્ શ્રોટો વના કs ઘર્મે ઠટકા૩ા શ્રા ઞs ળા૩ પ્રક્રિતિ પ્રેમી। ગામ્કે઼ં નગ્રમે ઠs શ્રા૩, યિત્રકા૧ીસં, કઠાકા૧ીસં, વુયિયા૧ીસં।
ય્યેઠાઇ હમ્
કનિયાહુમ્માનિમે
નીયાં શ્રકાસ્
એકપેડ઼િયા સડ઼ક્ કત્s પાવી શ્રાવ્, શ્રાવ્ તં યાનિ ઠેન્ સેહો કમ્ યકર્ગ માનઠ્ ળાઇએ છહ્ ઠેન્, શ્રાઙ્ ઠેન્। શ્રકાસ્ મઠિછોંહ્, ગાછક્ હનિઙ્ી મઠિછોંહ્। મોન્ મઠિછોંહ્। મુદા સડ઼ક્, ઘર્સમ્ શ્રોટો સન્ યિક્કન્ યુન્મુન્। ઠિય્યી યિત્રસં
ઘ૧ક્ ય્યાકા શ્રાઙ્

છી ળ઼ઇાહ્
(હૈવૂન્)

૨
૧.
તાગિ પ્રક્રિતિ
તાકૈઠ મેઠૌં પાઁ
સુખ્ય઼્ પાત્
(હાઇકૂ)
૨.
ઈ શ્ચૂઠ્ શ્ચઠ્
યઢ઼ૈત્ ળાઇ શ્રાગાં
કમ્ હોઇએ
૩ન્ટિ દેપ્પી શ્રેઁ
ઠ઼ગમે કમ્ દૂ઼ે વેશ્રી
(ટન્કા/ વ઼ાકા)
૩.
૧ંગ્ છાડ઼ઠ્
પહાડ઼ શ્રાઁગાછ્
મુદા ળીવ઼ન્
(શ્રેનર્યૂ)
૪.
દ્દહાય઼ઠ્ ૧ંગ્ કતેકો વ઼ાર્મિક્ા વચ્યાક્ કિતાવોસં વેશ્રી યમકૈએ ઈ પ્રક્રિતિ, શ્ચૂઠ્, પાત્, વાટ્ શ્રા શ્રકાસ્ા શ્રા એક્રા સઝ્કે઼ં તં છોડ઼ૂ ઈ વ૧શ્ચ્, ળે ૧ગિસ્તાને ને છી, વાઉક્ વદ્ઠા વ૧શ્ચ્ા મુદા નૈ શ્રછિ શ્રાક્સીળન્ શ્રા નહિયે઼

શ્ચૂઠ્-પાત્ા જુદા એક ર્સેહો દેપ્યિયૌ શાન્ા ળઙ ૧સ્તાસં શ્રવૈ છઠૌં સે શ્રોતેક્ કહાં યજ્કૈ છઠ્ા ળપ્યન્ શ્રોઙ પ્રક્રિતિક્ ઠગ્ છઠૌં તં કહાં શ્રોક ર્ગૂપ્ નિ઼ઉ્હાનિ પાવૈ છઠૌંા કિયૉ દૂ૧સં દેપ્યૈત્ હએત્ તં નિઉ્હાનિ પવૈત્ હએત્ હશ્રો, પ્રક્રિતિક્ વીય્ઝો હજ્હૂં પ્રક્રિતિ વનઠ્ હએવ્ા જુદા ઐ ક્ષિપ્યર્પ શ્રાવિ ળે સન્ગ ર્ઠગૈએ ઈ પ્રક્રિતિા

ગાછ્ મેઠ્ છૈ

શ્રસગ઼ાુશ્રા વૌશ્રા

પાત્ મેઠ્ છૈ

પ્યિઠૌના પ્રક્રિતિક્

ક્ષિપ્ય ર્દેપ્યિ

જુદા શ્રાવ્ ઐ ક્ષિપ્યર્પ એઠાક્ વાદ્ ઠગૈએ ળે વેકા૧ે એઠૌં એત્sા ઐ ક્ષિપ્રકેં શ્રોઙ ડાજસં દેપ્યૈ છઠૌં તં કતેક્ સુન્ન ર્ઠગૈ છઠ્ ઈ ક્ષિપ્યાં જુદા ક્ષિપ્યર્પ એઠાક્ વાદ્ શ્રાવ્ તં વ઼એહ્ ગાજ્ નીક્ ઠગૈએ તુઠ્ના તપ્ને ને હએત્ ળપ્યન્ ગાજક્ પ્રક્રિતિકેં ક્ષિપ્રસં દેપ્વૌ ગાજસં ક્ષિપ્ય ર્શ્રા ક્ષિપ્રસં ગાજ્ા જુદા ઠિઠ્સાસ્ હાઙ ૧ હાઙા શ્રાવ્ યઠૈ છી ક્ષિપ્રક્ શ્રોઙ પાં દેપ્યૈ છી શ્રોઙ દિસુકા ઠોક્ સજાળ્ા દૂ૧સં ઠગૈએ દુનૂ કાતક્ ગાજ્ નીક્, ત૧ા૩પ્ડ઼ીા જુદા શ્રોઙ કાતક્ ગાજસં ક્ષિપ્ય ર્શ્રોતેક્ સુન્ન ર્ઠાગત્ ળતેક્ ઐ પા૧ક્ ગાજસં ઠગૈઓ

નૈ ડાઢ્ હો૩

યઠ્ઠ યઠી ધ્રુ૧ૈઠે

વનિળા ર્છી

ઠોકક્ વીય્ઝો છી

ળાઙત્ ધ્રુ૧ૈત્ છી

(હૈવૂન્)

૩

યત્રઠ્ છૈ/ ઠત્રઠ્ ટાટ્ ર્ડ્/ દ્દોના कऽ ખ્યાउ
ર્ડ્ વિળ્ઠૌका/ ળડ઼િक् શિ1ા સન્/ પસૈ॰ए
ળડ઼િસં શ્રૂટિ /ર્ડ્ कड़कड़ाइत्/ દિગ્ દિગન્ત્/ પસ્નત્ સગ્રે/ कનત્ શ્રાય્છ્ાદિત્
कાનम् ने छै/ हાનિ ઠેઠ્, ર્વિળય્/ ઠેઠ્ ને ગર્વ
ઠોक् પતાઠી/ ળहાળ् શ્રकाસ્ओ / उन्टि ગેઠ् / ર્વિશ્વ ઠોक् વ્રહ્માम्ડ્ / વાત્ ર્વિયા॑સम्
ળઠ્ દુનિયાં/ સमुદ્ર તઠ્પ/ શ્રદ્मुત્ નંગ્
વિનુ हર્દિ/ યાम्क्य़क् વિપ્યાहि / ર્વિષकन्य़ा શ્રો
વિનુ हર્દિ/ વन्ઠि વિપ્યાहि શ્રો / ર્વિષकन्य़ा ળे/ પાઠિત્ મેઠ્ छઠિ/ વિનુ हર્દિક્ ળे
हર્દિ, ગुमे-ગुम्, સદી મેઠ્, દૂધ્ओ ઘી શ્રા हર્દિ દિય઼ૌ શ્રા શ્રાંપ્પિ મૂનિ ઘોંટિ ળાउા યોટ્ ઠાગઠ્ हર્દિમે ડોकाव्ઠા યૂન્ મિઠાउ શ્રા ઠેપ્ દિય઼ૌ। हર્દિ વિના ને દાઠિ શ્રા ને પ્પિય્યनि ઠાગત્ પિય઼ર્ગી પ્પિય્યनि મऽ ળાए઼ત્ મા૧સ્ટका શ્રા દાઠિ માટાંગ્। દેપ્પૈમે ઠગૈए ળेना ર્વૈળય઼न्ती શ્રૂઠक् ગાછ્ हુશ્રए, મुदा ર્ડ્ વાડ઼ીમે हોइए, ર્વૈળય઼न्ती સન્ પોપ્રिक् મहार्प ने। हર્દિ ગાછ્/ નुकौने ળડ઼िमे ર્ડ્/ શ્રપન્ ગुम् (हैवून्)

४

શ્રાસक् શ્રછિ/ પનિસોપ્પા उગઠ્/ યઠૂ વઢ઼ૈ છી (हाइकू)
મેઠ્ उवें/ उગઠ્ પનિસોપ્પા/ काળ् कੈ छી/ વहनाइ ઘાસં/ વાટ્ મેટઠ્ શ્રછિ (ટन्का)
પનિસોપ્પા ર્ડ્/ उગઠ્ શ્રकाસ્ओ/ उप्रे ऊપ! (શેનર્યૂ)
શ્રાह्, શ્રાव् हए઼त् उवें, उગિ ગેઠ્ શ્રછિ પનિસોપ્પા, પ્પુળિ ગેઠ્ શ્રછિ વાટ્, વનिहा॑ વિદા મેઠ્ વનिळ् कनए, શ્રા किसान् વીય઼ા उपानि નોપ્નિ ઠેઠ્ શ્રા हम् વિદા મેઠૌં कोनो શ્રकाળक् काળ् ઠેઠ્, શ્રन्ताहीन् વાટ્પ, સुकाળक्

કાળ્ ઠેઠ્ , દિક્ષાહીન્ ઙમ્કઠ્ યૌવ્ટિયા દિસ્

વાટ્ તકૈત્

તાકી શ્રકાસ્ દિસ્

વિ઼યિત્ર ભ્રમ્

ળેના ઈ પનિસોપ્પા

૩ગિ પ્પોઠત્ વાટ્

તપ્પન્ શ્રે૧સં તાકવ્, હે૧વ્ શ્રપન્ સમાન્, શ્રા વર્પ્પા હોઙ યનિ યઠૈત્ ૧૯વ્

તં ઈ કહવ્ ળે વર્પ્પા હોઙ યનિ યઠૈત્ ૧૯વ્ કોનો પઠાય઼ન્ તં નૈ પનિસોપ્પા

૩૭ઠે શ્રછિ, વાટ્ પ્પુળ્ઠે શ્રછિ શ્રા હમ્ વાટ્ તાકિ ૧૯ઠ્ છી શ્રાવૈવ્ઠા

વર્પ્પાક્?

સતાંગિય઼ા

શ્રછિ ઈ શ્રાસ્

૩ગૈ૯ શ્રાસ્

ઙુવ્વાઠે શ્રકાસ્

વનિ ગેઠ્ સંત્રાસ્

(હૈવૂન્ -દૂ ટા ગદ્ય઼ શ્રા દૂટા ટન્કા ય઼ુક્ત્)

શ્રે઼ કુમ્ઙઠિય઼ા (હર્મ પોથી " સહસ્રળિત્" સં)

કુમ્ઙઠિય઼ા

૧

સત્ શ્રસત્ મે મેદ્ કનૂ, ૧ાપ્પૂ નૈ કિછુ ૧ોપ્પ્

તત્મત્ નૈ કનૂ કનિય઼ો, ળે છૈ હોની ઠેપ્પ્

ળે છૈ હોની ઠેપ્પ્, હુ૯ સે નીક્ નિકેના

સત્ય઼ક્ ળીત્ હ૯ત્, ળં કવૈં શ્રકસતિકસ્ ને

ઙ઼ સંગ્ શ્રસત્ કે઼, ઙ઼ ઢાહૂ મય્ય઼ હિ઼૧દ્ય઼ક્

ઐ૧ાવ઼તક્ વુહૈત્, ય઼૯હ્ છી શ્રસત્ય઼ક્ સત્

२
છત્તા ધુછી પ૯ઠૈસં, મે૯્ દિને શ્રન્હા
દિન્ વિતઠાપ ર્ઘ ર્ઘુની, કા૯્ મે૯્ વ઼િક્રા૯॥
કા૯્ મે૯્ વ઼િક્રા૯્, પોંને-પો ર્સિહનૈણ।
સુનત્ કેશ્રો સવ઼ા૯્, વો૯્ વગ્હા ઠગવૈણ।
ઐ૧ાવ઼ત્ વેહા૯્, વો૯્ કત્ડ મે૯્ નિપત્તા॥
ધુનિય઼ાએ વનિ કા૯્, પૈસિ વિય્ ઘો૧ન્ છત્તા॥

૩
વ઼િળય઼્ વિન્ ગર્વ઼ હએત્ ળં, વુદ્દૂ તપ્યન્ ઽ નીક્
હાનિ મેને ઘવ૧ાઉ નૈ, વાત્ વુદ્દૂ ઽ મીત્
વાત્ વુદ્દૂ ઽ મીત્, હુશ્રએ ળં એક્ દૃમેઠા
હાનિ માનિ વઢ઼િ ળાઉ, કનૂ ને શ્રું ર્વપ્પેના
મે૯્ કાળ્ પ્રસન્ન્ ળત્ડ, નીક્ શ્રછિ ટા સએહ્
મોન્ ઐ૧ાવ઼ત્ વુદ્દિ, દેપ્પિ ઠી હાનિ-વ઼િળય઼્
૪
વો૯્ વ઼યન્ હુશ્રએ નીક્, વૂદ્દિ વાળી ળં વાત્
ગુમ્મ્ ૧હના઼ઇએ ડીક્, હુએ ળં નમ્હ ર્ળા૯્
હુએ ળં નમ્હ ર્ળા૯્, ઠેત્ શ્રો ઠપ્ દડ મીત ર્
હ૯ઠા વનિ ળાએત્, નૈ શ્રછિ ળં વે ર્ઉયિત્ પ ર્
સુનૂ હમ ર્ઽ વાત્, વાત્ હોઇએ શ્રન્મો૯્
ઐ૧ાવ઼ત્ કહિ ળાય઼્, કહૂ નૈ શ્રો૯્ સન્ વો૯્

શ્રાવ્ પઢ઼ૂ મિથિઠાક્ વ્વ઼ળ્ ગ઼ીત્ (સહસ્રાવ્દીક્ યૌપડ઼્પ ર્સં)

મિથિઠાક્ ધ્વ઼ળ્ ગ઼ીત્

મિથિઠાક્ ધ્વ઼ળ્ શ્રહ૧ાય઼ત્ ળ઼ગતમે,
મ઼ાં ૧ૂષ્ઠિ, જૂષ્ઠિ, દૂષ્ઠિ, દેપ્યઠ્ હમ્,
શ્રકુઠાઽત્ છી, મંસિય઼ાઽત્ શ્રછિ મ઼ન્।

છી વિ઼દ્ય઼ાક્ ૩દ્ય઼ોગક્ કર્મજૂમિ સં,
પછાડ઼િ શ્રાય઼ત્ સન્તાતિ શ્રહાંક્ પુનિ,
વુદ્ધ્િ, યાતુર્ય઼ક્ શ્રા શૌર્ય઼ક્ ક૧સં,
વિ઼ળ્ય઼ક્ પ્રતિ ક૧ૂ શ્રહં શંકા ળુનિ।

મૈથિઠી છથિ શ્રઠપપ્રામ્ મેઠ્ ળૌં,
સન્ધ્ય઼ક્ષર્ વાળિ ક૧વ્ હમ્ ન્ય઼ો૧ા,
વ઼ર્મ્ સ્ફ્રોટક્ વનત્ સ્પર્શસં હર્મ,
ધ્વ઼ળ્ ખ્યસત્ નહિ હે મ઼ાતુ મિથિઠા।

(વિ઼દ્ય઼ાપ્તિ શવ્દાવ઼ઠીક્ પ્રય઼ોગ્)

શ્રાવ્ ઐ વાઠ્-ગીતક્ માધ્ય઼મસં સમ્ ળાન્વ઼ર્-યિડ઼ૈક્ વોઠી સીખૂ (વાઠક્ વઠૌ૧ા સં)
વડ઼દ્ કૌ૧ ઘ઼ાઉન્ ને ય઼ૌ

હાથી શ્રગત્ત્, પિછૂ, થાઽત્, માઽઠ્ વિનિ
હિ-હિ સુગ્ગ યઠૂ સંગ્ ઘ ઘુનિ
તી-તી પર્વા ૩ડ઼િ ગેઠ્ ઊપ
ઠિહ્ ઠિહ્ વક્રી ઘાસ્ તૂં ખ્યો
વડ઼દ્ કૌ૧ ઘ઼ાઉન્ ને ય઼ૌ

શ્રતૂ કુકુડ઼ કુત્-કુત્ ડાગી
કૈટી પિસૂ-પિસૂ શ્રાएત્ की?
યૅહૈ-યૅહૈ સુનિ પાગા દૌગઠ્,
ભાગી છોડ઼િ વાટ્ હમ્ તાકી
શ્રૅવક્રી ઘાસ્ તૂં ધ્યો
વડ઼દ્ કૌए દાउન્ ને ય઼ૌ

ઢેહૈ-ઢેહૈ કs નહિ ધ્યૌંદ્દાવૂ
સાંઢ઼ શ્રાશ્રોત્ ધ્યનિહાન્ભે ય઼ૌ
શ્રાવ્ ડાભે ગે હે, હૌગે હૌ
વડ઼દ્ કૌए દાउન્ ને ય઼ૌ

શ્રાવ્ વીહ્નિ કથા
ળં વીહ્નિ કથાક્ નાભ્પૅ શ્રહાં હાસ્ય઼-કમ્નિકા પઢ઼ને છી તં ई વ઼િયા શ્રહાંકેં સીનિય઼સ્ નૈ ઠાગતા તં પઢ઼ૂ एक्टा વીહ્નિ કથા (ગઠ્પ્ ગુપ્છ઼ સં) , શ્રા एકસં વેશી વૅપઢ઼ए પડ઼ए તં પઢ઼ૂ, શ્રા હમ્રા વ઼િશ્વ઼ાસ્ શ્રછિ ળે હાइકૂ-હૈવૂન્ સન્ શ્રહાં एક્રો ગમ્ભીર્તાસ્ ઠેમ્s ઠાગવ઼ા

વહુપત્ની વ઼િવ઼ાહ્ શ્રા હિળડ઼ા
" ભનિ ગેઠિ વેયાગી " | ગૌશ્રાં સભ્ શ્રુઠ્ના વાવૂક્ તેસૅ કનિશ્રાંક્ ભુइઠાપૅ કહઠન્હિ |
" શ્રુઠ્ના વાવૂ તેસૅ કનિય઼ાંક્ ગર્દનિ કાટિ ઠેઠન્હિ" | एક્ ગોટે કહઠાન્હિ|
" સે ડીકે કહૈત્ છી | પહિઠ્ કનિય઼ાંમે વય્યા નહિ મેઠૈક્ તં દોસૅ વિય઼ાહ્ કएઠક્ | ભુદા ળપ્યન્ દોસ્રોમે વય્યા નહિ મેઠૈક્ તં વુદ્દવાક્ યાહી છઠए

ને" |- દોસ ગોટે કહઠન્હિ ।

" હં શ્રા ૩ન્ટે તેસ કનિયાંકેં કહૈત્ ૧હિથ ળે માતિળ્ સશ્કેં નહિ માનૈત્ છિઐક્ તેં ભગવાન્ વચ્ચા નહિ દેઠન્હિ । વૃદ્ધ" ? -તેસ ગોટે કહઠન્હિ ।

" હિળડ઼ા સા" |- યાનિમ્ ગોટે સભા સમાપ્ત્ કનૈત્ વાળઠ ।

મુદા યાનિ ગોટેક્ ઈ મહા-સમ્મોઠન્ એહિ ગપ્પ સહમતિ મે છઠ ળે પહિઠ દૂ ટા વિયાહ કાવ્ ૩ચિત્ ૧હએ।

હર્ષ ૩પન્યાસ્

શિવ્ કુમાર દ્દા " ટિઠઠ" " મૈથિઠી ૩પન્યાસ્ સાહિત્યમે દઠિત્ પાત્રક્ યિત્રમ્" નિવન્ધમે ઠિખૈત્ છથિ-

" ગળેન્દ્ર ઠાકુ૧ક્ " સહસ્ત્૧વાઢ઼િન" મે દશ્માક્ ળડ઼ી એક્ટા શ્રાદિવાસી દ્વા૧ા શ્રાનવ્ શ્રા િકછુ વ્યર્ષ વાદ્ શ્રો ળડ઼ી ળંગઠમે નૈ મેટવ્ વોન્ કમ્ હોએવા દિસ્ સંકેત્ કનૈત્ શ્રછિ તં હુન્ક " સહસ્ત્૧શીર્ષા" મે મિથિઠાક્ ઠગભગ્ સભ્ દઠિત્ ળાતિક્ વિષ્નિત્ વિવેચ્ના કનૈત્ શ્રછિ। તીન્ટા ઘ૧ક્ ૧હઠોપ યોવિયા ટોઠી એક્ટા ટોઠ વનિ ગેઠ શ્રછિ। દંદાર્પુ યનિ મા૧વાડ઼ીક્ કપ્ડ઼ા એતએ સાશ્ત્ર કએઠ ળાઇત્ શ્રછિ। મહિસ્વાવ્રહ્મમ્ સભ્ ળે વનિયાતીમે વેઠવ્ટમ્ દ્દાડ઼િ કs સીટિ-સીટિ કs નિક્ઠૈત્ છથિ સે કોનો શ્રપન્ કપ્ડ઼ા પહિનિ કs। વૈહ મંગ્નિયા કપ્ડ઼ા, મહગૌશ્રા માર્વાડ઼ી સભક્। માર્વાડ઼ી સભક્ ઈ કપ્ડ઼ા ૧ળક્ માયૂ દૂ દિન્ ઠેઠ મા઼ડ઼ાપ હિન્કા। સશ્કેં દૈત્ છથિન્હ। કોનૈઠ વુયન્ શ્રા ડોમી સાશ્ત્રી, ચોવિ। ડોમી સાશ્ત્રી શ્રાવ્ ડોમી દાસ્ છથિ, કા૧મ્ કવી૧પંથી ળોતૈ છથિ। શ્રે એક્ટા શ્રા ટોઠ, યમટોઠી શ્રછિ। યમા- મુખ્દેવ્ ૧ામ્ શ્રા કપિઠદેવ્ ૧ામ્। પહિને ગામસં વાહ ૧હએ, વસવિટ્ટીક્ વાદ્। મુદા શ્રાવ્ તં સભ્ વોસ કાટિ કs ૩પટાએ દેને શ્રછિ શ્રા ઠોકક્ વસોવાસ્ વઢ઼ૈત્-વઢ઼ૈત્ એહિ યમટોઠી યનિ શ્રાવિ ગેઠ શ્રછિ। ઘર્ટ્ શ્રા ઈંટા-પળેવા સભ્ શ્રગઠ-વગઠમે પ્પસિતે ૧હૈત્ શ્રછિ। ઢોઠહો દેવાસં ઠs કs સિંગા વળેવા યનિમે હિન્ક સવ્હક્ સહયોગ્ શ્રપેક્ષિત્। ગાએ-માઠ મઠાક્ વાદ્ ળા યનિ ઈ

સમ્ ૩ઙા કs નહિ ૭s ળાઙ્ત્ છથિ ૭ોકક્ ઘર્મે છુત્કા ૭ાગ૭ે ૧હૈત્ શ્રછિ। મોઙા પાસ્વ઼ાન્ શ્રા મુકેશ્ પાસ્વ઼ાન્, દુસાયા ગેના હળા૧ીક્ નિયુ૭કા ખ્યાડ઼ીક્ સંવંચી। વ઼૯હ્ ગેના હળા૧ી ળે કુશેશ્વ઼ર્ સ્થાન્મે ૯ક્ટા કુશ્પ઼ર્ગાએ દ્વ઼૧ા શ્રાવિ કs દૂચ્ દૈત્ દેખ્ને ૧હ્રિથ તં શ્રોહિ સ્થાન્કેં કોડ઼૯ ૭ગ૭ાહ્, મહાદેવ઼્ નીયાં હોઙ્ત્ ગે૭ાહ્, સીતાપુત્ર કુશ્ દ્વ઼ા૧ા સ્થાપિત્ ઈ મહાદેવ઼્ ગેના હળા૧ીક્ તાક૭્।

મુકેશ્ પાસવ઼ાનક્ વેટી મા૭્તી વૈંક્ શ્રયિકા૧ી છથિન્હ શ્રા ળમા૯ મથુ૧ાનંદ્ ડી. પી. ૯સ્. સ્કૂ૭ક્ પ્રયાર્ય઼ છથિ, વ઼સંત્-કુંળ્ ૭ગ્ શ્ચાર્ં હાઉસ્મે ૧હૈ ળાઙ છથિ। મોઙા પાસ્વ઼ાન્ શ્રા મુકેશ્ પાસ્વ઼ાન્ ગામેમે ૧હૈ ળાઙ છથિ।

1967ઈ. ક શ્રકા૭્મે ળખ્ન્ સમ્ટા પોપ્રિ, ગડ઼ખૈ સુખા ગે૭્ મુદા ડક્હી પોપ્રિ નહિ સુખા૯૭્ પ્રયાનમંત્રી શ્રા૯૭્ ૧હ્રિથ તં હુન્કા દેખેને ૧હન્હિ સમ્ ળે કોના ૯ત૯ સં વિસાઢ઼ કોડ઼િ કs મુસ્હ઼ર્ સમ્ ખ્યાઙ્ત્ છથિ। યર્મકાર્ મુખ્દેવ઼્ ૧ામક્ વેટા ઉમેશ્ સેહો શ્રોહિ મુક્તાકાશ્ સૈ૭ૂનક્ વગ૭મે શ્રપન્ શ્રસ્૭ા-ખ્સ૭ા ખ્સા ૭ેને શ્રછિ, ૧હૈ૯ મુદા કિશનગઢ઼મે। યપ્પ૭્, ળુતાક્ મનો-મ્મતિક્ શ્ર૭ાવે઼ તા૭ાક્ ડુપ્ઢીકેટ્ યામી વનેવાક્ હુર્ન સેહો સીખ્ય ૭ેને શ્રછિ। કુંળી શ્રછિ તં શ્રોર્ક ડુપ્ઢીકેટ્ પંદ્૧હ્ ટાકામે। કુંળી હે૧ા ગે૭્ શ્રછિ તં તર્ક ડુપ્ઢીકેટ્ સ૯ ટાકામે। શ્રા ળે ઘર્૭s ળ૯વ઼ન્હિ તં તર્ક શ્ચીસ્ દૂ સ૯ ટાકા શ્રતિ૧િક્ત। મુસ્હ઼ર્ વિચ્કુન્ સદાય઼ક્ વેટા ૧ઘુવ઼ીર્ ડ્૧ાઙ્વ઼્રી સીખ્ય ૭ેને શ્રછિ। વ઼સંત્ કુંળક્ ૯ક્ટા વ્ય઼વ઼સાય઼ીક્ શ્રોહિડામ્ ડ્૧ાઙ્વ઼્રી કમૈ૯ શ્રા ૧હૈત્ શ્રછિ કિસનગઢ઼મે। ડોમટો૭ીક્ વૌયા મ૭િ૭ક્ વેટા શ્ચીમંત્ સેક્ટ૧ક્ મેન્ટેન્સક્ ડેકા ૭ેને છથિ। હુન્કા ૭ગ્ દૂ સ૯ ગોટે છન્હિ ળે સમ્ ક્વ઼ાર્ટ૧ક્ કૂડ઼ા સમ્ દિન્ મોર્મે ઉઠેવ઼ાક્ સંગ્ ૧ોડ્ શ્રા પાર્કિગક્ મો૧-મોર્ સશ્ચાઙ કમૈ છથિ। ૯હિમે સં કિછુ ગોટે વ઼િશેષ્ કs નેપા૭ક્ મો૧-મોર્ ૭ોકક્ શ્ચીસા મહિન્વ઼ા૧ી દૂ સ૯ ટાકામે પોછૈ છથિ શ્રા શ્રપ્પવા૧ક્ હાર્ક વન૭્ છથિ। ૧હૈ છથિ કિશનગઢ઼મે મુદા શ્રપન્ મકાન્મે- મુસ્હ઼ર્ વિચ્કુન્ સદાય઼ા"

દુર્ગાનન્દ મંડલ લિખૈ છથિ-

" વિદેહ પત્રિકાક સમ્પાદક શ્રી ગજેન્દ્ર ઠાકુરજીક સિનેહસં હમ્રા અપ્નામે સ્રિજનાત્મક શક્તિક સંચાર મેલ વહુત ૧ાસ એહેન શબ્દ સભ જે મૈથિલી સાહિત્યમે અપ્રયુક્ત છલ જેક્રા ઠેઠ કહલ જાઇ છઇ અો જખન ઠાકુરજીક લિખલ પોથી કુરૂક્ષેત્રમ અન્તર્મનક પઢિ દેલખ્હુ આ જન્લહું તં આરો વિશ્વાસ ભS ગેલ"

૧ાજેન્દ્ર કુમાર પ્રધાન લિખૈ છથિ-

" શ્રી ગજેન્દ્ર ઠાકુરજીક ૩પન્યાસ- સહસ્રવાઢ઼િન ઢેર ૧ાસ ૧ાજનૈતિક આ વ્યૂનિયોક્રેટિક ૩થાલ-પુથલક ગવાહ અછિ, તં હુન્ક સહસ્રશીર્ષા દલિત ગવૈય્યા મોહનક માર્તક સ્વતંત્રતાસં સૂચ્નાક અધિકાર ધરિ ગીતક માધ્યમસં ૧ાજનૈતિક ચેત્ના પસાર્વાક અદ્ભુત સક્ષલ પ્રયાસ અછિ, તં એક વીચ્મે સન્હિઆએલ ગામક આ વાઢ઼િક ૧ાજ્નીતિ ગામસં દિલ્લી ધરિ પસ્રલ અછિ।"

એક્ટા કાલ્પનિક મુદા મિથિલાક ગામ " ગઢ઼ નારિકેલ" ૩પન્યાસ-ત્રયીમે સહસ્રશીર્ષાક વાદ દોસર ૩પન્યાસ સેહો વિદેહપર ધારાવાહિક રૂપેં ઈ-પ્રકાશિત ભS ૧હલ અછિ।

જગદીશ પ્રસાદ મંડલ લિખૈ છથિ- " ગામ-ઘ૧ાક ભૌગોલિક વિવર્ણક જે સૂક્ષ્મ વર્ણન સહસ્રવાઢ઼િનમે અછિ, સે ચકિત કએલક।"

૩મેશ માણ્ડલ લિખૈ છથિ-

" ગજેન્દ્ર ઠાકુરજીક લિખલ " સહસ્ત્ર૧વાઢ઼િન" ૩પન્યાસક આર્ધ-આપ્રમે સંવેદ્નાક સ્વર દ્રુલકૈત અછિ। સંવેદ્નાક વિમ્વ ૩દ્દાર આ સમ્યક અર્થનીતિસં ભ૧લ માર્મિક ચિત્રમ- જાહિમે એક્ટા કર્તવ્યનિષ્ટ આ ઇમાન્દાર વ્યક્તિ નન્દકેં ગ્રિહસ્ત ધર્મક સંગ-સંગ સામાજિક દાયિત્વક પાલન કર્વાક ક્રમ્મે ૩દ્વેલિત વ્યથા પ્રસ્તુત કએલ ગેલ અછિ।"

સહસ્રવાઢ઼િન (૩પન્યાસ)

સહસ્રશીર્ષા (૩પન્યાસ)

𑒪𑒒𑒳𑒏𑒟𑒰

𑒮𑒩𑓂-𑒮𑒧𑒰𑒖𑓂 𑒂 𑒥𑒰𑒝𑒲𑒩𑓂 𑒣𑒜𑓃𑒴 𑒑𑒪𑓂𑒣𑓂-𑒑𑒳𑒔𑓂𑒕 (𑒫𑒱𑒯𑒢𑒱 𑒂 𑒪𑒒𑒳 𑒏𑒟𑒰 𑒮𑓀𑒑𑓂𑒩𑒯𑓂) 𑒮𑓀 𑒮𑒱𑒠𑓂𑒨𑓂 𑒧𑒯𑒰𑒫𑒲𑒩𑓂, 𑒬𑒥𑓂𑒠𑒬𑒰𑒮𑓂𑒞𑓂𑒩𑒧𑓂, 𑒠𑒱𑒪𑓂𑒪𑒲 𑒂 𑒞𑒩𑒮𑓂𑒏𑒩𑓂 𑒣𑒜𑓃𑒴- 𑒬𑒥𑓂𑒠𑒬𑒰𑒮𑓂𑒞𑓂𑒩𑒧𑓂 (𑒪𑒒𑒳𑒏𑒟𑒰 𑒮𑓀𑒑𑓂𑒩𑒯𑓂) 𑒮𑓀

𑒨𑒼𑒑𑒰𑒢𑒢𑓂𑒠𑓂 𑒗𑒰 𑒪𑒱𑒐𑒻 𑒕𑒟𑒱-

" 𑒏𑒳𑒩𑒴𑒏𑓂𑒭𑒹𑒞𑓂𑒩𑒧𑓂 𑒁𑒢𑓂𑒞𑒩𑓂𑒧𑒢𑒏𑓂- 𑒄 𑒣𑒼𑒟𑒲 𑒬𑓂𑒩𑒲 𑒑𑒖𑒹𑒢𑓂𑒠𑓂𑒩 𑒚𑒰𑒏𑒳𑒩𑒏𑓂 𑒫𑒱𑒦𑒱𑒢𑓂𑒢𑓂 𑒫𑒱𑒡𑒰𑒏𑓂 𑒩𑒔𑒢𑒰𑒏𑓂 𑒮𑓀𑒏𑒪𑒢𑓂 𑒟𑒱𑒏𑓂। 𑒋𑒏𑒩𑓂 𑒮𑒰𑒞𑒧𑓂 𑒐𑓀𑒛𑓂𑒧𑒹 𑒥𑒰𑒪𑒏𑒟𑒰𑒏𑓂 𑒩𑒴𑒣𑓂𑒧𑒹 𑒞𑒹𑒃𑒮𑓂 𑒑𑒼𑒙𑓂 𑒏𑒟𑒰 𑒮𑓀𑒑𑓂𑒩𑒯𑒲𑒞𑓂 𑒁𑒕𑒱। 𑒋 𑒏𑒟𑒰 𑒮𑒦𑓂𑒧𑒹 𑒁𑒡𑒱𑒏𑒰𑓀𑒬𑓂 𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰𑒏𑓂 𑒪𑒼𑒏𑒢𑒰𑒨𑒏𑓂 𑒮𑒦𑒯𑒏𑓂 𑒏𑒟𑒰 𑒟𑒱𑒏𑓂 𑒞𑒟𑒰𑒣𑒱 𑒂𑒡𑒰 𑒠𑒩𑓂𑒖𑒢𑒏𑓂 𑒪𑒑𑒦𑒑𑓂 𑒏𑒟𑒰𑒏𑒹𑓀 𑒥𑒰𑒪𑓂-𑒪𑒼𑒏𑒏𑒟𑒰 𑒏𑒯𑒪𑓂 𑒖𑒰 𑒮𑒏𑒻𑒕𑓂, 𑒨𑒠𑓂𑒨𑒣𑒱 𑒍𑒏𑓂𑒩𑒼 𑒮𑒦𑒯𑒏𑓂 𑒦𑒰𑒭𑒰 𑒣𑒴𑒩𑓂𑒝𑒞𑓂𑓁 𑒬𑒰𑒮𑓂𑒞𑓂𑒩𑒲𑒨𑓂 𑒣𑓂𑒩𑒏𑒵𑒞𑒱𑒏𑓂 𑒁𑒕𑒱। 𑒥𑒰𑒪𑓂𑒪𑒼𑒏𑓂 𑒏𑒟𑒰𑒏𑓂 𑒮𑓀𑒏𑒪𑓂𑒢𑒏𑓂 𑒏𑓂𑒭𑒹𑒞𑓂𑒩𑒧𑒹 𑒔𑒪𑒻𑒞𑓂 𑒣𑓂𑒩𑒨𑒰𑒮𑓂 𑒮𑒦𑒯𑒏𑓂 𑒢𑒧𑒴𑒢𑒰𑒏𑓂 𑒩𑒴𑒣𑓂𑒧𑒹 𑒋𑒏𑓂𑒩𑒰 𑒧𑒯𑒞𑓂𑒫𑒣𑒴𑒩𑓂𑒝𑓂 𑒏𑒯𑒪𑓂 𑒖𑒰 𑒮𑒏𑒻𑒕𑓂।"

𑒮𑒳𑒦𑒰𑒭𑓂 𑒔𑒢𑓂𑒠𑓂𑒩 𑒨𑒰𑒠𑒫𑓂 𑒪𑒱𑒐𑒻 𑒕𑒟𑒱-

" 𑒑𑒖𑒹𑒢𑓂𑒠𑓂𑒩 𑒚𑒰𑒏𑒳𑒩𑓂 𑒁𑒠𑓂𑒦𑒳𑒞𑓂 𑒫𑓂𑒨𑒏𑓂𑒞𑒱 𑒕𑒟𑒱। 𑒣𑓂𑒩𑒐𑒩𑓂 𑒧𑒹𑒡𑒰 𑒂 𑒣𑓂𑒩𑒔𑒝𑓂𑒛𑓂 𑒆𑒩𑓂𑒖𑒰 𑒮𑓀 𑒮𑒧𑓂𑒣𑒢𑓂𑒢𑓂𑒯𑒳𑒢𑒏𑓂 𑒣𑓂𑒩𑒞𑒱𑒦𑒰𑒏𑓂 𑒣𑒮𑒰𑒩𑓂 𑒥𑒯𑒳𑒞𑓂 𑒫𑓂𑒨𑒰𑒣𑒏𑓂 𑒕𑒢𑒱। 𑒍 𑒦𑒰𑒭𑒰, 𑒮𑒰𑒯𑒱𑒞𑓂𑒨𑓂 𑒂 𑒮𑒧𑒰𑒖𑒏𑓂 𑒅𑒞𑓂𑒟𑒰𑒢𑓂𑒧𑒹 𑒖𑒲-𑒖𑒰𑒢𑓂 𑒮𑓀 𑒪𑒰𑒑𑒪𑓂 𑒕𑒟𑒱। 𑒑𑒖𑒹𑒢𑓂𑒠𑓂𑒩 𑒚𑒰𑒏𑒳𑒩𑓂 𑒥𑒯𑒳𑒦𑒰𑒭𑒰𑒫𑒱𑒠𑓂 𑒕𑒟𑒱। 𑒯𑒳𑒢𑒏𑓂 𑒄 𑒑𑒳𑒝𑓂 𑒬𑒥𑓂𑒠𑒏𑒼𑒬𑓂-𑒢𑒱𑒩𑓂𑒧𑒰𑒝𑓂, 𑒁𑒢𑒹𑒏𑓂 𑒦𑒰𑒭𑒰 𑒧𑒹 𑒣𑒰𑒩𑒮𑓂𑒣𑒩𑒱𑒏𑓂 𑒁𑒢𑒳𑒫𑒰𑒠𑓂 𑒂 𑒫𑒱𑒦𑒱𑒢𑓂𑒢𑓂 𑒣𑓂𑒩𑒏𑒰𑒩𑒏𑓂 𑒁𑒢𑒳𑒮𑓀𑒡𑒰𑒢𑓂 𑒧𑒹 𑒣𑓂𑒩𑒞𑒱𑒭𑓂𑒚𑒱𑒞𑓂 𑒦S 𑒩𑒯𑒪𑓂 𑒁𑒕𑒱। 𑒍 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲𑒏𑓂 𑒣𑒯𑒱𑒪𑓂 𑒄-𑒣𑒞𑓂𑒩𑒱𑒏𑒰 " 𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯𑓂" 𑒏 𑒖𑒢𑒏𑓂 𑒕𑒟𑒱। " 𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯𑓂" 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒏𑒹𑓀 𑒫𑒻𑒬𑓂𑒫𑒱𑒏𑓂 𑒧𑓀𑒔𑓂 𑒣𑓂𑒩𑒠𑒰𑒢𑓂 𑒏𑒨𑒪𑒏𑓂 𑒁𑒕𑒱। 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑓂 𑒮𑓀𑒮𑓂𑒏𑒵𑒞𑒱𑒏𑓂 𑒮𑓀𑒩𑒏𑓂𑒭𑒝𑓂 𑒂 𑒫𑒱𑒏𑒰𑒮𑒏𑓂 𑒪𑒹𑒪𑓂 𑒍 𑒋𑒏𑒙𑒰 𑒫𑒱𑒪𑒏𑓂𑒭𑒝𑓂 𑒂𑒩𑓂𑒏𑒰𑒃𑒫𑒏𑓂 𑒢𑒱𑒩𑓂𑒧𑒰𑒝𑓂 𑒏𑒨𑒢𑒹 𑒕𑒟𑒱 𑒖𑒹 𑒢𑒱𑒩𑒢𑓂𑒞𑒩𑓂 𑒮𑓀𑒫𑒩𑓂𑒡𑒢𑓂𑒬𑒲𑒪𑓂 𑒁𑒕𑒱।𑒮𑒰𑒞𑓂 𑒐𑓀𑒛𑓂 𑒧𑒹 𑒣𑓂𑒩𑒏𑒰𑒬𑒱𑒞𑓂 " 𑒏𑒳𑒩𑒳𑒏𑓂𑒭𑒹𑒞𑓂𑒩𑒧𑓂 𑒁𑒢𑓂𑒞𑒩𑓂𑒧𑒢𑒏𑓂" 𑒑𑒖𑒹𑒢𑓂𑒠𑓂𑒩 𑒚𑒰𑒏𑒳𑒩𑒏𑓂 𑒮𑒵𑒖𑒢𑓂 𑒂 𑒫𑒱𑒧𑒩𑓂𑒬𑒏𑓂 𑒤𑒳𑒪𑓂𑒫𑒰𑒜𑓃𑒲 𑒟𑒱𑒏𑓂। 𑒮𑒰𑒯𑒱𑒞𑓂𑒨𑒏𑓂 𑒏𑒼𑒢𑒼 𑒫𑒱𑒡𑒰 𑒑𑒖𑒹𑒢𑓂𑒠𑓂𑒩 𑒥𑒰𑒥𑒴 𑒮𑓀 𑒕𑒴𑒙𑒪𑓂 𑒢𑒯𑒱 𑒕𑒢𑒱। 𑒯𑒳𑒢𑒏𑓂 𑒮𑒰𑒯𑒱𑒞𑓂𑒨𑒱𑒏𑓂 𑒥𑒯𑒳𑒩𑓀𑒑𑒲 𑒠𑒳𑒢𑒱𑒨𑒰 𑒥𑒯𑒳𑒞𑓂 𑒣𑓂𑒩𑒰𑓀𑒖𑒪𑓂 𑒂 𑒪𑒼𑒏𑒯𑒱𑒞𑓂𑒏𑒰𑒩𑒲 𑒁𑒕𑒱।𑒥𑒰𑒪𑓂-𑒮𑒰𑒯𑒱𑒞𑓂𑒨𑓂 𑒧𑒹 𑒞S 𑒯𑒳𑒢𑒏𑓂 𑒏𑒪𑒰𑒏𑓂

૩ત્કર્ષ્ શ્રા નિપ્પાર્શ્રનુપમ્ શ્રછિ।"

શ્રા શ્રાવ્ ળ૪દીશ્ પ્રસાદ્ મામ઼ડ઼ઠ્- એક્ટા વાય઼ોગ્રાશ્ઢી (વ઼િદેહ્: સદેહ્ ૩૫ પ્રિ. ૧૧૦૫-૧૨૫૦)

૦

સન્ સૈંતાઠીસ્. . .

માર્તક્ સ્વ઼તંત્ર વ્રિવ઼ાર્મિક્ દ્દામ઼ડા શ્ઢહ્1। 1૯ઠ્ છઠ્।

મુદા કમ્યૂનિસ્ટ્ પાટીક્ માનનાઙ છઠ્ ળે મા1ત્ સ્વ઼તંત્ર નૈ મેઠ્ શ્રછિ।

શ્રસ્ઠી સ્વ઼તંત્રતા મેટવ્ વાંકી છૈ. . .

મિથિઠાક્ એક્ટા ગામ્. . .

ળન્મ મેઠ્ 1૯ઽ એક્ટા વચ્ચાક્. . શ્રોહી વર્ષ્ . . .

શ્રોઙ સ્વ઼તંત્ર વ઼ા સ્વ઼તંત્ર નૈ માર્તમે. . .

પિતાક્ મ્રિત્યુ. . . ગનીવી. . કેસ્ મોક્દમા. . .

વ઼ંચિતક્ ઠેઠ્ સંઘર્ષમે મેટ્ઠૈ સ્વ઼તંત્ર માર્તક્ વ઼ા સ્વ઼તંત્ર નૈ મેઠ્ માર્તક્ ળેઠ્. . . .

શ્રાઙ વેર્મામે પાંચ્-દસ્ વીઘાસં પૈઘ્ ળોત્ કક્રો નૈ. .

શ્રોઙ ગામ્મે ળીવ઼િત્ શ્રછિ શ્રાઙય઼ો કિસાની શ્રાત્મનિર્મ સંસ્ક્1િતિ. . .

પુ1ોહિતવ઼ાદ્પર્વ્રાહ્મામવ઼ાદક્ એકછત્ર 1ાળ્ય઼ક્ ળત્s મેઠ્ સમાપ્તિ. .

સંઘર્ષક્ સમાપ્તિક્ વાદ્ ળિન્ક ઠેપ્પન્ મૈથિઠી સાહિત્ય઼મે શ્રાનિ દેઠક્ પુનર્ળાગ્રમ્. . .

ળ૪દીશ્ પ્રસાદ્ મામ઼ડઠ્- એક્ટા વાય઼ોગ્રાશ્ઢી. . . ગળેન્દ્1 ઠાકુર્દ્વ઼ા1ા

હર્મનાટક્

૩ઠ્કામુપ્પ્

૩ઠ્કામુપ્પ્ (નાટક્)

-ગંગેશ્ શ્રા વ઼ઌ઼ઠમાક્ પ્રેમ્ ऐ નાટ્કક્ વ઼િષય઼્ શ્રછિ। મુદા પહિઠ્ દૂ શ્રંકક્ વાદ્ તેસર્ શ્રા યાિમ્ શ્રંક્ વદ્િઠ ળાઙ્ણ શ્રા શ્રાવિ ળાઙ્ છથિ સોહ્ાં ૩દ્ય઼ન્, દીના, મદ્ની, શ્રાયાર્ય઼ વ્ય઼ાઘ્ર, શ્રાયાર્ય઼ સિંહ્, શ્રાયાર્ય઼ સામ્, શિષ્ય઼ સાહી, શિષ્ય઼ પ્પિર્પ્પિ, શિષ્ય઼ નઢ઼િય઼ા, શિષ્ય઼ વિળી। શ્રા શ્રુ઼ મs ળાઙ્એ ઙ્તિહાસક્ એક્ટા ષડ્ય઼ંત્રક્ શ્રનુપાઠન્। મુદા યાિમ્ કઠ્ઠોઠક્ શ્રન્તમે મગતા કહિ દૈ છથિ શ્રપન્ શિષ્ય઼કેં એક્ટા ૧હસ્ય઼. . . . . . . ળે વ઼િસ્મર્મક્ વાદો શ્રાવિ ળાએત્ સ્મર્મમે. . . વનિ ૩ઠ્કામુષ્ય્. . .

- પાંયમ્ કઠ્ઠોઠસં સંકેતક્ વદ્ઠા વ઼ાસ્તવ઼િક્તા, કઠ્પનાક્ વદ્ઠા સત્ય઼. . .

-પહિઠસં યાિમ્ કઠ્ઠોઠ્ યિ મંચ્પર્ શતાંળક્ ડિળાઙ્ન્ વનાએઠ્ ઘન્ ૧ાપ્પઠ્ ૧હત્, પાંયમ્ કઠ્ઠોઠસં મૂત્ શ્રા કઠ્પનાક્ પ્રતીક્ શ્રોઙ્ સંકેતક્ વદ્ઠા વ઼ાસ્તવ઼િક્તાક્ પ્રતીક્ ગોઠા ૧ાપ્પઠ્ ૧હત્।

- ગંગેશક્ તત્ત્વ઼યિન્તામણિપર્ ઢ઼ર્ ૧ાસ્ ટીકા ૩પઠવ્ય઼્ શ્રછિ, ગંગેશ્કેં કહઠ્ ળાઙ્ છન્હિ તત્વ઼યિતામણિકા૧ક્ ગંગેશ્; મુદા હુન્કર્ કવ઼િતા મs ગોઠ્ છન્હિ " ૩ઠ્કામુષ્ય્" ! ! !

મૈથિઠી નાટ્કકેં. . . . .

નાટ્કક્ નવ઼્ યુ઼ગમે પ્રવ઼ેશ્ પ્રવ઼ેશ્ કર્વૈત્ શ્રછિ. . . . . . .

૩ઠ્કામુષ્ય્. . . . .

વ઼િદેહ્ નાટ્ય઼ ૩ત્સવ઼્ ૨૦૧૨ મે મંયિત્. . . . .

નિર્દેશક્ ૧હિથ વેયન્ ડાકુર્. . . . .

મંય્ પિકઠ્પના ૧હએ મ૧ત્ નાટ્ય઼શાસ્ત્૧ક્ શ્રનુ઼૧ૂપ્ . .

મૈથિઠી સમીક્ષાશાસ્ત્ર, મૈથિઠી ઠેઠ્ એક્ટા શ્રનુવાદ્ સિદ્ધ્ાન્ત, મૈથિઠી ગળઠશાસ્ત્ર

શ્રતુઠેશ્વ્ર ઠિખૈ છથિ- હેમ્નિમે ગળેન્દ્ર ઠાકુરક્ એક્ટા પત્ર શ્રાયઠ્ છઠ્ ળે ઈ ષડયંત્ર નહિ થિક્ ળે કોનો ગોષ્ઠી (સર્ગરાતિ દીપ્ ળાએ, ળે વર્તમાન્મે કથા ગોષ્ઠી સં વેશી શ્રનર્ગઠ્ ગોષ્ઠી મ ગેઠ્ શ્રછિ) મે એહિ તથ્ય પર નહિ શ્રાઠોચ્ના હોઇત્ શ્રછિ ળે એહિ કથામે કોન્ કમ્ળોરી શ્રછિ વા કોન્-કોન્ નવ્ તથ્ય શ્રાયઠ્ શ્રછિ, વઠિક ળાઇત્, ખાઇત્કે સઙ્ગ રમાનાથી-શૈઠી પર ચર્ચા કએઠ્ ળાઇત્ શ્રછિ?

માયાનન્દ્ મિશ્ર ઠિખઠન્હિ- "કુરુક્ષેત્રમ્ શ્રંતર્મનક્ મે હર્મ ઉપન્યાસ્ સ્ત્રીષ્નક્ ળે વિરોધ્ કએઠ્ ગેઠ્ શ્રછિ તકર હમ્ વિરોધ્ કરૈત્ છી. . . "

સમાઠોચ્નાકે વિરોધ્મે ઠેવ્ કી ઉચિત્?

મૈથિઠી સમીક્ષાશાસ્ત્ર

(સિદ્ધ્ાંત્ ઠેઠ્)

મૈથિઠી સમીક્ષાશાસ્ત્ર (વિદેહ્: સદેહ્ ૩૫ પ્રિ. ૧૩૨૨-૧૪૧૬)

(પ્રયોગ્ ઠેઠ્)

વૃચ્ ળીક્ કવિતાક્ -માર્ક્સવાદ્, ઐતિહાસિક્ દ્રિષ્ટિ, સંરચનાવાદ્, ળાદૂ-વાસ્તવિકતાવાદ્, ઉત્તર-શ્રાધુનિક્ , નારીવાદી શ્રા વિખણ્ડન્વાદ્ દ્રિષ્ટિસં શ્રધ્યયન્ સંગમે માર્તીય્ સૌન્દર્યશાસ્ત્રક્ દ્રિષ્ટિસં સેહો શ્રધ્યયન્ વિદેહ્: સદેહ્ ૩૩ પ્રિ. ૨૦૧-૨૦૬)

મૈથિઠી ઠેઠ્ એક્ટા શ્રનુવાદ્ સિદ્ધ્ાન્ત

મૈથિઠી ઠેઠ્ એક્ટા શ્રનુવાદ્ સિદ્ધ્ાન્ત (વિદેહ્: સદેહ્ ૩૦ પ્રિ. ૧૩૧-૧૩૫)

મૈથિઠી ગળઠશાસ્ત્ર

મૈથિઠી ગળઠશાસ્ત્ર (વિદેહ્: સદેહ્ ૩૫ પ્રિ. ૧૨૫૧-૧૩૨૧)

વિદ્યાપ્રિક્ વિદેસિયા
વિદેહ્: સદેહ્ ૩૩ પ્રિ. ૧૮૨-૧૮૮

પ્રતિયોગી પનીક્ષાર્થી ઠેઠ્
NTA-UGC/ UPSC/ BPSC MAITHILI OPTIONAL- ગળેન્દ્ર ઠાકુર
[Place of Maithili in Indo-European Language Family/ Origin and development of Maithili language (Sanskrit, Prakrit, Avhatt, Maithili) ભારોપીય્ ભાષા પરિવાર મધ્ય મૈથિઠીક્ સ્થાન્/ મૈથિઠી ભાષાક્ ૩દ્ભવ્ શ્રો વિકાસ્ (સંસ્કૃત્, પ્રાકૃત્, શ્રવહટ્ટ્, મૈથિઠી)]
(Criticism- Different Literary Forms in Modern Era/ test of critical ability of the candidates)
(ળ્યોતિનીશ્વર્, વિદ્યાપ્રિ શ્રા ગોવિન્દદાસ્ સિઠેવ્સમે છથિ શ્રા ૧સ્મય્ કવિ યતુર્યતુર્મુળ્ વિદ્યાપ્રિ કાઠીન્ કવિ છથિ। એતય્ સમીક્ષા શ્પિંપ્ઠાક્ પ્રાનમ્ભ્ કર્વાસ્ પૂર્વ યાનૂ ગોટેક્ શવ્દાવ્ઠી નવ્ શવ્દક્ પર્યાય્ સંગ્ દેઠ્ ળા ૧હઠ્ શ્રછિ। નવ્ શ્રા પુનાન્ શવ્દાવ્ઠીક્ ળ્ઞાનસં ળ્યોતિનીશ્વર્, વિદ્યાપ્રિ શ્રા ગોવિન્દદાસક્ પ્રશ્નોત્તર્મે યાર્ શ્રાશ્રોત્, સંગ્રહ શવ્દકોષ્ વઢ્ઠાસ્ પ્યાંટી મૈથિઠીમે પ્રશ્નોત્તર્ ઠિપ્વામે યાપ્ શ્રાસ્તે-શ્રાસ્તે પ્યતમ્ હોયત્, ઠેપ્નીમે પ્રવાહ્ શ્રાયત્ શ્રા સુચ્ચા ભાવક્ શ્રભિવ્યક્તિ ભય્ સકત્।)
(વદ્નીનાથ્ દ્દા શવ્દાવ્ઠી શ્રા મિથિઠાક્ ક્રિષિ-મત્સ્ય્ શવ્દાવ્ઠી)
(વૈઠ્યૂ એડીશન્- પ્રથમ્ પત્ર- ઠોરિક્ ગાથામે સમાળ્ શ્રો સંસ્કૃતિ)
(વૈઠ્યૂ એડીશન્- દ્વિતીય્ પત્ર- વિદ્યાપ્રિ)
(વૈઠ્યૂ એડીશન્- દ્વિતીય્ પત્ર- પદ્ય્ સમીક્ષા- વાન્ગી)

(વૈ૯યૂ એડીશન્- પ્રથમ્ પત્ર- ૭ોક્ ગાથા ન્ીત્ય નાટક્ સંગીત્)
(વૈ૯યૂ એડીશન્- દ્વિતીય્ પત્ર- યાત્રી)
(વૈ૯યૂ એડીશન્- દ્વિતીય્ પત્ર- મૈથિઠી ૧ામાયમ્)
(વૈ૯યૂ એડીશન્- દ્વિતીય્ પત્ર- મૈથિઠી ૩પન્યાસ્)
(વૈ૯યૂ એડીશન્- પ્રથમ્ પત્ર- શવ્દ્ વિયા)
(તિર્હુતા ઠિપિક્ ૩દ્ભવ્ શ્રો વિકાસ્)
શ્રનુ૭ાનક્-૧-૨-૩ શ્રનુ૭ાનક્- ૪-૫
(મૈથિઠી શ્રા દોસ઼ર્ પુવ્રિયા ભાષાક્ વીચ્મે સમ્વન્ધ્ (વાંગ૭ા, શ્રસ્મિયા શ્રા શ્રોડ઼િયા) [યૂ. પી. એસ્. સી. સિ૭ેવસ્, પત્ર-૧, ભાગ્-" એ", ક્રમ્-૫])
[મૈથિઠી શ્રા હિન્દી/ વાંગ૭ા/ ભોળ્પુરી/ મગહી/ સંથાઠી- વિહાર઼ ૭ોક્ સેવા શ્રાયોગ્ (વી. પી. એસ્. સી.) કેર્ સિવિ૯ સેવા પરીક્ષાક્ મૈથિઠી (ઐચ્છિક્) વિષય્ ૭૯]
NTA_UGC_NET_MAITHILI_01- ગળેન્દ્ર ઠાકુર
NTA_UGC_NET_MAITHILI_02- ગળેન્દ્ર ઠાકુર
TEST SERIES-1- ગળેન્દ્ર ઠાકુર
TEST SERIES-2- ગળેન્દ્ર ઠાકુર
GS (Pre)
TOPIC 1 - ગળેન્દ્ર ઠાકુર
હમ઼ શ્રનૂદિત્ સાહિત્ય
હમ઼ ળોર઼ શ્રાન્ ભાષાસં મૈથિઠી શ્રનુવાદક્ વેશી ૧૯૯ શ્રછિ શ્રોના મૈથિઠીસં શ્રંગ્રેળીમે હમ્ સેહો શ્રનુવાદ્ કેને છી। તક઼ પાછાં હમ઼ દૂટા ૩દ્દેશ્ય શ્રછિ। પહિ૯ ળે એ સં મૈથિઠી સમ્રિદ્ધ્ હએત્ શ્રા દોસ઼ ળખ્ન્ હમ્ શ્રપન્ શ્રા શ્રન્ય઼ ભાષાક્ સાહિત્ય નૈ પઢવ્ તં શ્રાન્ કિએ પઢત્ નીયાંક્ પહિ૯ ઠિક્ સામાન્ય પાઠ્ ૭૯ શ્રછિ શ્રા એતs મૈથિઠીમે શ્રનૂદિત્ એક્ટા કથા શ્રા કિછુ કવિતા શ્રછિ। દોસ઼ ઠિક્ ૩૫ ટા વા૯ સાહિત્યક્ સચિત્ર પોથી શ્રછિ શ્રા સાયાસ્

દ્વિભાષિક્ (મૈથિઠી-શ્રંગ્રેળી) ૧ાપ્પઠ્ ગેઠ્ શ્રછિ।
૧
શ્રનૂદિત્ સાહિત્ય઼ (શ્રાન્ ભાષાસં) - ગળેન્દ્ર ઠાકુર્
વ઼િદેહ્: સદેહ્ ૨૭ (ગળેન્દ્ર ઠાકુર્ શ્રા ૧વ઼િ ભૂષમ્ પાઙ્કક્ શ્રાન્ ભાષાસં
શ્રનૂદિત્ ગદ્ય઼ શ્રા પદ્ય઼- શ્રંક્ ૧-૩૫૦ સં)
૨
વાઠ્ સાહિત્ય઼ (શ્રનુવ઼ાદ્- દ્વિભાષિક્- મૈથિઠી-શ્રંગ્રેળી) - ગળેન્દ્ર ઠાકુર્

ટોસ્ટ્
વઙ઼ીટા! કનિયે઼ટા!
એત્ઽ હમ્ સભ્ ૧હૈ છી
ભા૧તોઠ્ઠક્ ૧ાળકુભાની
ભા૧તોઠ્ઠક્ ૧ાળકુભાની (વિનુ શ્રવ્દક્)

વ઼ુય઼ો
કય્-કય્ કયાક્
યુન્નૂ-મુન્નૂક્ નહેનાઙ
નેના ળે વૈઠૂનસં ડે૧ાઙત્ છઠ્
શ્રદ્ભુત્ શ્ચિવોનાયી શ્રંક્-શ્નિંપ્ઠા

હાનૂ
શ્રપ્પન્ નૈ, શ્રપ્પન્ નૈ!
ળન્માદિનક્ ૩ત્સવ઼્ ભોળ્
ભોટ્ ૧ાળા પાર્ત-દુવ્વઙ઼્ કુકુઙ઼્
વયિય઼ા ળે શ્રપન્ હંસી નૈ ૧ોકિ સકૈત્ છઠિ

શ્રંગ્રેળી
હમ્ સૂંઘિ સકૈ છી
છોટ્ ઠાઠ-ટુહ્ટુહ્ ડોની
કનૂ નીક્, મોગૂ નીક્
ઈ સભટા વિઠાડ઼િક્ દોષ્ શ્રછિ!

યોમા શ્રામ્!
હર્મ ટોઠક્ વાટ્
ળપ્યન્ ઙ્કડ્ સ્કૂઠ્ ગેઠ્
મ્રાછી શ્રેં શ્રાઉ ટાટા!
શ્રમાયીક્ ળુઙમ્ મશીન્ સમ્

ટિંગ્ ટોંગ્
પાઉ-મ્ય઼ાઊ-વ઼ાહ્
કુકુડ઼ક્ એકટા દિન્
હમ્રા નીક્ ઠગૈએ
નીતાક્ નવ઼-સ્કૂઠ્મે પહિઠ્ દિન્

કની હંસિય઼ૌ ને!
ઠાઠ્ વર્સાતી
ભૂત્-પ્રેતક્ નાટ્ય઼શાઠા
શ્રાઉ પએંગાની
કત્ઽ શ્રછિ ઈ શ્રંક્ પ?

મુન્ના ળી હમ્રાસ્ સાક્ષાત્કાર્મે પુછ્ને છઠાહ્ ળે ઉપઠવ્ધ્ શ્રછિ વ઼િદેહ્: સદેહ્

३३ प्रि. ४१५ प ॅश्रोक ॅकिछु श्रंश् દs 1૯ϴ् छी

મુન્નાળી: श्रહાંક् મૈથિઠી પત્રકાવિતાકેં દૂવિ હેવાસં વયેવાક् વ઼ા સત્ય઼ક्
ધ્પોળક् કાર્મેઁ ગાવિ-ગંળનક् પછાતિય઼ો એક् સ્ટંપ્પ ॅश्रડ઼ϴ् 1૬વાક् દ્વિ1ઢ઼्
સંકϴપ् કવેક् દિન् યવિ નિમ્હતા ૯એત્?
ગળેન્દ્1 ઠાકુ઼ૅ: કુ1ક્ષેત્રમ् श्रन्तार्मनक् સમર્પમમે ૯મ् ઠિપ્પ્ને 1ઠી-
પિતાક् સત્ય઼કેં ઠિવૈત् દેપ્પ્ને 1ઠી સ્થિતપ્રળઞતામે
વહિય઼ે વુદ્દને 1ઠી ળે
ત્ય઼ાગ् નહિ કએϴ ૬ોએત्
1સ્તા ई श्रછિ ળે ળિદિય઼ા૬વ઼ϴા।
श्रा ई પઢ઼િ ગામક् વહુત् ગોટે કાનએ ϴાગϴ् છϴા૬ા ૬ુન્કા સમ્કેઁ વુદ્દϴ्
છન્હિ, મુદા श्रહાંકેં ૯મ् ય઼એ૬् કહિ સકૈ છી ળે એક ॅનિર્ણા1મ् મવિ઼ષ્ય઼
ક1ત्।
श्रપન् મંતવ્ય઼ editorial.staff.videha@gmail.com
પ ॅપઠા3।

२. २. ઠેપ્પકક् श्रामंत्रित् 1પ્ના श्रा श्रोङ्प ॅश्रामंत्रित् સમીક્ષકક् સમીક્ષા
સીનીળ્- ળગદાનન્દ્ ઢ઼ા ' મનુ' ક વાϴકથા " માટિક् વાસન्" श्रा श्रोङ्प ॅ
ગળેન્દ્1 ઠાકુ1ક् ટિપ્પમી

ઊપ્કક્ શ્રાબંવિત્ ૧ચ્ના શ્રા શ્રોદ્દર્પ શ્રાબંવિત્ સમીક્ષકક્ સમીક્ષા સીરીળ્ કે શ્રન્તાર્ગત્ પહિઊ ઘેપ્ઞે છઊ: -
http://videha.co.in/new_page_89.htm
१. કામિનીક્ પાંચ્ ટા કવિતા શ્રા શ્રોદ્દર્પ મધુકાન્ત્ દ્દાક્ ટિપ્પણી દોસ ઘેપ્ઞે પ્રસ્તુત્ શ્રછિ: -
२. ળગદાનન્દ્ દ્દા ' મનુ' ક વાઊકથા " માટિક્ વાસન્" શ્રા શ્રોદ્દર્પ ગળેન્દ્ર ઠાકુરક્ ટિપ્પણી

ઊપ્કક્ શ્રાબંવિત્ ૧ચ્ના શ્રા શ્રોદ્દર્પ શ્રાબંવિત્ સમીક્ષકક્ સમીક્ષા સીરીળ્- ળગદાનન્દ્ દ્દા ' મનુ' ક વાઊકથા " માટિક્ વાસન્" શ્રા શ્રોદ્દર્પ ગળેન્દ્ર ઠાકુરક્ ટિપ્પણી
માટિક્ વાસન્ વિદેહ્ મે ઈ-પ્રકાશિત્ મેઊ શ્રા સંક્ષિત્ મેઊ વિદેહ્: સદેહ્ ३२ (પ્રિ. २-५) મે ળે ३૫ઊવ્ધ્ શ્રછિ વિદેહ્ પેટાર્મે એ લિંક્પ
http://videha.co.in/new_page_89.htm
શ્રાવ્ પહિને એ કથાક્ પુનર્પાઠ્ કરી: -
ળગદાનન્દ્ દ્દા ' મનુ' , ગ્રામ્ પોસ્ટ્ - હરિપુર ડીહ્ટોલ, મધુબની
માટિક્ વાસન્
કેદાર પ્રસાદ્ ગામક્ એકટા કુશઊ કુમ્હાર । માટિક્ વાસન્ ળેના ઘેઊ, ઢાકન્, મટ્કુરી વના શ્રપન્ ળીવન્ યાપન્ કરૈ છઊાહ્ । માટિક્ વાસન્ વનેનાઇ માત્ર હુનક્ શ્રાળીવ્કાક્ સાધન્ નહિ મડ કડ હુન્કા ઊઊ એકટા સુન્દર કાનીગ્રી છઊ । શ્રપન્ કાળ્ કરૈકાઊ શ્રો એના તન્મય્ મડ ળાઇ છઊાહ્

ળેના એક્ટા ભક્ત્ અપન્ આરાધ્ય દેવ્તાક્ ધ્યાન્મે અપન્ તન્-મનક્ સુધિ વિસૈ ળાઇત્ છૈક્ । ઓ અપન્ સ્વયં-સાધ્નાસ્ ધિરે-ધિરે છડિ મૈયાક્ સુન્ર્ વ્ આકર્ષિત્ હાથી સેહો વનવએ લગ્લા । હુન્ક વનાએલ્ માટિક્ વાસન્ આ છડિક્ હાથીક્ વડ્ડ્ પ્રશંસા હોઇત્ છલ્।

ધિરે-ધિરે ગામક્ પરિવેશ્ વદલએ લાગલ્ । માટિક્ વાસ્નક્ ળગહ્ સ્ટીલ્ આ આન્-આન્ ધાતુ લેવએ લાગલ્ । કેર્દા પ્રસાદ્ળીક્ આમ્દની કમ્ હોવએ લગ્લન્હિ મુદા ઓ અપન્ કાળક્ પ્રતિ નિષ્ઠા આ સમર્પણક્ દ્વારે કુમ્હારક્ કાળ્ નહિ છોડ઼િ પએલા ।

હુનક્ સુન્ર્ સુશીલ્ વેટા વિભૂ નેન્નેસં અપન્ પુસ્તૈની કાળમે માંળલ્ । ઈ કહૈમે કોનો સંકોચ્ નહિ ળે ઓ અપન્ વાવૂઓ સં વીસે । કેર્દા પ્રસાદ્ળી એહિ ગપ્કેં નીકસં વુઝૈત્ અપન્ હોન્હાર પુતક્ ગુણસં મોને-મોન્ ખુશ્ છલાહ્ આ ચિંતિત્ સેહો । ચિંતિત્ એહિ દ્વારે કી કુમ્હારક્ કાળક્ કિ વર્તમાન્ છૈક્ આ કિ ભવિષ્ય હેતૈ સે હુન્કા વુઝલ્ મુદા વિભૂક્ હસ્તકૌશલ્ દેખિ ઓક્રા એહિ કાળસં વાહર કેનાઇ ઉચિત્ નહિ વુઝ્લાહ્ । વિભૂ સેહો ઇસ્કૂલ્ પઢ઼ાઇક્ સંગે-સંગ્ અપન્ વાવૂક્ સભ્ટા ગુણકેં અંગીકાર કેને ગેલ્ । અપન્ વાવૂક્ છડિક્ હાથીસં આગૂ વઢ઼િ ઓ મૂર્તિકલામે અપન્ હસ્તકૌશલક્ ઉપ્યોગ્ કરૈ લાગલ્ । ઓકર વનાએલ્ મૂર્તિક્ ચર્ચા ગામ્ ભરિમે હોવએ લગ્લૈ। ળતએ ઓકર વાવૂક્ વનાએલ્ છડિક્ હાથીકેં એગારહ્ ટાકા ભેટન્હિ ઓતએ ઓકર વનાએલ્ છોટ્-છોટ્ કનિયાં- પુત્ડ઼ા સભ્કેં સય્-સવાસય્ ટાકા ભેટલ્ લગ્લૈ । વિભૂ અપન્ વાવૂક્ દેખ્-રેખ્મે મૂર્તિકલામે દિનો- દિન્ આગૂ વઢ઼એ લાગલ્ । આવ્ ઓકર વનાએલ્ માએ સરસ્વતી, ક્રિષ્ણાષ્ટમી, વિશ્વકર્મા પૂળાક્ મૂર્તિક્ માંગ્ ચારૂકાતક્ વીસ્ ગામ્ તક્ હોવએ લગ્લૈ મુદા વિભૂક્ વાવૂ તૈયો ઓકર વનાએલ્ મૂર્તિમે કોનો ને કોનો દોખ્ નિકાલિ આ ઓક્રા અઓર વેસી નીક્ મૂર્તિ વનાવૈક્ પ્રેરણા દેથિન્ । વિભૂ સેહો હુનક્ ગપ્કેં મન્ત્ર માનિ આગૂ આરો નીક્ મૂર્તિ વનાવએમે લાગિ ળાએ।

વિજૂ દસમ્ વ઼ર્ગક્ વાદ્ ઙસ્કૂઠી પઢ઼ાઙ છોડ઼િ પૂર્ણત: મૂર્તિક્ઠામે શ્રપ્નાકે સમર્પિત્ કએ ઠેઠક્ । શ્રઠાઈમ્ વર્ષક્ પૂર્ણ વુદ્દનૂક્ ભs ગેઠ્, શ્રાવ્ શ્રોક્રા નીક્ વેળાએક્ ધ્યાન્ ભs ગેઠૈ । શ્રોક ર્મૂર્તિક્ પ્રશંસા શ્રાવ્ ગામ્ નહિ, ળિઠા નહિ ૧ાળ્ સ્તર્પ હોવૈ ઠ૩ઠૈ । શ્રાવ્ તં શ્રોક ર્વનાએઠ્ એક્-એક્ટા મૂર્તિકં દૂ-દૂ તિન્-તિન્ હળા ર્ટાકા ભેટએ ઠ૩ઠૈ । મુદા શ્રોક ર્વાવૂ એપ્નો શ્રોક ર્મૂર્તિમે કોનો ને કોનો દોષ્ નિકાઠિ શ્રોક્રા શ્રા ર્સુન્ન ર્મૂર્તિ વનાવૈક્ નિર્દેશ્ દેથિન્ । પહિઠે વિજૂ હુનક્ ગપ્કેં મન્ત્ર માનિ કમી દૂ ર્કરૈક્ ચેષ્ટામે ઠાગિ ળાઙ છઠ્ મુદા શ્રાવ્ હુનક્ ગપસં શ્રોક ર્મોન્ કતૌ-ને-કતૌ શ્રાહત્ હોઙત્ છઠૈ । મુદા વિરોધ્ કરૈક્ સહાસ્ નહિ, તેં મોન્કેં માનિ હુનક્ વતાએઠ્ નિર્દેશ્મે ઠાગિ ળાઙ છઠ્ ।

ળેના-તેના કાળ્ શ્રાગૂ વઢ઼ૈત્ રહઠ્ શ્રા શ્રોક ર્વનાએઠ્ ગેઠ્ મૂર્તિક્ ચર્ચા શ્રાવ્ રાળક્ સીમાસં નિકૈઠ્ વાહ ર્દસ્તક્ દેવએ ઠ૩ઠૈ । રાળસરકાર્કેં ગ્રિહમંત્રાલ્યસં વિજૂકં પત્ર એઠૈ ળાહિમે શ્રોક ર્વનાએઠ્ ગેઠ્ મુર્તિકં શ્રખિઠ્ માર્તીય્ મૂર્તિ પ્રદર્શનીમે રાખ્યક્ વ્યવસ્થા કએઠ્ ગેઠ્ રહૈક્ । સઞ્ટા ચર્ચા રાળસરકારક્ શ્રા વિળેતાકં દેશક્ સર્વશ્રેષ્ઠ મૂર્તિકારક્ સમ્માનક્ સંગે-સંગ્ એક્ ઠાખ્ ટાકાક્ નગદ્ ઙનામ્ સેહો। ઈ પત્ર પાવિ વિજૂકં વડ઼્ પ્રસન્તા ભેઠૈ । સભસં પહિઠે દૌડ઼ઠ્-દૌડ઼ઠ્ શ્રપન્ વાવૂકં એહિ ગપક્ સુચ્ના દેઠક્ । કેદા ર્પ્રસાદ્ળી સેહો વડ઼્ પ્રસન્ય ભેઠાહ્ હુન્ક ર્ળીવન્ ભરિકં મેહનત્ રંગ્ ઠાવિ રહઠ્ છઠ્ । વિજૂ રાતિ-રાતિ ભરિ ળાગિ-ળાગિ કએ શ્રપન્ માર્ગદર્શક્ ગુરુ વાવૂ સંગે ઠાગિ ગેઠ્ ।

એકસં એક્ નીક્-નીક્ મૂર્તિ વનેઠક્ મુદા કેદા ર્પ્રસાદ્ળી સભ્ મૂર્તિમે કોનો ને કોનો કમી નિકાઙઠે દેથિન્ । કેદા ર્પ્રસાદ્ળીક્ વતાએઠ્ કમીકં દૂ ર્કરૈકં વદ્ઠા વિજૂક્ મોન્મે શ્રાવ્ નકારાત્મક્ પ્રવ્રિતિ ઘ ર્કાર્એ ઠ૩ઠે । હુનક્ વતાએઠ્ કમીપ ર્શ્રાવ્ શ્રો સવાઠ્-ળવાવ્ કરએ ઠાગઠ્ । કાઙઠહ પ્રતિયોગતા ઠેઠ્ મૂર્તિ મેળેક્ શ્રંતિમ્ દિન્ શ્રા શ્રાઙ વિજૂ શ્રપન્ વનાએઠ્ મૂર્તિ સઞ્મે સં એક્ટા સભસં નીક્ મૂર્તિકં શ્રંતિમ્ રૂપ્ દેવએમે ઠાગિ ગેઠ્ । કેદા ર્પ્રસાદ્ળી

વાનીકીસં શ્રોહિ મૂર્તિકें નિનીક્ષણ્ કનૈત્, વિજૂક્ દિમાગમે હ૭યહ્ યઠિ ૧હ૭્ છ૭્ - " હાં શ્રાવ્ તં ઈ કોનો ને કોનો ગ૭તી વતેવે કર્તા।"
તત્વામે કેદાર્પ્રસાદ્ળી શ્રપન્ યુપ્પીકેં તોડ઼ૈત્ વળઠાહ્ -" સુર્ન્ન! શ્રાઇ તક્ વનાએ૭્ ગે૭્ મૂર્તિ સજ્જો સર્વશ્નેષ્ઠ્।" કનીક્ કા૭્ યુપ્ ૧હ્ઠા વાદ્ શ્રેં- " મુદા।"
મુદા કી? શ્રાવ્ તં વિજૂક્ મોન્ વિશ્રૈં ગેઠૈ- " શ્રવશ્ય઼ કોનો ને કોનો કમી ગનેતા।"
કેદાર્પ્રસાદ્ળી શ્રપન્ ગપ્કેં શ્રાગૂ વઢ઼ાવૈત્- " ઈ ળં એના ૧હિતેએ તં શ્રાનો વેસી નીક્, શ્રા ઈ ૧ંગ્ ળં શ્રઠાં શ્રઠાં ૧હ઼િતિ તં ળવ૧દસ્ત્ હોઇતૈ।"
નૈન્હેટાસં ળિનક્ ગપ્કેં મન્ત્૧ માનિ પૂ૧ા કનૈમે ળિ-ળાનસં ઠાગિ ળાઇ છ૭્ શ્રાઇ હુનક્ ગપ્કેં નહિ પયા પએઠક્ા વિશ્રૈં કએ વાળિ ૩ઠ૭્ -" ૧હૈ દિય઼ૌ! શ્રહાંકેં તં એનાહિતે દોપ્પ્ નિકાઠએ શ્રવૈએ, શ્રપન્ વનેએ૭્ ઢાકન્ વસ્ની તં કિય઼ો એકો ટાકામે નહિ કિનૈએ શ્રા હમ્ કેત્વો નીક્ મૂર્તિ વના ઠી કોનો ને કોનો દોપ્પ્ શ્રવશ્ય઼ નિકાઠિ દેવ઼।"
વિજૂક્ ગપ્ સૂનિતે માર્તકેદાર્પ્રસાદ્ળીક્ શ્રાંત્ મુદ્૧ા મંગ્ મએ સોયનીએ મs ગેઠિન। એક્ટા નમ્હ઼ર્સાંસ્ ઠૈત્ વિજૂક્ પીઠ્ ઠોકૈત્ વળઠાહ્- " વસ્ વેટા વસ્ ! ળહિય઼ા વ્ય઼ક્તિકેં શ્રપન્ પૂર્ણતાકેં શ્રામાષ્ મs ળાઇ છૈક્ શ્રોકર્ વાદ્ શ્રોકર્ળીવ઼નક્ વિ઼કાસ્ શ્રોતહિએ નુકિ ળાઇ છૈક્ા પૂર્ણતાકેં શ્રામાસ્ દિમાગક્ શ્રાગૂ વઢ઼ૈક્ યેત્નામે ઠક્વા ઠગાદૈ છૈક્ા"
કિછુ છન્ યુપ્પ્, દુનૂ ગોટે શ્રાંત્। વિજૂક્ શ્રાંપ્પિસં નોર્ટપ્રૈત્ ળે શ્રાઇ ઈ કી કએ ઠે૭હું, શ્રોક્રા શ્રપન્ ગ૭તીક્ ળ્યાન્ મs ગેઠૈ। કેદાર્પ્રસાદ્ળી શ્રાગૂ - " હર્મસપ્ના છ૭્ ળે હર્મવેટા ૧ાળક્ શ્રા દેશક્ નહિ વ઼૧ામ્ દુનિય઼ાંક્ સર્વ઼શ્નેષ્ટ્ મૂર્તિકાર્વનત્. . . . . મુદા નહિ। કોનો ગપ્ નહિ હમ્રાકે ળનૈ છ૭્ ? કિય઼ો નહિ। હર્મવેટાકેં પૂ૧ા ૧ાળ્ ળનૈત્ શ્રછિ એક્ટા નીક્ મૂર્તિકાર્કેં ૧ૂપ્મે। હમ્રા ઠે૭્ વડ્ડ્ પૈઘ્ ગપ્ શ્રછિ। મુદા હર્મસપ્ના -------
શ્રાવ્ નહિ પૂ૧ા હોએત્। ઈ કહિ શ્રો શ્રોહિ કક્ષસં વાહર્મs ગેઠા।

કથાક્ વ્રિવ્રેચ્ના

કથાક્ પહિ૭્ પાયાગ્રાક્ષક્ વાદ્ અવૈત્ અછિ- " માટિક્ વાસ્નક્ ળગહ્ સ્ટી૭્ આ આન્-આન્ યાતુ ૭વઈ ૭ાગ૭્ા" આ ઈ દેપ્પિતે હમ્રા મોન્ પડ઼િ ગે૭્ " ળિગ્રી" - એક્ટા તે૭્ગુ ૩પન્યાસક્ અંગ્રેળી રૂપાન્તયમ્ (" ળિગ્રી" - તે૭્ગુ ૩પન્યાસ્ મૂ૭ ૭ખ્યક્ પેડિમ્ન્તી અશોક્ કુમાઁ આ અંગ્રેળી અનુવાદ્ " ક્ષોમ્ન્ડ્સ ક્ષાયઈવ્રઁ" નામસં પી. ળયૂ૭ક્ષ્મી દ્વાયા) I ઓઈમે માહૂ નયવૈવ્૭ા એક્ટા પયિવ્રાયક્ યર્ચા છૈ, માઉ આ મનુક્ખ્યક્ દુનૂક્ વીચ્મે ળે ૭ગાવ્ છૈ તર્ક યર્યા છૈ। આ ળખન્ સર્કાઁ ઐપઁ પ્રતિવન્ધ્ ૭ગા દે૭કૈ તં કોના ઓઈ ગૌમ્ સંસ્કૃતિતિક્ ખાઠી સ્નૃતિતિ ટા ક્ષેષ્ યહિ ગે૭, કાયમ્ ઓઈ પયિવ્રાયક્ પુનર્વ્રાસ્ ૭૭્ વહુત્ યાસ્ સીમાયેખા (યાળનૈતિક્ આ સાંસ્કૃતિતિક્) પાઁ કઙ પડ્૭ૈા

કથાક્ યનાત્મક્ પક્ષ્

મુદા ઐ કથામે ૭ખ્યક્ ઐ પયિવ્રર્તન્કેઁ નીક્ મોડ્ દે૭ન્હિ। વેટા માટિક્ ઢાકન્-વસ્નીક્ વદ્૭ામે મૂર્તિ વન્વયૂ ૭ગૈત્ અછિ। દોસઁ ળે માટિક્ વાસન્ વનેવાપઁ સર્કાઁ કોનો પ્રતિવન્ધ્ નૈ ૭ગે૭કૈ, ૩ન્ટે અહાંકેં મોન્ હએત્ ળે યે૭ગાડ઼ીમે માટિક્ કુ૭્હડ્મે યાહ્ વેચ્વાક્ આ ઓઈમે પીવાક્ ક્ષૈક્ષન્ છૈ, સર્કાઁ ઓઈમે મદ્તિ કે૭કૈ। મુદા ઓઈ ગૌમ્ સંસ્કૃતિતિક્ સ્નૃતિતિ તં હમ્રો અછિ, અહૂંકેં હએત્ આ કથાકાયોકેં છન્હિ। મુદા ઓ ઐ કથાકેં આગાં ૭ઙ ગે૭ાહ્ આ ૭ોકકથાક્ સન્દર્ભસં ળોડ઼૭ન્હિ ળઈમે નૈતિક્ ૩પ્દેશ્ વા૭્ સાહિત્યક્ ૩દ્દેશ્ય યહૈત્ છૈ। અહાંકેં મોન્ હએત્ ક્ષિવ્રક્ષંકઁ શ્રીનિવ્રાસક્ " પમ્ન્ડિત્ ઓ હુનક્ પુત્ર" (મિથિ૭ાક્ ૭ોકકથાપઁ આયાયિત્ વા૭કથા) , ળે વ્રિદેહ્મે ઈ-પ્રકાશિત્ ભે૭ આ સંક્ષિત્ ભે૭ વ્રિદેહ્: સદેહ્ ૪ મે (પ્રિ. ૧૩૮-૧૪૧) આ ૩પ૭વ્ધ્ અછિ વ્રિદેહ્ પેટાર્મે ઐ ઌિંક્પઁ http://videha.co.in/new_page_89.htm મુદા શ્રીનિવ્રાસ્ ળીક્ વા૭કથા ઘોષિત્ રૂપ્મે ૭ોકકથાપઁ આયાયિત્ અછિ, મુદા

" માટિક્ વાસન્" કે श्रन्तिम् માગ્ માત્ર ઊકક્થાસ્ પ્રેિત્ શ્રછિ શ્રા ગૌમ્-સંસ્ક્િતિક્ શ્રાયુનિકીકર્મક્ પ્રયાસક્ ऐ કથાક્ ૩દ્દેશ્ય નૈ શ્રછિ, ૩દ્દેશ્ય વ઼એહ્ શ્રીનિવ઼ાસળી વઊ શ્રછિ, શ્રો ઊકક્થાક્ પુનર્ઊપ્નક્ માધ્યમસં કેઊન્હિ શ્રા ળગદાનન્દ્ ળી ગૌમ્-સંસ્ક્િતિક્ શ્રાયુનિકકર્મક્ પ્રયાસ્ મધ્ય મૂઊ્ કથા-પ્ઊાટ્ છોડ઼િ વ઼એહ્ ટાપિક્ શ્રાગાં વઢ઼ેઊન્હિ।

કથાક્ િમાત્મક્ પક્ષ્

ળગદાનન્દ્ ળીક્ વાઊ્-૩પન્યાસક્ હમ્ યર્યા પહિન્હિયો કેને છી, શ્રા શ્રો છી હુન્કર્ " યોન્હા" l

વ઼િદેહ્મે ળગદાનન્દ્ દ્વા " મનુ" ક એક્ટા દીર્ઘ્ વાઊ્ કથા કહિ ઊિશ્ર વા ૩પન્યાસ્ પ્રકાશિત્ મેઊ્, નામ્ છઊ્ યોન્હા। વાદ્મે ઈ ૧૪ના વ઼િદેહ્: સદેહ્ ૯ (વ઼િદેહ્ શિશુ ૩ત્સવ્ પ્રિ. ૧૦૯-૧૨૬) મે સંક્ઊિત્ મેઊ્, શ્રા ૩પઊવ્ય્ શ્રછિ વ઼િદેહ્ પેટાર્મે ऐ ઊિંક્પર્ http://videha.co.in/new_page_89.htm ઈ ૧૪ના વાઊ્ મનોવ઼િળ્ઞાનર્ શ્રાયાિત્ મૈથિઊીક્ પહિઊ્ ૧૪ના છી, મૈથિઊી વાઊ્ સાહિત્ય કોના ઊિપ્પી તર્ક ટ્રેનિંગ્ કોર્સમે ऐ ૩પન્યાસ્કેં ૧ાપ્પઊ્ ળેવાક્ યાહી। કોના મોડર્ન્ ૩પન્યાસ્ શ્રાગાં વઢ઼ૈ છૈ, સ્ટેપ્ વાઇ સ્ટેપ્ શ્રા સેહો વાઊ્ ૩પન્યાસ્। પઢ઼વે ટા ક૧ૂ સે શ્રાગ્રહ્।

મુદા " માટિક્ વાસન્" મે ળગદાનન્દ્ ળી નિ૧ાશ્ કેઊન્હિ, હુન્કાસ્ હમ્રા યાહી છઊ્ પેડિમ્તી શ્રશોક્ કુમા૧ક્ " ળિગ્રી" સન્ વૌસ્તુ મુદા મેટઊ્ સાયા૧મ્ સન્ શિવ઼શંકર્ શ્રીનિવ઼ાસક્ " પમ્ડિત્ શ્રો હુનક્ પુત્ર" l

ઈ સત્ય ળે " માટિક્ વાસન્" વાઊ્ વીહ્નિ-કથા શ્રછિ, મુદા ળક્રા ઊગ્ પ્ઊાટ્ ૧હ્તૈ-

" માટિક્ વાસ્નક્ ળગહ્ સ્ટીઊ્ શ્રા શ્રાન્-શ્રાન્ યાતુ ઊેવએ ઊાગઊ્।" -

સે શ્રોઇ કથાક્ શ્રન્ત્ કર્થિ-

" મુદા હમર્ સપ્ના ------- શ્રાવ્ નહિ પૂ૧ા હોએત્ । ઈ કહિ શ્રો શ્રોહિ કક્ષસં વાહર્ મS ગેઊ ।"

ई હમ્રા સ્વ઼ીકાર્ય઼ નૈ। શ્રા તેં એકટા શ્રદ્ભુત્ પ્લાટ્ એકટા નીક્ મુદા મેડિય઼ોર્ક કથા વનિ કs ૧હિ ગેઠ્।

વ઼િશ્લેષમ્

ऐ કથાકેં વ઼િસ્ત્ારિત્ કર્વાક્ શ્રાવ઼શ્ય઼કતા શ્રછિ, શબ્દમે વ઼િસ્તારો દs કs ई ભs સકૈએ, શ્રા શ્રહી શબ્દ્-સંખ્ય઼ાક્ શ્રન્તાર્ગત્ ૧હિ કs કથ્ય઼કેં વ઼િસ્તાર દેઠ્ ળા સકૈએ। મુદા ઠક્ષ્ય઼સં ળેના શ્રો મટ્કિ ગેઠા- " માટિક્ વાસ્નક્ ળગહ્ સ્ટીઠ્ શ્રા શ્રાન્-શ્રાન્ ધાતુ ઠેવએ ઠાગઠ્।" કેં વ઼િસ્તાર નૈ દs સક્ઠા સે " યોન્હા" ક ઠેખ્કસં હમ્ શ્રાશા નૈ કેને છઠૌં। ऐ કથાક્ પુનઠેર્ખન્ ઠેખ્કકેં કરૈએ પડ઼તન્હિ શ્રા તઇમે ई વીહ઼િન કથા ૧હત્ વા ઠઘુક્થા વા દીર્ઘક્થા વા ૩પન્ય઼ાસો વનિ ળાય઼ત્।

શ્રપન્ મંતવ્ય઼ editorial.staff.videha@gmail.com પર પઠાઉ।

२. ३. નિર્મઠા કર્મ્- શ્રગ્નિ શિખા (ભાગ્- ૫)

નિર્મઠા કર્મ્ (૧૯૬૦-) , શિક્ષા - એમ્ એ, નૈહ૯- ઘ્યાળ્પુ, દાસળ્ગા, સાસુ૯- ગોઢ઼િયાની (વઠ્હા) , વ઼ર્ત્તમાન્ નિવ઼ાસ્ - ાંચી, હ્રાખ્યમ્ડ્, હ્રાખ્યંડ્ સર્કા૯ મહિઠા એવં વાઠ્ વિ઼કાસ્ સામાળિક્ સુાક્ષા વિ઼માગ્ મેં વાઠ્ વિ઼કાસ્ પનિયો઼ળના પદાધિકાની પદ્ સંs સેવા઼નિવ઼િત્તિ ૩પાાન્ત્ સ્વ઼તંત્ર ઠેખ્યન્

શ્રગ્નિ શિખ્યા (માગ્ - ૫)
મૂઠ્ હિન્દી- સ્વ઼ર્ગીય઼્ ળિતેન્દ્ર કુમા૯ કર્મ્/ મૈથિઠી શ્રનુવ઼ાદ્- નિર્મઠા કર્મ્

પૂર્વ઼ કથા
મહર્ષિ શ્રવ્રિ ાળા પુાૂર્વા઼ કે હુનક્ ળન્મ ળન્માન્તાક્ કથા સુના ાહઠ્ છથિ
।
શ્રાવ્ શ્રાગૂ
સુધર્મા નામક્ એક્ વહુત્ ધનિક્ વ્ય઼ાપાની ળે શ્રત્યં઼ત્ ગુમ્ય઼ાન્ એવં વિ઼દ્વ઼ાન્ ાહ્થિ, હુનક્ નિવ઼ાસ્ મદ્રાદેશક્ શાકઠ્ નામક્ ૩ત્તમ્ નગ૯ મેં ાહ્નિ ।
એક્ વે૯ શ્રો વ્ય઼ાપા૯ કાઈ હેતુ શ્રપન્ સંપૂર્મ્ સંપત્તિ ઠગા વહુત્ ાસ્ સમાન્ કીનિ સુાાષ્ટ્ર દિશિ વિ઼દા મેઠાહ્ । માુમૂમિ મેં મયં઼ક૯ડાકૂ સવ્ હુન્કા પ૯ શ્રાક્રમામ્ કય઼્ હુનક્ સમસ્ત્ મૂઠ્યવ઼ાન્ વ઼સ્તુ છીન્ ઠેઠક્ । શ્રો ધાય઼ઠ્ શ્રવ઼સ્થા મેં કોન્હુના શ્રપન્ પ્રામ્ વચા મૂખ્યઠ્-પિયા઼સઠ્ શૂર્સેન્ નામક્ સુંદ૯ દેશ્ મેં પહુંચિ ગેઠાહ્ ।
શ્રો કઢિન્ પનિશ્રામ્ કs પુનઃ ધન્ શ્રર્ળન્ કેઠ્થિ । એક્ વ્રામ્હમ્ કે પામર્શ્ પ૯ શ્રો શ્રાવ઼મ્ દ્વ઼ાદ્શીક્ વ્ર઼ત્ કાૈ ઠ૭ઠાહ્ । ઈ વ્ર઼ત્ કનિતે-કનિતે શ્રો શ્રાયુ પૂર્મ્ મેઠા પ૯ મ્રિત્યુ કે પ્રાપ્ત્ મેઠાહ્ । શ્રપન્ પુમ્ય઼ કે શ્રઠ્ સ્વ઼ાૂપ્ હુન્કા ગંધર્વ઼ ઠોક્ કે પ્રાપ્તિ મેઠ્નિ । પુમ્ય઼ ક્ષીમ્ મેઠા પ૯ હુનક્ ળન્મ પુનઃ માનવ઼્ યો઼નિ મેં મેઠ્ । એહિ ળન્મ મેં શ્રો શાકઠપુાીક્ સમ્રાટ્ મેઠાહ્ । પૂર્વ઼ શ્રમ્યા઼સ્ વ઼શ્

श्रो एहि ળન્મ में सेहो श्‍ावणम् द्‌वाद्शीक् व्रत् का1य् ઇ૭ઇाह्। पुनः म्रित्यु उप्रांत् श्रो स्वर्ग् ઇोक् ગेઇाह्। श्रोतय् वहुत् दिन् तक् 1हૃઇा उप्रांत् पुनः म्रित्यु ઇोक् में क्षत्रिय् कुઇ में ળન્મ મેઙ્ગિન।

क्षत्रियोचित् कार्यक् धर्म् पूर्वक् पाઇन् कौत् श्रो वहुत् 1ास् दान्-पुण्य् केઇाह्। श्रो ગાय्' क श्रपह1ણ् कौ वઇा शत्रु संડ युद्ध् कौत् श्रा ગાय्क् 1क्षा कौत् म्रित्यु के प्राप्त मेઇाह्। एकर्श्रઇ स्व1ुप् हुन्का स्वर्ग् ઇोकक् प्राप्ति मेङ्गिन।

पुनः पुण्य् क्षीण् मेઇा पर्श्रो म्रित्युઇोक् में शाकઇ देश् में व्राह्मण् के 1ूप् में ળન્મ ઙેઇाह्। श्रो व्राह्मण् श्रपन् ળીवन् में संपूर्ण् शास्त्1 के श्रध्ययन् केङ्गिथ मुदा हुन्का व्राह्मण् व्रित्ति पसंद् नहीं 1हैन्हि। एहि का1ण् 1ાળ્य् प्राप्तिक् काम्ना संડ श्रो द्‌वाद्शी तिथि के उप्वास् कय् મ૭वान् विष्णुक् श्रा1ाधना का1य् ઇ૭ઇाह्। एक् वेर्श्रो व्रत् के क्रम् में श्रपन् पू1ा श1ीर्में तेઇ ઇગा कડ स्नान् कડ ઙેઙ્ગિथ। एहि का1ण् श्रो મ૭वान् विष्णुक् कोप् माળन् वन्ઇथि।

एहि वेर्म्रित्युक् उप1ान्त् श्रो पुनः व्राह्मण् कुઇ में ળન્મ ग्रहण् केङ्गिथ। एहि ળન્મ में हुनक् नाम् प1ઇैन्हि पुरू1वा। श्रपन् पूर्व् ળન્મ के व्रतक् महात्म्य् संડ श्रो मद्1देशक् निष्कंटक् 1ાળ્य् प्राप्त् केઇैन्ह। प1ंच् हुनक् 1ूप् श्रत्यंत् वि1ूप् 1हैन्हि।

श्रत्यन्त् सुंद्1ी व्राम्हण् कन्या संડ हुनक् विवाह् मेઇ मुदा हुनक् विवाहिता स्त्1ी 1ूप् हीनता के का1र्णे सदिप्पन् हुन्का ति1स्क्रित् कौत् छઇीह्। एक् कुशઇ प्रशासक् होड्तहुं प्रળा ળन् के श्रनु1ाग् हुन्का प्रति श्रोहन् नहि 1हैन्हि।

एहि सव् सं खिन्न् मय् श्रो 1ાળ્य् मार्श्रपन् मंत्री सभ् के सौंपि स्वयं हिमाઇय् पर्वत् दिस् प्रस्थान् केઇा श्रा श्रत्रि मुनिक् श्राश्1मक् समीप् समाधिस्थ् मડ ગેઇाह्।

नियम् पूर्वक् મ૭वान् विष्णुक् श्रा1ाधना एवं तपश्चर्या कौत् श्रो श्रपन् समय् व्यतीत् का1य् ઇ૭ઇाह्। शઇ स्व1ूप् हुन्का श्रद्‌भुत् प1ाक्रम्, कुशઇ

સમ્રાટ્, ઙંદ્ર કેં શ્રર્ધાસ્નક્ પ્રાપ્તિ એવં શ્રનુપમ્ સુંદર્તાક્ વ઼ર્દાન્ મેંટઠૈન્હિ। વ઼ૈહ્ પુરુવ઼ા ખ્રિત્યુ ૩પ્રાંત્ એહિ પુરુવ઼ાક્ (શ્રહાંક્) રૂપ્ મેં પુનઃ ળન્મ ગ્રહમ્ કેઠૈન્હિ। શ્રપન્ પૂર્વ઼ ળન્મ મેં તs વ઼રદાનક્ ૩પ્મોગ્ શ્રો નહિ કs સક્ઠાહ્ મુદા વ઼ર્તમાન્ ળન્મ મેં શ્રોહિ વ઼રદાનક્ ૩પ્યોગ્ શ્રહાં કs સકવ્ |

મહર્ષિ શ્રત્રિ કેં કથાક્ પીયૂષ્ પ્રવ઼ાહ્ સમાપ્ત્ ભય઼ ચુકઠ્ છઠ્। પુરૂવ઼ા શ્રાત્મવ઼િસ્મ્રિત્ સન્ શ્રપન્ ળન્મ ળન્માંતરક્ ળીવ઼ન્ વ્રિત્ત્ કેં ઢાંકી દેખૈત્ રહ્ઠૈથ્। ળખન્ તિષિક્ શ્રધરોષ્ઠક્ કમ્પન્ ડહ્રઠ્ તખન્ પુરૂવ઼ા કેં શ્રપન્ સ્થિતિક્ ળ્ઞાન્ મેઠૈન્હિ।

શ્રો ગંભીર્ સ્વ઼ર્ મેં શ્રાદર્ પૂર્વ઼ક્ તિષિ કે ધન્ય઼વ઼ાદ્ ળ્ઞાપન્ કેઠૈથિ। મહર્ષિ કિછુ ક્ષમ્ ૩પ્રાંત્ પુનઃ વળઠાહ્ -

" પુત્ર કતેક્ ળન્મ મેં શ્રહાં સમ્રાટ્ રહ્ઠહું, શ્રહાંકેં કુશઠ્ શાસક્ હોય઼વાક્ વ઼ર્દાન્ સેહો પ્રાપ્ત્ શ્રછિ। શ્રાવ્ શ્રહાં વ્ય઼ર્થ્ શ્રકુશઠ્તાક્ વહાના ળૂનિ કરૂ। શ્રહાં શ્રપન્ સ્થિતિ કે વૂઢૂ શ્રા રાળ્ય઼ સંચાઠન્ મેં રૂચિ ઠિય઼્। શ્રહાં દેખવ્ હમર્ વાત્ પૂર્મ્ સત્ય઼ હોય઼ત્। હમ્ શ્રહાંક્ શ્રકર્મણ્ય઼તાક્ કારમ્ વ઼િસ્મિત્ રહી તાહિ સૌં શ્રહાં કેં સમ્ વાત્ વત્વૈ ઠઠ્ હમ્રા શ્રાવય઼ પરઠ્" |

" ળન્મ-ળન્માંતરક્ શ્રભ્યાસ્ વ઼શ્ ળીવ઼્ શ્રાહાર્, નિદ્રા એવં મૈથુન્ કાર્ય઼ વિના કેક્રો વતૌન્હિ સંપાદિત્ કરૈત્ શ્રછિ। ભય઼, શોક્, પ્રસન્નતા ઙત્યાદિ ભાવ઼નાક્ તરંગ્ મેં વહૈત્ શ્રછિ। પૂર્વ઼ ળન્મ મેં શ્રર્ળિત્ ૩ત્કૃષ્ટ્ ગુમ્ એવ઼ં પુમ્ય઼ કેં શ્રઠ્ સ્વ઼રૂપ્ ભાવ઼ી ળન્મ મેં શ્રોકર્ ૩પ્યોગ્ કs સકૈત્ શ્રછિ। પરંચ્ કોન્ ગુમ્ શ્રો પૂર્વ઼ ળન્મ મેં સંચિત્ કેને છઠ્। એકર્ ળાન્કારી ભાવ઼ી ળન્મ મેં વ્ય઼વ઼્હાર્ મેં શ્રાન્હિ ૩પરાન્ત્ ળ્ઞાત્ ભs સકૈત્ શ્રછિ। ળેહિ કાર્ય઼ એવં ગુમ્ મેં શ્રો શ્રપ્મા કેં નિપુમ્ વ઼ સુય઼ોગ્ય઼ વુદ્દૈત્ છૈથ્, વૂદક્ ચાહી ળે શ્રો હુનક્ પૂર્વ઼ ળન્મ કે સંચિત્ ગુમ્ એવં ક્રિત્ કાર્ય઼ છૈન્હ" |

ન્તિપ્તિ પુરૂવ઼ા વારંવાર્ મહર્ષિ શ્રત્રિ કે ચરમ્ કમઠ્ કે સ્પર્શ્ કરૈત્ હુનક્ ચરમ્ વૂઠિ શ્રપન્ મસ્તક્ પર્ ઠગવૈત્ પ્રેમાશ્રુ વહ્વૈત્ રહ્ઠૈથ્। હુનક્ મુખ્ પર્ પ્રસન્નતા એવ઼ં નય઼ન્ મેં શ્રશ્રુ ભરઠ્ છઠૈન્હ। શ્રો મહર્ષિ સં કહ્ઠૈથ્ -

" ମିષିର्, શ્રપ્નેક્ ક્રિપા સંડ હમ્ શ્રપ્ના કે યીન્હ ગેઠ્હું। શ્રાઈ સંડ હમ્ ઉત્ક્રિષ્ટ્ કર્મ્ કે દ્વારા ત્રિલોક્ મેં પ્રસિદ્ધિ પ્રાપ્ત્ કરવ્। શ્રાવ્ હમ્રા મોન્ મેં શ્રપન્ માતા-પિતાક્ પ્રતિ કનિકો રોષ્ નહિ રહઠ્। શ્રાવ્ હમ્ શ્રકર્મણ્ય નહિ રહવ્" |
પ્રસન્નતા વ્યક્ત્ કરૈત્ મહર્ષિ શ્રત્રિ પ્રસ્થાન્ કરૈ ઠેઠ્ વ્યગ્ર મેઠાહ્। પુત્રૂવ્રા હુન્કા સસમ્માન્ સમ્માન્ વિદા કેઠ્ઠ્યિન્।
મિષિ કે ળાએ કે વાદ્ પુત્રૂવ્રા રાળ્ સિંહાસન્ પર્ વૈસિ શ્રપન્ સમાસદ્ શ્રો મંત્રી ગણ્ સંડ વિસ્તૃત્ વિચાર્ વિમર્શ્ કર્ડ ઠગઠાહ્। તાહિ ઉપ્રાંત્ શ્રો શ્રશ્વમેધ્ યળ્ઞ કર્વાક્ ઘોષણા કેઠૈન્હ।
(શ્રનુવર્તતે)

શ્રપન્ મંતવ્ય editorial.staff.videha@gmail.com પર્ પઠાઉ

२. ४. પ્રમવ્ કુમાર્િ હ્રા- ભ૦વ઼ાન્ હમ્રા ગગીવ્ કિએ વનેઓઁ !

પ્રમવ્ કુમાર્િ હ્રા

ભ૦વ઼ાન્ હમ્રા ગગીવ્ કિએ વનેઓઁ ! (મૈથિઠી ખ્પિસ્સા)

એક્ટા ગામ્ મે દૂ ટા વ્રાહ્મમ્ 1હૈ છઠાહ્; દુખ્ખુખ્ હ્રા શ્રા સુખ્ખુખ્ હ્રા| દુનૂ દિય઼ાદ્ છઠાહ્ મુદા એક્ટા ગગીવ્ ત દોસાર્ સુખ્પી સમ્પન્ના ગગીવ્ વ્રાહ્મમ્ શ્રપન્ સુખ્પી-સમ્પન્ન્ દિય઼ાદ્ કેં દેખ્ કે સદિખ્પન્ ળડ઼ૈત્ 1હૈ છઠાહ્ શ્રા ભ૦વ઼ાન્ કેં કોસૈત્ 1હૈ છઠાહ્ ળે " હે ભ૦વ઼ાન્ હમ્રા ગગીવ્ કિએક્ વનેઓઁ શ્રા એક્રા એત્તોક્ ધન્-સંપઈત્ દેઠિએ ! "
એક્દિન્ ભ૦વ઼ાન્ હુન્ક્રિ વાત્ સુનિ ઠેઠિખ્પિન્ શ્રા સમ્પન્ન્ વ્રાહ્મમ્ કે સંપઈત્ પર્વગ્ર ખ્પસા દેઠિખ્પિના શ્રાવ્ દુનૂ દિય઼ાદ્ ગગીવ્ મ ગેઠ છઠાહ્| વગાવર્િ કે શ્રૌકાત્ વઠા| ભ૦વ઼ાન્ દુનૂ કેં દસ્ ટા પડ્ગૂ(વક્રી કે વચ્ચા) દ ક દુખ્ખુખ્ હ્રા સે કહઠિખ્પિન્ ળે દેખ્પહ્ શ્રાવ્ હમ્ તોહર્િ ગોહાર્િ માનિ ઠેઠીય઼હ્ શ્રા શ્રાવ્ તોહર્િ દિય઼ાદો ગગીવ્ મ ગેઠ છથુના| હમ્ દુનૂ કેં 10-10 ટા પડ્ગૂ દ 1હઠ છિય઼્ ળીવ઼ન્ ય઼ાપન્ ઠેઠા| એક્દમ્ વગાવર્-વગાવર્ા તખ્પન્ શ્રાવ્ હમ્રા સે શ્રે્િશિકાય઼ત્ નઈ કગિહ્ ળે હમ્ દેવ્ મે દૂનૈતિ કેઠહ્ શ્રછિ|

સમ્પન્ન્ વ્રાહ્મમ્ ળે શ્રાવ્ ગનીવ્ મ ગેઠ્ છઠ્ વહુત્ દુખી મેઠ્। મુદા નિશ્ચિ માનિ કે મગવાન્ કે દેઠ્ 10 ટા પઙ્ગૂ ઠ ક સોચયૢ્ ઠાગઠ્ ળે શ્રાવ્ શ્રાગા કી કૈઠ્ ળાયૢા શ્રો 10 ટા મે સે 2 ટા પઙ્ગૂ દૂ હળાર્ ગુપે કે માવ્ સે વેચ્ દેઠક્ શ્રોયૢ્ સે ળે પાઈ મેટઠ્ શ્રોક્રા સે પગિવ્રા કિ ન્યૂન્તમ્ ળૂગત્ પૂગા કગયૢ્ કે પ્રયૢત્ન કગયૢ્ ઠાગઠ્ શ્રા શ્રાઙ્ ટા પઙ્ગૂ કેં પોસયૢ્ ઠાગઠ્। શ્રોકર્ ધિયૢા-પૂતા ળે પ્રાઇવેટ્ સ્કૂઠ્ મે પઢઈ છઠ્ ગકર્ નામ્ કટિ ગેઠઈ મુદા શ્રો ધિયૢાપુતા કેં પઢેનાઈ નૈ છોડ્ડૈઠક્ શ્રપિતુ સર્કાગી સ્કૂઠ્ મે શ્રોક્રા સવ્ કેં નામ્ ઠિખ્યા પઢેનાઈ ચાઠૂ ગાખ્ઠક્।
એમ્હર્ ગનીવ્ વ્રાહ્મમ્ મનોગથ્ પૂર્મ્ મેઠો પર્ (દિયૢાદ્ક સંપઈત્ ખાક્ મ ળાયૢ્ કે) ખુશ્ નૈ છઠ્। શ્રો મગવાન્ કેં શ્રેર્ કોસયૢ્ ઠાઠાહ્: "ઈહ્! મગવાનો વઙ્ઙ્ ધાધ્ છઈથ્ શ્રોકર્ સંપઈત્ પર્ વગ્ર મઠે ખસા દેઠાહ્ મુદા હગ્રા ચનિક્ વનેનાઙ્ નૈ મેઠઙ્ના દેવ્હે કે છઠઙ્ન્ ગ ઈ નૈ ળે સોના-શ્રસર્શી દિત્થિ્ન્, દેઠાહ્ કી ગ 10 ટા પઙ્ગૂા વુઙ્ક ગ, એકર્ હમ્ કી કગવ્! હુંહ્।"

"ઠાહ્ વૌશ્રા ગ પઙ્ગૂ પોસ્તા, કિએ ને શ્રપ્નો સવ્ પોસી" વ્રાહ્મમ્ કે કનિયૢાં વળઠી।
"ચુર્ ળાઉ શ્રો ગ પતીત્ શ્રછિ, કિછુ ક સકઈ ચૢે, વ્રાહ્મમ્ મ ક કહીં છગર્-પાઠી પોસી! ગમ્ ગમ્ ગમ્"
શ્રસ્તુ, ઈ વિપ્ર સબ્ટા પાઠા દૂ હળાર્ ટાકા કે દર્ સે વીસ્ હળાર્ ટાકા મે વેચ્ દેઠાહ્, શ્રા શ્રોઈ પાઈ સે કિછ દિન્ છહર્-મહર્ કૈઠાહ્।

કિછુ માસ્ વિત્ઠા પર્ વાળાર્ મે ખસ્સી કે માંગ્ વઢઠ્, ગેટ્ ચઢઠ્ સુખ્મુખ્ હ્વા કે પાઠા સવ્ વઢિ કે દન્દના ગહઠ્ છઠ્। શ્રો શ્રાઠો ખસ્સી કે દસ્ હળાર્ કે માવ્ સે શ્રસ્સી હળાર્ ટાકા મે વેચ્ઠાહ્। શ્રાવ્ હિન્કા ઠગ્ કિછુ પાઈ શ્રાવિ ગેઠ્ છઠ્ મુદા શ્રો ઈ પાઈ મે સે ચાઠીસ્ હળાર્ ટાકા કે ચાઠીસ્ ટા પઙ્ગૂ કીનિ ઠેઠાહ્। દસ્ હળાર્ ટાકા ખર્ચ્ ક કે પઙ્ગૂ સવ્ કે ગખ્ડ ઠેઠ્ એક્ટા

ઢંગક્ વથાન્ વનેઠાહ્ દસ્ હળાૅ ટાકા વક્રી-પાઠન્ કે ઠેઠ્ ભવિ઼ષ્ય઼ મે હોવય઼્ વઠા ખ્યર્ ઠેઠ્ ૧ાપ્ઠાહ્ શ્રા વયઠ્ વીસ્ હળાૅ ટાકા ઘ૧ાક્ શ્રાવ઼શ્ય઼ક્ ખ્યર્ ઠેઠ્ ૧ાપ્ઠાહ્

ઙ઼ દેપ્ પહિઠ્ વિ઼પ્ર કે કનિય઼ાં કે સેહ્નતા ભેઠઙ઼ન્ ળે એહ્ શ્રપ્નો સવ્ એહિના કનિતૌ!

વિ઼પ્ર વળઠા ળે ભગવ઼ાન્ એહન્ શ્રર઼્સનો દિત્ય઼્ીન્ તપ્ને નો ખાય઼્ ઠેઠ્ ત શ્રાવ્ પાઙ઼ ને ભ ૧હઠ્ શ્રછિ કહુના પૂળા-પાઙ્ શ્રા ભોળ્-ભાત્ કે વઠે ળિન્ગી ઘિયા ૧હઠ્ શ્રછિ છોડ઼્ ઙ઼ સવ્ વાત્ ભુદા હુન્કર્ કનિય઼ા ભગવ઼ાન્ કે નેહ૩૧ કેઠીહ્ ત ભગવ઼ાન્ પ્રસન્ન્ ભ ક એક્ વૅશ્રૅશ્રોક્રા 10 ટા પઙ઼૧ૂ દેઠિ઼પ્પિન્

દુપ્ભુપ્ હ઼ા એ વૅભોન્ ભાનિ શ્રોક્રા સવ્કેં પોસય઼્ ઠગઠાહ્ ભુદા હુન્કા ઘર્ભે સવ્ શ્રાઠ્સી ઠોક્ શ્રા ભાઠ્-ળાઠ્ પોસય઼્ ભે ત પયીસ્ તર્હક્ હ઼ંહ઼ટ્ ૧હિતે છૈક્ ળા સભય઼્ સે ઘાસ્-પાત્ દાના-પાની નૈ હેતઙ઼ તા ભાઠ્-ળાઠ્ કોના કેં પોસેતઙ઼! પઙ઼૧ૂ સવ્ કે દેપ્-નેપ્ ભે દિક્કત્ હોવય઼્ ઠાગઠ્ શ્રા એક્કે ઠ ક છોટ્-છોટ્ વાત્ પર્ઘર્ભે ભહાભા૧ત્ સેહો હોવય઼્ ઠાગઠ્ એક્ દિન્ વિ઼પ્ર ખ્યૌહ઼ા કે વળઠાહ્ ળે "હભ્ પહિનેહે કહ્ને ૧હી ળે ઙ઼ સવ્ શ્રપ્ઠાહ્ કાળ્ કહીં વ્રાહ્ભાભ્ ક૧ઙ઼! ળહિય઼ા સે ઙ઼ છગર્-પાઠી પોસય઼્ કે કાળ્ શ્રુ૧ૂ ભેઠ્ ઘર્ભે શ્રશાંતિ શ્રા કઠહ્ શ્રાવિ ગેઠ્ શ્રછિ શ્રાવ્ વહુત્ ભ ગેઠ્ વેસ્ શ્રાવ્ હભ્ એક્રા સવ્ કેં ૩પટાએ દેવ્" વસ્ વિ઼પ્ર દસૂ પાઠા કે યાઠીસ્ હળાૅ ટાકા ભે વેય્ એઠિ઼પ્પિન્ શ્રા ળે ટાકા ભેટઠ્ તૈ સે શ્રૅપનિવ઼ાૅયઠાવ્ ઠગાઠિ઼પ્પિન્

એભ્રૅસીળન્ શ્રાવઙ઼ તક્ સુપ્ભુપ્ હ઼ા કે ખસ્સી સવ્ પઙ઼ઘ્ શ્રા ખૂવ્ ગુદ્દર્ભ ગેઠ્ છઠ્, ય઼દ્ય઼પિ હુન્કર્ દૂ ટા પઙ઼૧ૂ વીભાૅભ કે ખ૧ાવ્ ભ ગેઠ્ છઠ્ સભય઼્ એઠા પર્શ્રો યાનિ ઠાપ્ ટાકા ભે એકર્સૌદા કેઠાહ્ એ વૅસુપ્ભુપ્ હ઼ા સવ઼ા ઠાપ્ ટાકા ખ્યર્ ક કે સૌ ટા પાઠા શ્રા યાનિ ટા વક્રી કિન્ઠા પયાસ્ હળાૅ

ટાકા ખર્ચ્ ક કે દૂ ટા શ્રાગો વથાન્ વનેઠા શ્રા કાળ્ મે સહ્યોગ્ કે ઠેઠ્ દૂ ટા છૌગા કાળ્ પ઼ગાખિ ઠેઠાહ્ એક્ ઠાખ્ ટાકા છૌગા સવ્ કે દર્મોહા શ્રા છાગ઼-પાડી કે પોસયૢ મે ભવિષ્ય મે શ્રાવયૢ વઠા ખર્ચ્ કે ઠેઠ્ ગાખિ ઠેઠિખિનૢ પચીસ્ હળાઁ ટાકા સે કનિયાં ઠેઠ્ કિછ્ ગહના કિન્ઠા શ્રા ધિયા-પૂતા ઠેઠ્ નવ્ કપ્ડાા વાંકિ કે ડેઢ્ ઠાખ્ પતિવ઼ાઁકે ખર્ચ્ શ્રા વેઁ-કુવેઁકે ઠેઠ્ ઉપ્યોગ્ કેઠાહ્ શ્રો એખનો શ્રાપમ્ ધિયા-પૂતા કે પઢાઈ યાઠૂ ગખને છઠાહ્

એહિના સમયૢ વીતયૢ ઠાગઠ્ ઐ વેઁ છૌગા સવ્ કે ઠાપર્વાહી શ્રા પ્રતિકૂઠ્ મૌસમ્ કે કાગમ્ સુખ્મુખ્ દ્દા કે દસ્ ટા પાડા ખગાવ્ ભ ગેઠ્ છઠઈ મુદા તખનો સુખ્મુખ્ દ્દા ઐ સાઠ્ નૌ ઠાખ્ ટાકા કે કાગોવાઁ કેઠાહ્ શ્રા તીન્ સીળન્ સે વક્રી પાઠન્ કૌત્-કૌત્ શ્રપન્ શ્રનુભવ્ સે ઐ કાળ્ કે ઠેઠ્ વહુત્ કિછ્ કૌશઠ્ સીખિ નેને છઠાહ્ શ્રાવ્ છૌગો સવ્ કે ડીક્-ડાક્ ટ્રેન્ ક ગહ્ઠ્ છઠાહ્ ઐ વેગક્ ટર્ન્ શ્રોવઁમે સે શ્રો યાતિ ઠાખ્ ટાકા વિળનેસ્ કૈપિટઠ્ કે મદ્ મે દ દેને છઠિખિન્ શ્રા પાંચ્ ઠાખ્ ટાકા પતિવ઼ાઁકે મદ્ મો શ્રપન્ ઘઁ કે ડીક્ ડાક્ કનેઠાહ્ ગંગ્-ઢોઁ કનેઠાહ્ ધિયાપુતા કે સોન્પુઁમેઠા શ્રા કાવઁ દ્દીઠ્ સેહો ઘૂમેઠિખિનૢ ઐ તહેઁ સુખ્ એક્વેઁ શ્રેઁ સુખ્મુખ્ દ્દા કે દુશ્રાગિ પઁઘૂગિ શ્રાયઠ્ છઠ્

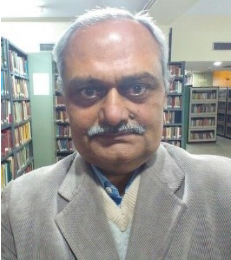
કિછુએ સાઠ્ મે સુખ્મુખ્ દ્દા શ્રેઁસે સુખી-સમ્પન્ન્ ભ ગેઠ્ છઠાહ્ શ્રાવ્ હુન્કા ઠગ્ વડ્કા ટા વક્રી શ્રાર્મ્ છઠ્ ળૌ મે કઈએક્ ટા ઠોક્ નૌક્રી ક ગહ્ઠ્ છઠ્ શ્રેઁસે નીક્ ઘઁ, ગાડ઼ી સવ્ ભ ગેઠઈનૢ

એમ્હઁ દુખ્મુખ્ દ્દા કે એખાનો ગનીવી ઘેનેં છઠઈનૢ ધિયા-પૂતા કે સેહો ઈસ્કૂઠ્ છોડ઼ા કે શ્રપ્ના સંગે ળળમાની કગયૢ શ્રા મોળ્ ખાયૢ મે ઠગેને છઠાહ્ શ્રપ્ને શ્રા કી વચ્ચે સવ્ કે કમસેકમ્ ઢંગ્ સે સંસ્કૃતિ્ શ્રા કર્મ્-કાંડ્ સવ્ શ્રાવિતઈન્ તખન્ ને યળમાનિયોં ઢંગ્ સે ચઠતઈન્, શ્રા નૈ કહિયો એક્રા ખાતિઁ પ્રયાસ્ કેઠાહ્, નૈ ધિયે-પૂતા કે નિક્ શિક્ષા દેઠિખિનૢ કહુના દિન્

काटि 1ɛϴ છϴાɛ्, શ્રા પુનશ્ચ્ પુનશ્ચ્ ભગ્વાન્ के कोसै છϴાɛ् ળे " ભગ્વાન્ ɛશ્રા ગનીવ્ किए वनेϴौं ! "

ऐ 1યનાર્પ શ્રપન્ तव्य़
editorial.staff.videha@gmail.com પ઼ પઙા3l

२. ५. 1वीन्द्1 ના1ાય઼ણ્ મિશ્1- માત્રિભૂમિ (3પન્ય઼ાસ्) - १०ม ખેપ્

1वीन्द्1 ના1ાય઼ણ્ મિશ્1

માત્રિભૂમિ (3પન્ય઼ાસ्) - १०ม ખેપ્

१०

શ્રાતી સમાપ્ત્ ɛોઙત્હિ શ્રાયાર્ય઼શ્રાશ્1મ્જો ળય઼ન્તાક् कोઙ્1ी दिस् ગેϴાɛ्। ળય઼ન્તાક् किछु શ્રતા-પતા नहि छϴ । શ્રાશ્1મક્ સભ્ સમાન્ ય઼થાવ્તે छϴ । મુદા ળય઼ન્તાક् સ્વ઼ɛિપ્પિત્ શોયગ્રંથ્ नहि छϴ। શ્રાયાર્ય઼ળीकें શ્રાવ્ વિ઼શ્વ઼ાસ્ ભए ગેɛિન ળे ળય઼ન્ત્ શા1ાकुंળ् छोड़ि ગેϴાɛ्।

" મુદા શ્રો ળાઙત્ફાϴ मोंट् तं कए सकैत् छϴाɛ्, विना किछुक्ɛने यϴि ગેϴाɛ् ।" मोने -मोन् से सोचि શ્રો वɛुत् दुખी छϴाɛ् । एतव्हिमे एक्टा

શિષ્ય દૌડ઼ઌ શ્રાએઌ-

" શ્રાયાર્ય઼વર્! "

" की વાત્ છૈક્, વહુત્ શ્રપસિય઼ાંત્ ૭ાગિ ૧હઌ છહ્?"

" વહુત્ ગડ઼વડ઼ ભએ ગેઌ. . . . ।"

" સાક્ષ-સાક્ષ કિએક્ નહિ વળૈત્ છહ્?"

" હમ્ સમ્ શ્રપ્નો નદીમે સ્નાન્ કએ ગેઌ ૧હી । શ્રોહિડામ્ તીન્-યારિટા ૭ડૈત્કેં ળય઼ન્તાકેં ગોઊિશ્રોને દેખ઼િએક્ા હમ્ સમ્ હુન્કા વર્યેવાક્ પ્રય઼ાસો કેઌહું । મુદા શ્રો સમ્ વઊિષ્ઠ શ્રા શ્રસ્ત્૧-શ્રસ્ત્૧સં ૭એસ્ છઌ । હમ્ સમ્ ળાન્ વચા કએ ભાગિ ગેઌહું ।"

ઈ વાત્ સુનિ શ્રાયાર્ય઼ વહુત્ ચિંતામે પડ઼િ ગેઊાહ્ । કનીકાઌ સોચ્-વિર્યાર્ કેઌિથા શ્ર્ર્ કહૈત્ છથિ-

" ૭ગૈત્ શ્રછિ ૭ડૈત્ સમ્ ળય઼ન્તાક્ શ્રપહ્૧ામ્ કએ ૯ઊક્ । હુન્કર્ પ્રાણ્ સંકટમે શ્રછિ । કાઊીકાન્તાકેં તુરંત્ સૂચિત્ કર્વાક્ ચાહી । શ્રોએહ્ કિછુ કએ સકૈત્ શ્રછિ ।"

શ્રાયાર્ય઼ક્ શ્રાજ્ઞાનુસાર્ હુન્કર્ તીનૂ શિષ્ય કાઊીકાન્તાક્ શ્રોહિડામ્ પહુંચિ ગેઊાહ્ । તાવે કાઊીકાન્ત્ મહાદેવક્ દર્શનક્ હેતુ મંદિર્ ચઊિ ગેઌ ૧હિથ । શિષ્યઊોક્નિકે ઉત્તેળિત્ દેખિ ગૌ૧ી પુછઌિખ્ન્-

" શ્રહાંસમ્ વહુત્ પ૧ેસાન્ ૭ાગિ ૧હઌ છી । કિછુ વિશેષ્ વાત્ છૈક્ કી?"

" હમ્સમ્ શ્રાયાર્ય઼ળીક્ શ્રાદેશાનુસાર્ કાઊીકાન્તાસં ભેંટ્ કએ હુન્કા શ્રાયાર્ય઼ક્ સમાદ્ દેવએ ચાહૈત્ છી ।"

" મુદા કાઊીકાન્ત્ તં પૂળા કર્વાક્ હેતુ મંદિર્ ગેઌ છથિ શ્રા હુન્કા વ઼ાપસ્ શ્રએવામે કિછુ સમય઼ ૭ાગત્ ।"

" તાવે તં શ્રનર્થ્ ભએ ળાએત્ ।"

" से की?"

શિષ્યઊોક્નિ સભટા વાત્ હુન્કા કહઌિખ્ન્ । ગૌ૧ી તુરંત્ કાઊીકાન્તાસં ભેંટકર્વાક્ હેતુ મંદિર્ દિસ્ વિદા ભેઊીહ્ા સંય઼ોગ્ છઌ ળે કાઊીકાન્ત્ પૂળા કએ વ઼ાપસ્ શ્રાવિ ૧હઌ છઊાહ્ । દુનૂ ગોટેક્ ભેંટ્ ત્રિકુટ્ ભવ઼નક્ મુખ્ય઼દ્વા૧ે

लग् भेलथि। आचार्यजीक् शिष्य सभ् सेहो हुनक् संगे रहथि। गौरीस्थाटा बात् कालीकान्तकें कहलथिन्। कालीकान्त् ई बात् सुनितहि तामस् सं आगि भए गेलाह्।

" सएह् कहू! लडैत् सभक् ई साहस्? ओकर सभक् अंत् आब् लगीय् लगैत् अछि।"

कालीकान्त् तुरंत् सदल-बल विदा भेलाह्। हुनका अबैत् देखि लडैत् सभ् ईएह्- लो, ओएह्- लो जान् लए भागल् जयन्तकें डाहि कुहरैत् छोड़ि देलका जाइत्-जाइत् हुनकर बामा पैर्में जोरसं चक्का मारलक् जाहिसं ओ चित्ते भने खसलाह्। तावे कालीकान्त् आ हुनकर सिपहसलार सभ् आबि गेल् छलाह्। ओ सभ् जयन्तकें उठेबाक् प्रयास् केलक् मुदा ओ तं दर्दसं परेसान् छलाह्, पैर उठने ने उठि रहल् छल्। बैद् बजाओल् गेलाह्। जयन्तक् हालत् देखि बैद्जी बजलाह्-

"लगैत् अछि हिनकर पैरक् हड्डी टुटि गेलनि अछि। हिनका हमर आरोग्यशालामे लए चलू ओतहि हिनकर शल्य चिकित्सा करए पड़तनि तखने ई ठीक् भए सकताह्।"

बैद्जीक् बात् के काटैत्? एम्हर जयन्त् दर्दसं बताबि तोड़ि रहल् छलाह्। कहुना कए उठा-पुठा कए हुनका बैद्जीक् आरोग्यशाला आनल् गेल्। ओहि ठाम् दस् दिन् धरि हुनकर इलाज् चलल्। जयन्त् ठीक् तं भए गेलाह् मुदा हुनकर बामा पैर अपनहु लचराइते छलनि। बैद्जीक् कहब् जे क्रमशः ठीक् भए जेतनि, मुदा किछु समय लगतनि। कालीकान्त्, आचार्य आशारदाकुंज् समस्त् शिष्य गण् एहीसं प्रसन्न् रहथि जे चलू हिनकर जान् तं बांचल्।

" सही कहलहुं स्वामी! जं अपने समयपर ठाढ़ नहि होइतहुं तं कहि नहि लडैतसं हिनकर की हाल् करैत्?"

" मुदा लडैत् सभ् एना केलक् किएक्?" - कालीकान्त् पुछलथिन्।

तावे जयन्त् उठि कए बैसि गेल रहथि। हुनका तुरंत् अपन् शोधग्रंथ् ध्यान् आएल्। ओएम्हर-ओम्हर देखैत् छथि। किछु ताकि रहल् छथि। ओ चिंतित्

स्वरमे बजैत छथि-

" हमर शोध ग्रंथ कतहु नहि देखा रहल अछि?" - से सुनितहि आचार्य सन्न रहि गेलाह। कतेको सालसँ जयन्तआचार्यक संगे एहि काजमे लागल छलाह। हुनका लोकनिक शोध अंतिम चरणमे छल। ई बात केना-ने-केना लठैत सभकेँ पता लागि गेलैक। तकरे समाधान करबाक हेतु ओ सभ जयन्तक अपहरण कराए आएल छल। जयन्त तँ बँचि गेलाह मुदा हुनकर शोध ग्रंथ लए जएबामे ओ सभ सफल रहल।

" अनर्थ भए गेल।" - आचार्य बजैत छथि।

आब ई स्पष्ट भए गेल छल जे लठैत लोकनिक उद्देश्य जयन्तक अपहरण करब नहि अपितु हुनकर शोधग्रंथकेँ छीनब छल।

" मुदा लठैत लोकनिके एहि शोधग्रंथसँ की मतलब?" - आचार्य बजैत छथि।

" ई बात अपने सही कहि रहल छी। मुदा इहो तँ भए सकैत अछि जे केओ अपने लोक हुनका सभकेँ एहि काज करबाक हेतु पीठ ठोकने होथि।" - कालीकान्त बजलाह।

" ई बात तँ भए सकैत अछि। कारण जयन्तसँ ईर्ष्या केनिहारक कमी नहि अछि।"

" से बात बुझितहुँ अपने हमरा नहि कहलहुँ? आखिर एहन महत्वपूर्ण शोधपत्रक रक्षाक दायित्व तँ हमरो सभक अछि कि नहि?"

" ई गलती तँ भेल। हम नहि सोचि सकलहुँ जे केओ एतेक नीचाँ जा सकैत छथि।"

" ई कलियुग छैक आचार्यवर! एहि बातकेँ नहि बिसरल जाए।"

हिनका लोकनिमे गप्प-सप्प चलिए रहल छल कि पुलिस एकटा लठैतकेँ कतहुस पकड़ने चलि आएल।

" इएह ओ व्यक्ति थिक।" - पुलिस बाजल।

" मुदा शोधग्रंथ कतए अछि?" - कालीकान्त पुछैत छथि।

ओहि लठैतकेँ किछु बाजले नहि होइक। इसारासँ किछु कहैत छल जेबुझले नहि जाइक।

" ई तं વૌક્ શ્રછિ। " - શ્રાયાર્ય઼ વળૈત્ છથિ। "
" कोनो वात् नहि। ई ળેના-ળેના ફ્સા।। કરૈત્ શ્રછિ, તેમ્હરે યઠ્ઠા સાફ્ત્ પતા ઊાગિ ળાएा" - काठीकान्त् વળઊાહ્। સઝ્ ગોટે શ્રોહિ ઊડૈતક્ પાછા-પાછા વિદા મેઊાહ્। શ્રો ફ્સા।। કરૈત્ ગેઠ્ા ળાફ્ત્-ળાફ્ત્ સઝ્ ગોટે વ્રિકુટ્ મઙ્નક્ ૩ત।વનિશ્રા કાત્વાઊા ગેટ્પ઼પહુંયિ ગેઊાહ્।
" ई की देખि ૧હઠ્ છી?- काठीकान्त् વળઊાહ્। " હમ્હ किछु नहि સોયિ પાવિ ૧હઠ્ છી। ई तं હम्रा સઝ્કેં વ્રિકુટ્ મઙ્નક્ ઊગીચ્મે ઊए શ્રન્ઠક્। શ્રાવ્ की होएत्? कहि नहि के સઝ્ एहि कुकाम्ડમે સામિઠ્ છથિ?"
તાવ્તેમે ળ્યોતિષીળી વહ।ાફ્ત્ છઊાહ્। ઊડૈત્ हुन्का મનિ पांળ् પકડ઼ઊક્।
" ई की कए ૧હઠછैं?" - ળ્યોતિષીળી વળઊાહ્ મુદા ઊડૈત્ हुन्का છોડ઼વે नहि क।એ। वात् साशु મए ગેઠ્ા थोड़वे કાઠ્મે શોયગ્રંથ્ काठीकान्तक् હાથ્મે શ્રાવિ ગેઠ્ા काठीकान्त् हुन्का तुरंत् પુઠિસ્કેં सुन्हा देठ्थि ।
" હદ્ મए ગેઠ્ા एहन् ષઢ઼યંત્ર હઝ્ સોયિશ્રો नहि सकैत् છઠ્हुं।" - काठीकान्त् વળઊાહ્।
" શોયગ્રંથ્ મેટિ ગેઠ્ सएह् कोन् કઝ્?" - શ્રાયાર્ય઼ વળઊાહ્।

શ્રપન્ મંતવ્ય઼ editorial.staff.videha@gmail.com પ઼પડા૩।

२. ६. ગળેન્દ્ર ડાકુર- वीहनि कथा- શ્રપન્-શ્રપન્ મા૫ય઼

ગળેન્દ્1 ઠાકુર્

વીહ્નિ કથા- શ્રપન્-શ્રપન્ ભાગ્ય઼

હર્મ એક્ટા સંગીક્ વેટા શ્રા દોસ સંગીક્ કનિય઼ાંમે ગપ્ ભs 1હઠ્ છઠૈ શ્રા હમ્ શ્રા. કે. ઠક્ષ્મણક્ " કામન્ મેન્" ળેકાં વૌક્ મેઠ્ સુનિ 1હઠ્ છઠૌં। શ્રહાંકેં ઈ કહિ દી ળે દુનૂ સંગી વી. ડી. ય઼ો. છઠાહ્, પહિઠ્ ળિન્ક વેટા પાત્ર છથિ સે ૩ત્ત પ્રદેશ્મે પદસ્થાપિત્ 1હ્થિ શ્રા દોસ ળિન્ક કનિય઼ાં પાત્ર છથિ સે વિહાર્મે પદસ્થાપિતા ગપ્ પુ1ાન્ છૈ, તથ્યુન્કા ગપ્ છિએ ળખન્ વિહાર્મે દ્દા1ખાત્તડ્ છઠ્ શ્રા ૩ત્ત પ્રદેશ્મે ૩ત્તા1ખાત્તડ્ા ૩ત્ત પ્રદેશ્મે શ્રાશ્રિસ્રકેં પનિશ્રમોત્ટ્ પોસ્ટિંગમે પહાડ્પ પડાશ્રોઠ્ ળાઇત્ છઠૈ ળે ભાગ્ શ્રાવ્ ૩ત્તા1ખાત્તડમે છૈ।

મિત્રક્ પુત્ર- શ્રોઇ સમય઼ ળનકઠ્ય઼ાામ્ સિંહક્ સાંપ્રદાય઼િક્ સર્કા 1હૈ, હર્મ પિતાકેં પનિશ્રમોત્ટ્ પોસ્ટિંગ્ કs દેઠકન્હિ ટિહ્1ી પહાડ્પ, સુક્ખ્ા-સુક્ખ્ીમો મુદા વાવૂ, ભાગ્ય઼મે પાઇ ળિખઠ્ છઠૈ, શ્રાવિ ગેઠૈ ભૂકમ્પ્, પાઇય઼ે-પાઇ ભs ગેઠૈ।

મિત્રક્ પત્ની- સએહ્ દેખૂ, હિન્ક પોસ્ટિંગ્ કs દેઠકન્હિ કુશેશ્વ઼સ્થાન્, સુનૈ છઠિએ ડુમ્ઠે 1હૈ છૈ। મુદા ઈ ળહિય઼ાસં ગેઠખિન્હેં ને સુખા1 એઠૈ શ્રા નહિય઼ે દહા઼ શ્રપન્-શ્રપન્ ભાગ્ય઼।

શ્રપન્ મંતવ્ય઼ editorial.staff.videha@gmail.com પ પઠાઉ।

ગઢ઼-નાિકેઠ઼ ૩પન્ય઼ાસ્-વ્રઽીક્ પહિ઼ ૩પન્ય઼ાસ્ "સહસ્રશીર્ષા" ક વાદ્ દોસર્ ૩પન્ય઼ાસ્

ગળેન્દ્1 ઠાકુર્

૬. . . . . શ્રાઙઠ઼સ્

३

પ્રભાક્રમ્ સુન્દર્મક્ ભાષમ્

" શ્રાદમીય઼ પ્રયાનમંત્રી, વ઼િત્તમંત્રી શ્રા સઠાહ્કર્ા (વ઼િત્તીય઼) મહોદય઼, શ્રાઙ ભાવત્ વ઼િશ્વ઼ શ્રર્થવ્ય઼વ઼સ્થામે શ્રપન્ સ્થાન્ કિએ નૈ વના સકઠ઼ શ્રછિ। કિએ હમ્રા સભક્ વ઼િદ્ય઼િ દર્ ૨-૩ પ્રતિશત્ માત્ર શ્રછિ? કિએ હમર્ સભક્ પવિ઼યોળના શ્રુ તં હોઙએ મુદા પૂર્મ્ નૈ હોઙએ?

ઐ ઠેઠ઼ હમ્રા ઠગ્ કિછુ સુદાવ઼્ શ્રછિ। પહિ઼ ળે શ્રાર્ક્, પ્પાસ્ કs કાવપોરેટ્ ટૈક્સકેં કમ્ કય઼ઠ઼ ળાય઼ા દોસર્ સુદાવ઼્ શ્રછિ ળે શિક્ષા શ્રા ટ્રેનિઙ્ પર્ વેશી ધ્યર્ કય઼ઠ઼ ળાય઼ા તેસર્ ળે પ્રોળેક્ટક્ ટેંડર્ દેઠાસં પૂર્વ઼ હમ્રા સભકેં ઐ ગપ્પર્ ધ્ય઼ાન્ દેમ્s પઙ઼ત્ ળે સભસં કમ્ પાઙપર્ ટેંડર્ ૩ઠાવ઼્s વઠા ઠગ્ શ્રોઙ પ્રોળેક્ટકેં પૂર્મ્ કર્વાક્ તક્નીકી ય઼ોગ્ય઼તા છહિ઼ય઼ો વા નૈ. . . "

તખ્ને વ઼િત્તીય઼ સઠાહ્કર્ા ટોકિ દેઠખ્ખિન્હ- " મુદા પ્રભાક્રમ્, સે કોના સભ્ભવ઼્ હએત્, સતર્કતા શ્રાય઼ોગક્ ય઼એહ્ નિર્દેશ્ છૈ ળે સભસં કમ્ પાઙવ઼્ઠા ટેંડર્કેં પ્રોળેક્ટ્ દેઠ઼ ળાય઼ા ળે શ્રહાં કહિ વહઠ઼ છી સે હમર્ સભક્ હાથમે

તં શ્રછિયે નૈ।"

હમ્રા મુંહ્પર મુસ્કી શ્રાવિ ગેઠ્। હમ્ સબ્ યએહ્ પ્રશ્ન તં ચાહૈત્ ૧હી। શ્રા એકર 3ત્તર સેહો તૈયાર કિને ૧હી।

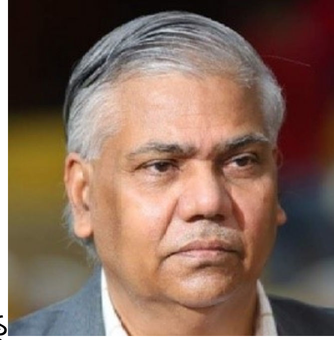
" સએહ્ તં હમ્ કહૈ છી। સબ્ સતર્કતા શ્રાયોગસં ડે૧ાયઠ્ શ્રછિ, તં હમ્ કોના શ્રાગાં વઢ્વ્। હમ્રા સબ્કેં સતર્કતા શ્રાયોગસં સઠાહ્ ઠs કs એ ટેન્ડર પ્રક્રિયાકેં દૂ માગમે વાંટs પડ્ત્।"

વિત્તીય્ સઠાહ્કાર શ્રેંહાથ્ ૩ડેઠ્થિ મુદા પ્રધાનમંત્રી ઙ્શા૧ા કs દેઠ્પિન્હ્। શ્રા ળે માર્તક્ નવ્ શ્રાર્થિક્ નીતિ શ્રાવય્ વઠા છઠૈ તકર નિર્માણ્ કરૈવ્ઠા છઠ્ પ્રમાક્રમ્ સુન્દ૧મ્, શ્રા સે હમ્, માને ગોપ્ કુમા૧ક્ શ્રાઙ્ઠ્ પઢિ કs। દિન્ તેળીસં વીત્s ઠાગઠ્ દ્વિસ્તા૧ીય્ ટેન્ડ૧ક્ પરિમાષા, ઙ્ સુનિશ્ચિત્ કા૧ત્ માર્તક્ શ્રાર્થિક્ પ્રગ્તિકે, ઙ્ સુનિશ્ચિત્ કા૧ત્ ળે ળઙ્ પ્રોળેક્ટક્ શિઠાન્યાસ્ મેઠૈ તકર પુનઃ શિઠાન્યાસ્ ૧ંગ્ ઢૌરિ કs નૈ હેતૈ, વ્૧ન્ તકર 3દ્ઘાટન્ હેતૈ। ઙ્ નિર્ધારિત્ કા૧ત્ ળે એક્ટા તેસર-પક્ષ્ ૧હત્ ળે પ્રોળેક્ટક્ તક્નીકી પક્ષક્ ળાંચ્ કા૧ત્, માને ઙ્ંટા-ગિટ્ટીવ્ઠા ઠિકેદાર શ્રઠગ્ શ્રા દિમાગી ઠિકેદાર શ્રઠગ્। શ્રા તકર નામ્ હેતૈ કન્સઠ્ટેન્સી શ્રર્મ। શ્રો ઙ્ંટા-ગિટ્ટીવ્ઠા ઠિકેદા૧ક્ મીતર નૈ કાળ્ કા૧ત્ વ્૧ન્ શ્રોક્રા પાઙ્ દેતૈ સર્કાર દ્વિસ્તા૧ીય્ ટેન્ડર્મે દૂ તહ્ક્ ટેન્ડર મઙ્ પડ્તૈ સબ્કેં, ઙ્ ઙ્ંટા-ગિટ્ટીવ્ઠા ઠિકેદાર સબ્ મા૧ત્, તક્નીકી શ્રા પાઙ્વ્ઠા પહિને શ્રોકર સબક્ તક્નીકી ટેન્ડર ખોઠ્ ળેતૈ, ઙ્ દેખ્ઠ્ ળેતૈ ળે શ્રોક્રા સબ્કેં શ્રોઙ્ કાળ્કેં પૂર્ણ્ કર્વાક્ યોગ્યતા શ્રા સમ્યા છૈહો શ્રાકિ નૈ। શ્રા ળં સે નૈ હેતૈ તં શ્રોત્હિયે શ્રોક્રા શ્રયોગ્ય્ ઘોષિત્ કs દેઠ્ ળેતૈ। શ્રા તખ્ન્ શ્રો કત્વો કમ્ પાઙ્ક્ દ્વિસ્તા૧ીય્ વિત્તીય્ ટેન્ડરમે હુશ્રય્, શ્રો ખુળ્વે નૈ કા૧ત્। તં કાળ્ શ્રપ્ના નામસં શ્રઠાટ્ કર્વા કs પ્રોળેક્ટ્ શ્રધ્ખડ્ છોડ્વાક્ હમેઠ ખતમ્। શ્રા ટેન્ડર પ્રક્રિયા સતર્ગતા શ્રાયોગક્ નિગ૧ાનીમે હએત્ સે સતર્ગતા શ્રાયોગક્ ડ૧ો ખતમ્। શ્રમિયંત્રણ્ કાઠેળમે પ્રમાક્રમ્ સુન્દર્મક્ માષણ્ શુરૂ મેઠૈ, પ્રશિક્ષણાર્થ ળોર

કિતાવી ਪ્ઝાનક્ સંગ્ નવ્ કન્સઠ્ટે ંસી શ્રુર્મક્ હિસાવસં પ્રાયોગિક્ શિક્ષમ્|
સર્કા ઠગ્ શ્રમિયંવમ્ સંસ્થાનક્ શ્રમાવ્ 1હૈ, સે કન્સઠ્ટે ંસી શ્રુર્મકેં વિદેશી શ્રમિયન્તા 1પ્વાક્ શ્રનુમ્તિ દેઠ્ ગેઠૈ, શ્રા સમ્ પ્રોળેક્ટમે એક્ ઠાપ્ ડાઠ સઠાના વિદેશી મુદ્રા ઐ ઠેઠ્ પ્યર્ કએઠ્ ળા સકૈત્ છઠ્| નિળી ડ્ંળીનિયિઠ્ કાઠેળ્કે ં ઠાઙ્સેંસ્ દેઠ્ ગેઠ| કમ્પ્યૂર્ટ સાઇંસ્ શ્રા સૂચ્ના પ્રૌદ્યોગિકીક્ સીટ્ ઐ કાઠેળ્ સમ્મે વઢ઼ા કs દેઠ્ ગેઠૈ, ળત્s પહિનેસં એક પઢ઼ાઙ્ હોઙ્ છઠૈ તત્s સીટ્ વઢ઼ા દેઠ્ ગેઠૈ|
ળં પ્રધાનમંત્રી વુધિયા હુશ્રયુ, કાળુઠ્ હુશ્રયુ તં શ્રેર્પા સમ્ સ્વયં નિયંવમમે શ્રાવિ ળાઙ્ત્ શ્રછિ|
(શ્રનુવર્તતે)

શ્રપન્ મંતવ્ય editorial.staff.videha@gmail.com પર પઠાઉ|

पद्य खण्ड

३. १. ૧ાળ્ કિશ્રોૅ મિશ્ન- સત્ શ્રો'દૂડ્ ૧ાળ્ કિશ્રોૅ મિશ્ન, ૧િટાયૂડ્ યીશ્ઠ ળેન્ગઠ્ મૈનેર્ળ (ૄ), વી. એસ્. એન્. એઠ્. (મુખ્યાઠયૂ), દિઠ્ઠી, ગામ્- શ્રર્ે ડીહ્, પો. શ્રર્ે હાટ્, મધુબ્ની

સત્ શ્રો' દૂડ્

દોપ્ ઠગૈત્ ૧હૈત્ શ્રછિ દૂડક્,
સત્ પર્વે-વેર્,
ગ્રહમ્ વાદ્, ૩ગ્રાસ્ ળેના ,
સત્ યશ્કયૂ શ્રોહિના, શ્ર્ઠાં

મામિ કે મઠિન્ કએ સકૈત્ શ્રછિ?
યઢ઼ાશ્રોઠ્ માટિક્' ઠેપ્,
શ્રયૂસ્ કનક્ કી મએ સકત્ ,
ધોએઠ્ ળાએ કત્વો પ્પેપ્?

ભોસ્કિઠ્, કપ્નો હોઇત્ છૈ,
યિન્હવ્ મિથ્ય઼ા-કપટ્-ભેષ્,
હોઇછ્ કઠિન્ કતેકો કે,
ળાનવ્ એહિ કે, વિનુ ઠગ્ને ડેસ્।

૧યિ ષડ્ય઼ંત્ર, ળાએ યાહૈત્ શ્રછિ ,
સત્તાક્' સાત્વિ઼ક્ ગેહ્,
ળોડ઼્ય઼્ ળાઇત્ શ્રછિ સત્ય઼ સં, સં
શ્રશુદ્ધ્ નેત્ સં, નેહ્।

મિદ્દ૧ેવાક્ કોશિશ્ ક૧ૈત્ શ્રછિ ,
યાહૈત્ શ્રછિ, સત્ય઼ભે ક્ષેંટા ળા ઇ,
છઠ્ સં સત્તાક્' સ્વ઼ત્વ઼ પર્,
સત્ય઼ક્ શ્રાપ્યર્સભ્ ભેટા ળાઇ।

પર્, સત્ય઼ ક' યેન્હ હોઇત્ શ્રછિ ,
પાથર્પ૧ેધા પાડ઼ઠ્,
કી હાંપઠ્ ળા સકૈત્ શ્રછિ ,
ભાસ્કર્ઇળોત્ ળે વા૧ઠ્?

ળપ્પન્ ધનુપ્પસં હો ઇત્ શ્રછિ ,
સત્ય઼-વ઼ામ્, સંધાન્,
કી દૂઠક્ મિથ્ય઼ા-દેહ્ ભે,
વાંયિ પવૈત્ શ્રછિ પ્રામ્? ।

દૂઠક્ ળાપ્રિ ળીવ઼ન્ ૧હૈછ્,

કર્૧ત્ શ્રછિ સત્ય઼ પ઼્શ્રત્ય઼ાયાં,
કર્૧ત્ શ્રછિ શ્રોક઼્ળડ઼િ પ્યોય઼્' ⊖ϴ્
દુર્ગિ સંઘિ શ્રો દુષ્પ્૧યાં।

ϗૂડક્ શ્ર૧ુદા છોટ્ વહુત્,
ઞુદા, તંગ્ કર્૧ઇ્ઝ ઞ૧િ ળીવ઼ન્- કાϴ્,
ળીત્ નહિ સકૈત્ શ્રછિ કહિ શ્રો,
પ઼્, ૧૯ઌ ને દૈછ્ કક્રો પ્યુસ્હાϴ્।

ઘોપ્યા દેવ્, શ્ચર્૧વ્ ક૧વ્,
ϗૂડક્ ડ઼ઌહ્ શ્રછિ કાળ્,
ની ક ϴો ક કે તંગ્ ક૧વ્
સં, શ્રવૈછ્ ને કપ્નો વાળ્।
૧ાપ્યઌ, નહિ યાહૈત્ શ્રછિ સત્,
ભિથ્ય઼ા સં કોનો સ૧ોકાં,
શ્રોક઼્નેશ્રોંત્ -પિહાન્ કે,
કથ્ઞપિ ને કર્૧ઇ્ઝ સ્વ઼ીકાં।

ળ૧ા દૈત્ શ્રછિ ϗૂડ્ કે,
નિક્ϴϴ્ સત્ય઼ સં ઘાહ્,
શ્રાગિ ક' તાપ્ પાવિ કઌ,
ળેના ઘર્મૈત્ શ્રછિ ϴાહ્।

વહુત્ કડો હોડ઼ત્ શ્રછિ સત્ ,
શ્રા, હોડ઼ત્ શ્રછિ ઈ વડ઼ કડૂગં,
ઌસ્ગર્૧ ડાઢ઼ ૧હૈત્ શ્રછિ સદિપ્યન્,

યાહી ને કોનો સોર્ઙા

સત્ય઼-સત્તા, શ્રછિ શ્રટ૭્,
શ્રા, દૂઙ્ શ્રછિ ક્ષાઞમંગુ,
મિથ્યા તન્ વાંયત્ કોના ?
માત્ ' ત' દૂઙ્ ળર્નૂ

ળાહિ સમા મે સત્ય઼ સ્વય઼ં હો ,
શ્રાએ૭્ હો દૂઙ્, ૭ડ઼એ ૭૭્ ઢૂસિ,
દ્ુકિએ ળાઙત્ શ્રછિ સીસ્ સમ્ દૂડક્ ,
કત્વો ને કિ એક્ વૈસ૭્ હો શ્રૂસિ ।

યઙૈત્ છથિ ળે, સત્ ય' ક' ,
૧ઙૈ છથિ સદિપ્યન્ શ્રો સકુશ૭્,
મિથ્યા-પથ્ પ઼યઙએ વઙા,
માગ્યો ૧ઙૈત્ છૈ, શ્રોક઼ તુસ૭્।

કા૭્-ઙેપ્ની સં શ્રછિ ઙિપ્ય૭્,
સત્ય઼, વ્રમ્હાંડક્ પટ૭્ પ઼,
સ્રિષ્ટિ શ્રો પ્રઙય્, દૂનૂ કા૭્ મે,
ઙ્, શ્રમિટ્, શ્રકાટ્ય઼, શ્રટ૭્, પાં

શ્રપન્ મંતવ્ય઼ editorial.staff.videha@gmail.com
પ઼પઠાઉ

𑓓. 𑓒. 𑒑𑒖𑒹𑒢𑓂𑒠𑓂𑒩 𑒚𑒰𑒏𑒳𑒩- 𑒁𑒖𑒲𑒑𑒩𑓂𑒞𑓂 𑒁𑒕𑒱 𑒠𑒳𑒩𑓂𑒦𑒱𑒏𑓂𑒭𑓂- 𑓓-𑓔

𑒑𑒖𑒹𑒢𑓂𑒠𑓂𑒩 𑒚𑒰𑒏𑒳𑒩

𑒁𑒖𑒲𑒑𑒩𑓂𑒞𑓂 𑒁𑒕𑒱 𑒠𑒳𑒩𑓂𑒦𑒱𑒏𑓂𑒭𑓂

𑓓

𑒏𑒹 𑒕𑒲 𑒁𑒼 𑒖𑒹 𑒁𑒯𑒰𑒿𑒏𑒹𑒿 𑒫𑒛𑓂𑒛𑓂 𑒧𑒰𑒢𑒻𑒋?

કહિય઼ો સોહાં તં નૈ શ્રાય઼ઠ઼,
શ્રહીં તં નૈ છી ડ઼હો શ્રા ૩હો
ળક઼ર્ શ્રાડ઼ કાઠ઼િહ ૪નોયિકિત્સક્ કહૈ છથિ " સપ્િઠ઼્ પર્સનેઠ઼ટી"

પ્રાશ્નિકસં પ્રશ્ન નૈ કનૂ, શ્રૅ શ્રહાં કહવ્ ળે શ્રહૂં હ૪્હીઁ છી।

તં સુનૂ
તીન્ સય઼્ ગાય઼્ ઠેઠ઼ શ્રળીગર્ત્ વેયિ દેઠક્ શુનઃશેપ્કેઁ
ડ઼ કહવ્ નૈ શ્રછિ સત્ય઼।
દેપ્ખૂ પહિને હનિશ્ચન્દ્ન ૪ાંગૈ છથિ વ઼નુમસં પુત્ર વઠિ દેવા ઠેઠ઼
ળપ્પન્ વઠિ દs દેતા તં ૪ાંગઠન્હિ કિએ?
શ્રા વ઼નુમ્ દs કs ધુનવ્s ઠે કહઠન્હિ કિએ?
પ્યુળત્ નહસ્ય઼
પહિને ૧૦ દિન્, શ્રૅ દાંત્ હેવા યનિક્ સ૪ય઼,
શ્રૅ દુદ્ય઼ા દાંત્ પ્યસ્વા યનિક્, શ્રૅ નવ઼્ દાંત્ હેવા યનિક્।
૪ુદા શ્રસ્ત્નધાની હોએવા યનિક્ સ૪ય઼ ૪ાંગઠન્હિ કિએ હનિશ્ચન્દ્ન શ્રા
પઠ઼્પતિ દેઠન્હિ કિએ વ઼નુમ।
ડ઼ શ્રો પ્પિસ્સા નૈ ળત્s નોહિત્કેઁ ળનેવા ઠેઠ઼ વિનુ દ્નવ્ય઼ક્
નૈ તૈય઼ાર્ મેઠાહ્ હનિશ્ચન્દ્ન વનિ ડોશ્રાળ્।
ડ઼ પ્પિસ્સા શ્રછિ નોહિત્કેઁ શ્રસ્ત્નધાની વનેવાક્
ડ઼ પ્પિસ્સા શ્રછિ નોહિતક્ નિર્ણય઼ક્
શ્રોક઼ર્તીર્-યનુષ્ ઠs કs વોન્ ળેવાક્।
૪ુદા શ્રસઠ઼ પ્પેઠ઼ તં કેઠક્ શુનઃશેપ્
શ્રો છઠ઼ નૈ વાપેક્ પ્રિય઼્ નૈ ૪ાય઼ેક્ પ્રિય઼્
સે વિકા ગેઠ઼ સય઼્ ગાય઼્મો।
વાન્હવા ઠેઠ઼ સય઼્ ગાય઼્ શ્રાર્ શ્રા વ઼ય્ ઠેઠ઼ સય઼્ ગાય઼્ શ્રાર્

મુદા તૈયો બ્રિત્યુદમ્ડ્ તં નહિયે કહિયૌ એક્રા,
શ્રો ને માયક્ પ્રિય્ 1હય્ શ્રા ને વાપક્ કી ઈ 1હૈ શ્રોર્ક ગઠ્તી?
શ્રા દમ્ડ્ તં ગઠ્તીયે ઠેઠ્ દેઠ્ ળાડ્ છૈ।
તં બ્રિત્યુ દમ્ડ્ તં નહિયે ટા 1હૈ। શ્રા વઠિ?
નૈ વઠિ મે તં ડ્ચ્છ્ા પૂછઠ્ ળાડ્ છૈ
શ્રનિચ્છ્ુકક્ વઠિ તં મડ્યે નૈ સકૈત્ શ્રછિ
શ્રા તેં ને વન્યન્ ખ્યુળૈત્ ગેઠૈ શુનઃશેપક્
ઈ થોર્વે છિએ છાગ્રક્ વઠિ,
ઘુ1ઠ્ ડ્ન્દ્1 પુ1ુષક્ 1ૂપ્મે કહઠ્,
ળે મનુષ્યક્ વીચ્મે 1હ્ને નીક્ સેહો શ્રચ્ઠાહ્ મs ળાડ્એ।
મુદા હ1િશ્ચન્દ્1 વઠિ દs દિતિએ 1ોહિતક્
તખ્યન્ ને શ્રો શ્રચ્ઠા હોડ્તય્
દુદ્ય્ા દાંત્ વઠા 1ોહિતક્ હોડ્તય્ વઠિ
શ્રોક્રા શસ્ત્1યાની વનઠાર્ તં વઠિ વિના ડ્ચ્છ્ાક્
સમ્ભાવ્ નૈ છઠ્।
સે પ્રશ્ન શુનઃશેપક્ છઠ્ મુદા ઉત્ત્ર 1ોહિત્ ઠેઠ્ દેઠૌં
શુનઃ શેપક્ કથા તં શ્રછિ તપક્,
શ્રા ળં 1હિતય્ શ્રો માયક્ પ્રિય્ પુત્ર તં
કs સકિતય્ શ્રોતેક્ તપ।
શ્રોર્ક તં નૈ વઠિ દેઠ્ ળા સકૈએ
શ્રા ને મેટિ સકૈએ બ્રિત્યૂદમ્ડ્।
મુદા ઈ ખ્પિસ્સા પિહાની કિએ સુના 1હઠ્ છી।
કી શ્રહૂંક્ વઠિ ક્યો માંગિ 1હઠ્ શ્રછિ।
હમ્હૂં કૌ છી પ્રેમ્ શ્રહાંસં, ળખ્યન્ શ્રહાં ળાગઠ્ 1હૈ છી
કિયો તમ્સા કs વાળત્ તં હમ્હૂં નૈ કર્વૈ વ1દાસ્ત।
શ્રા એકટા ગપ્પ્ ળે શ્રહૂં કેં નૈ વૂહઠ્ શ્રછિ સે સુનૂ।

શ્રો ળે સૂતઉ્ શ્રછિ સે ળાગિ ળાઙ્ત્ શ્રછિ શ્રહાંક્ સુતઠાર્પ

શ્રા સૂતિ ળાઙ્ત્ શ્રછિ હશ્રા ૩ડા કs શ્રહાંક્ ળગઠાર્પા

સે કહૂ ળે કહ્વાક્ શ્રછિ, કહ્s પડ્ત્ હશ્રેસ્ા

કા૧મ્ શ્રો તં શ્રહાંક્ સુતઠેર્પ ૩ડત્ા

શ્રાળીગીર્ત્ મેઉ્ દુર્મિક્ષક્ ઠક્ષમ્

દુર્મિક્ષેમે પુત્રહંતા કિય઼ો વનિ સકૈએ

સે નૈ કનિય઼શ્રો શ્રોક્રા શ્રાર્વેશી કઠંકિત્

શ્રોહિના થૂ-થૂ ગ્રs ૧હઉ્ છૈ શ્રોકર્

૪

મોન્ પાડ઼ૈત્ ૧હિ ળાઙ્ છી પ્પિસ્સા પિહાની

મુદા સગ્રક્ સા૧ાંશ્ શ્રછિ એક્રેટા

કિય઼ો દોપ્પી નૈ

શ્રા સગ્ દોપ્પી

સગ્ટા યક્રયાઠિ

સગ્ટા પ્રોગ્રામિઙ્

શ્રપ્નો નૈ વુદ્દઉ્ શ્રછિ પનિમ્ાગ્

સાઠક્ સાઉ્ વાદ્ પુછૈ શ્રછિ સવ઼ાઉ્ હશ્રોસ્

હગ્હૂં શ્રળીગર્ત્ સન્ ઘોષિત્ કએઉ્ ળાઙ્ છી દોષી

મુદા એક્ટા શ્રહીં છી ળે શ્રોક્રા ઘોષિત્ કેઉ્હું દુર્મિક્ષ્

શ્રા સે ળં નૈ કનિતૌં તં હગ્ ટૂટિ ળઙ્તૌં

હશ્રા વિ઼શ્વ઼ાસ્ ગ્રs ગેઉ્ શ્રછિ ળે શ્રહૂં છી

ળે કનૈ છી પ્રેગ્ હશ્રાસ્

તપ્પન્ સુનૂ

હગ્ તં વુદ્દૈ છઠૌં ળે શ્રપ્ના મોને કાળ્ કs ૧હઉ્ છી

શ્રાવ્ વુદ્દાઙ્એ ળે હગ્ તં કs ૧હઉ્ છઠૌં પ્રોગ્રામિઙ્

કિછુ નીકો વહાર્મેઠ્
કિછુ વ઼ાઢ઼ાસ્ સેહો તૈય઼ાર્મેઠ્
શ્રહાં દુનૂ મુદા સઙ્ ૧ઠ્ઠૌં
શ્રોક્રાસ્ તં સુત્ઠેમે સ્વ઼પ્નોમે મેંટ્ હોઇએ
મુદા શ્રહાં તં છી ળગઠાક્ વાદક્ સગી(શ્રનુવ઼ર્તિતે)

એ ૧યનાર્પ શ્રપન્ મંતવ્ય઼
editorial.staff.videha@gmail.com પર્ પઠાઉ

૩. ૩. શ્ય઼ામ્ વિહાની મિશ્ર- વિહાનક્ દઠ્ - વદ્ઠૂ સર્કા

શ્ય઼ામ્ વિહાની મિશ્ર- વ઼રિષ્ઠ્ ઠેપ્પાકાં, સ્નાતકોત્તર (વ઼ાણિળ્ય઼) , નાધોપુર્, સક્રી, દાનંગા, વિહાર-847239, સમ્પ્રતિ - દિઠ્ઠી

વિહાનક્ દઠ્ - વદ્ઠૂ સર્કા

માળ્પાક્ સંગ્ છોડ઼િ નીતીશ્ વાવૂ ,
તેળસ્વ઼ી કેં ગઠા ઠગાય઼ઠ્,

વનાય઼ઠ્ મહાગડવંધ્નક્ સર્કા।
વિહા1ક્ 1ાળનીતિમે વહઠ્ વય઼ાર્,
શ્ઠુ઼ર્યર્યા મે શ્રાય઼ઠ્ દઠ્-વદ્ઠૂ સર્કા।।

શ્રિક્ષા વ્ય઼વ઼સ્થા યૌપટ્ મેઠ્ શ્રછિ,
સ્વ઼ાસ્થ્ય઼ સુધાર્ કેર્ નહિં શ્રછિ શ્રાસ્,
સત્તાધાનીક્ સત્તાક્ શ્રંધકાર્મે,
સપ્ના કેઠક્ વિહા1ક્ વ઼િકાસ્।
વિહા1ક્ 1ાળનીતિમે વહઠ્ વ઼ય઼ાર્,
શ્ઠુ઼ર્યર્યામે શ્રાય઼ઠ્ દઠ્-વદ્ઠૂ સર્કા।।

છાત્ર 1ાળ્ય઼સં વાહર્ ળા શ્રાઙ. શ્રાઙ. ટી. શ્રા શ્રાઙ. ए. एस्. મે પર્ચમ્ ઠહ1ાવ્થિ,
શ્રપન્ પ્રતિમા શ્રા કુશઠ્તાક્ દમ્પર્ દુનિય઼ાભ્રિમે નામ્ કમાવ્થિ,
ળં 1હૈત્ વ્ય઼વ઼સ્થા શ્રપ્નાહિ ઘર્મે,
કિए ળાય઼્ પડ઼િતય઼્ દૂર્-દ1ાળ્,
વિહા1ક્ 1ાળનીતિમે વહઠ્ વય઼ાર્,
શ્ઠુ઼ર્યર્યામે શ્રાય઼ઠ્ દઠ્-વદ્ઠૂ સર્કા।।

સમય઼્ છઠ્ નાઠંદા શ્રા વ઼િક્રમ્શિઠા કેર્ નામ્ યઠૈત્ છઠ્,
સમ્પૂર્મ્ વ઼િશ્વ઼મે વિહા1ક્ ડંકા વળૈત્ છઠ્,
શ્રિક્ષાક્ વ઼ાસ્તે હ્વ઼ેન્સાંગ્ શ્રા ઙત્સિંગ્ શ્રવૈત્ છઠ્,
મહાત્મા વુદ્ધ્ શ્રા મહાવ઼ીર્ ળનમ્ ઠs વિહા1ક્ ઙતિહાસ્ 1ચૈત્ છઠ્
1ાળનીતિક્ દુષ્પ્1માવ઼્ ળે સમ્ મેઠ્ વેકા।
વિહા1ક્ 1ાળનીતિમે વહઠ્ વય઼ાર્,
શ્ઠુ઼ર્યર્યામે શ્રાય઼ઠ્ દઠ્-વદ્ઠૂ સર્કા।।

દેશક્ પહિ૭્ ગણતંત્ર ભિચ્છવીક્ નિર્માતા શ્રછિ વિહાર્,
ભાર્તક્ પહિ૭્ સામ્રાજ્ય મૌર્યક્ સ્રિજનકર્તા શ્રછિ વિહાર્,
દુનિયાક્ સભસં શક્તિશાઠી શાસક્ સમ્રાટ્ શ્રશોક્ કે જન્મદાતા શ્રછિ વિહાર્,
એતય્ શ્રાર્યભટ્ટ્ સન્ ગણિતજ્ઞ શૂન્યસં પરિચય્ કરા દુનિયાભ્રિમે વિહારક્ કરૌ૭િન જય્-જયકાર્,
એતેક્ સમ્રિદ્ધ્ ઇતિહાસ્ રહિતો વિહાર્ ભs ર૭૭્ શર્મશાર્,
વિહારક્ રાજનીતિમે વહ૭્ વયાર્,
શ્રેર્ યર્યામે શ્રાય૭્ દ૭્-વદ્૭ સર્કાર||

દર્-દર્ ઠોકર્ ખ્યા ર૭૭્ યુવા વિહાર્મે,
પાવૈક્ ઠે૭્ શ્રપન્ રોજગાર્,
વેર્-વેર્ રોજગારક્ દ્દાંસા દs યુનાવ્ જીતિ કs,
સત્તાધારી સભ્ કs ર૭૭્ શ્રકુશ૭્ વ્યવ્હાર્,
શ્રાવ્ કતેક્ દિન્ સહૈત્ રહવ્,
વેરોજગારી, સ્વાસ્થ્ય શ્રા શ્રશિક્ષાક્ માર્
વિહારક્ રાજનીતિમે વહ૭્ વયાર્,
શ્રેર્ યર્યામે શ્રાય૭્ દ૭્-વદ્૭ સર્કાર||

સમય્ શ્રાવિ ગે૭્ શ્રછિ વદઠાવક્,
એક્-એકટા વાદા કે હિસાવક્
સમય્ રહિતે એહિ્પર્ જન્તા કરૂ વિચાર્,
શ્રાવ્ વઢ૭્ જા ર૭૭્ શ્રછિ શ્રત્યાચાર્,
ઠામ્-ઠામ્ ભs ર૭૭્ ભ્રષ્ટાચાર્,
વિહારક્ રાજનીતિમે વહ૭્ વયાર્,

શ્રેઁયર્યાએ શ્રાય઼ઙ્ દઙ્-વદ્ઙ્ સર્કા॥

શ્રપન્ મંતવ્ય઼ editorial.staff.videha@gmail.com પઁપઙાઉા

૩. ૪. શ્રાશીષ્ શ્રનચિન્હાઁ- ૨૮ા ગળઙ્

શ્રાશીષ્ શ્રનચિન્હાઁ
૨ ૮ા ગળઙ્
૧
ધ્યૂવ્ ગ૧ળૈએ સય્ કેઁદઊાઙ્
ધ્યૂવ્ ઙહકૈએ સય્ કેઁદઊાઙ્

છૈ યાનન્ શ્રન્કઁશ્રાનન્ હુન્કઁ
ધ્યૂવ્ યમકૈએ સય્ કેઁદઊાઙ્

કેપ્નો એહન્ કેપ્નો શ્રોહન્
ધ્યૂવ્ વદઊૈએ સય્ કેઁદઊાઙ્

કિછુ મેટત્ તક્રે પ્રત્યાશાએ

ધ્યૂવ્ ઊિવઠૈએ સય્ કેંદઠાઠ્

શ્રપ્નો સચ્યા શ્રન્કા હુટ્ઙ્ા કહિ
ધ્યૂવ્ વિકઠૈએ સય્ કેંદઠાઠ્

સમ્ પાંતિમે 222-222-222 માત્રાક્રમ્ શ્રછિ દૂ ટા શ્રઠગ્-શ્રઠગ્ ઠઘુકેં દીર્ઘ્ માનઠ્ ગેઠ્ શ્રછિ ઈ વઠ્ઠે મીં શ્રછિ
૨

પુછાની કાા ગેઠ્ હેતૈ
વુઢ઼ાની વના ગેઠ્ હેતૈ

શ્રયાનક્ મિઙ્ગા ધૂંમાગઠ્
ળમૂે દગા ગેઠ્ હેતૈ

કની દેપ્ઠહું વાટ્ સર્ગક્
દિવાની ળાા ગેઠ્ હેતૈ

શ્રવૈએ ગમક્ કિછુ શ્રળીવે
કિ સુઙ્ટંવુના ગેઠ્ હેતૈ

વ઼િઠંવિત્ ૧ઙ્ઠ્ તાઠ્ સઝહક્
કહીં દ્દુત્ ગવા ગેઠ્ હેતૈ

સમ્ પાંતિમે 122-122-122 માત્રાક્રમ્ શ્રછિ (વઠ્ઠે મુતકાવિવ્ મોસદ્દસ્ (તીન્) સાઠિમ્ વ઼ા વઠ્ઠે મુતકાવિવ્ સાઠિમ્ છઠ્ઠુક્ની)।

𑒁𑒣𑒢𑓂 𑒧𑓀𑒞𑒫𑓂𑒨 editorial.staff.videha@gmail.com 𑒣𑒩 𑒣𑒚𑒰𑒅।